

CCI	
Tytuł	Program Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk 2014 – 2020
Wersja	
Rok rozpoczęcia	2014
Rok zakończenia	2020
Kwalifikowany od	1 stycznia 2014 r.
Kwalifikowany do	31 grudnia 2023 r.
Numer decyzji KE	
Data decyzji KE	
Numer decyzji PC	
Data decyzji PC	
Data wejścia decyzji PC w życie	
Regiony NUTS objęte programem współpracy	<ul style="list-style-type: none"> • w Niemczech – następujące dystrykty (<i>Landkreise</i>) Meklemburgii-Pomorza Przedniego: Nordwestmecklenburg, Rostock, Vorpommern-Rügen, Vorpommern-Greifswald oraz wolne miasto (<i>kreisfreie Stadt</i>): Rostock; • w Danii – regionalna gmina Bornholm oraz region Zealand (podregiony: Østsjælland, Vest- og Sydsjælland); • w Szwecji – następujące powiaty: Kalmar, Blekinge, Skåne oraz Kronoberg; • na Litwie – powiaty Klaipėda, Tauragė and Telšiai; • w Polsce – podregiony: Miasto Szczecin, szczeciński, stargardzki, koszaliński, słupski, starogardzki, gdański, trójmiejski and elbląski.

SEKCJA 1 STRATEGIA NA RZECZ WKŁADU PROGRAMU WSPÓŁPRACY W UNIJNĄ STRATEGIĘ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO WZROSTU SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU ORAZ OSIĄGNIĘCIA SPÓJNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ

1.1 Strategia na rzecz wkładu programu współpracy w unijną strategię inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz osiągnięcia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej

Niniejszy rozdział przedstawia obszar programu i stanowi wykaz kluczowych zasobów i wyzwań dla rozwoju na obszarze Południowego Bałtyku, które mogą stanowić przedmiot współpracy transgranicznej. Szczegółowy opis sytuacji geograficznej i społeczno-gospodarczej na obszarze Południowego Bałtyku został zawarty w oddzielnym dokumencie („Analiza społeczno-gospodarcza i SWOT obszaru współpracy transgranicznej Południowego Bałtyku”).

Niniejsze podsumowanie służy jako punkt wyjścia dla wypracowania strategii programu, która ma na celu poprawę spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej obszaru oraz jednoczesne wniesienie wkładu w Strategię Unii Europejskiej 2020 na rzecz inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Obszar programu

Program Południowy Bałtyk obejmuje rejony przybrzeżne pięciu państw członkowskich UE: Niemiec, Danii, Szwecji, Litwy i Polski (zob. ilustracja 1)

Ilustracja 1: Kwalifikowalny obszar Programu Południowy Bałtyk 2014-2020

Źródło: EUROSTAT, stan na 18.09.2013 r., HIE-RO, BBR

Obszar programu obejmuje następujące jednostki administracyjne na poziomie NUTS III:

- w Niemczech – następujące dystrykty (*Landkreise*) Meklemburgii-Pomorza Przedniego: Nordwestmecklenburg, Rostock, Vorpommern-Rügen, Vorpommern-Greifswald oraz wolne miasto (*kreisfreie Stadt*): Rostock;

- w Danii – regionalna gmina Bornholm oraz region Zealand (podregiony: Østsjælland, Vest- og Sydsjælland);
- w Szwecji – następujące powiaty: Kalmar, Blekinge, Skåne oraz Kronoberg;
- na Litwie – powiaty Klaipėda, Tauragė and Telšiai;
- w Polsce – podregiony: Miasto Szczecin, szczeciński, stargardzki, koszaliński, słupski, starogardzki, gdański, trójmiejski and elbląski.

Ze względu na reformę administracyjną dystryktów oraz wolnych miast, przeprowadzoną w Meklemburgii-Pomorzu Przednim (Niemcy) w 2011 r., całkowity obszar objęty programem powiększył się nieznacznie w porównaniu z okresem 2007 – 2013 (o 3,9 tys. km²) i wynosi 118,5 tysiąca kilometrów kwadratowych w okresie programowania 2014 – 2020.

Charakterystyka geograficzna

Obszar Południowego Bałtyku może zostać scharakteryzowany przez kolory niebieski i zielony, ponieważ obejmuje basen morza, krajobrazy nadmorskie i rozległe obszary zielone wraz z licznymi jeziorami i strumieniami. Obecność akwenu Morza Bałtyckiego w samym centrum obszaru wymaga z jednej strony podjęcia większych starań dla osiągnięcia celów współpracy związanych np. z integracją transgraniczną rynków gospodarczych, edukacji i pracy. Z drugiej strony, jest to wspólne dobro gospodarcze i ekologiczne oraz naturalna platforma współpracy, opierająca się na długotrwałej wymianie kontaktów, przejawiającej się we wspólnej spuściznie kulturalnej. Jednakże pomimo wspólnej historii, świadomość wspólnej, południowobałtyckiej tożsamości wśród lokalnych i regionalnych społeczności jest niska.

Region Południowego Bałtyku jest obszarem niemetropolitarnym, głównie o charakterze wiejskim, z rozrzuconą strukturą osadniczą. Ludność koncentruje się w kilku dużych miastach, będących głównymi ośrodkami rozwoju społecznego i gospodarczego. Obszar jest zamieszkiwany przez około 8,9 miliona osób (2011 r.), z czego połowa żyje na polskich obszarach przybrzeżnych.

Obszar Południowego Bałtyku obejmuje terytoria pięciu państw członkowskich UE o różnym stopniu rozwoju społeczno-ekonomicznego. Możliwości płynące ze wspólnego rynku oraz polityk ułatwiających swobodny przepływ ludności, towarów, usług i kapitału zainicjowały procesy konwergencji, jednakże nie udało im się jeszcze zniwelować nierówności społeczno-gospodarczych na obszarze programu.

Tworzące się więzy transgraniczne, ustanowione w latach 90. ubiegłego wieku w ramach Euroregionów (Pomerania, Bałtyk), przynoszą efekt w postaci wielu zróżnicowanych sieci współpracy na całym obszarze Południowego Bałtyku angażując władze regionalne i lokalne, organizacje biznesowe, instytucje badawcze i naukowe oraz organizacje pozarządowe. Sieci współpracy zostały wzmocnione dzięki projektom realizowanym w ramach Programu Południowy Bałtyk 2007 – 2013 i stanowią solidny fundament pod działania, które będą podejmowane w następnych latach. Jednakże liczba podmiotów biorących udział we wspólnych działaniach i czerpiących korzyści ze współpracy transgranicznej w zakresie lokalnych polityk rozwojowych pozostaje ograniczona.

Główne atuty i wyzwania rozwojowe w zakresie współpracy transgranicznej

Gospodarka

Bazując na potencjale w zakresie niebieskiego i zielonego wzrostu (zob. poniżej w dziale „orientacja strategiczna”), obszar Południowego Bałtyku doświadcza generalnie

pozytywnych trendów w zakresie wzrostu gospodarczego. Wykazuje on szybsze tempo niż średnia UE-28, w szczególności dzięki wyraźnym wzrostom wskaźników w Polsce i na Litwie (np. PKB na mieszkańca). W wielu częściach obszaru usługi oparte na wiedzy oraz przemysł oparty na działalności badawczej wykazują tendencję wzrostową. Warto przy tym zwrócić uwagę na sektor przemysłu kreatywnego, który korzysta z koncentracji instytucji badawczych, uniwersytetów i wysoko wykwalifikowanej siły roboczej na obszarach miejskich.

Gospodarki regionu Południowego Bałtyku opierają się na małych i średnich przedsiębiorstwach, stanowiących dużą reprezentację w sektorach niebieskim i zielonym. Istotną rolę odgrywa przemysł morski, turystyka, gospodarka leśna oraz produkcja żywności.

Jednakże wyniki ekonomiczne sektora MŚP różnią się między sobą w poszczególnych częściach terytorium programu, ukazując wyraźne dysproporcje pomiędzy obszarami miejskimi a wiejskimi, oraz pomiędzy wschodem a zachodem. Głębokie nierówności występują zwłaszcza w następujących dziedzinach: zdolność innowacyjna, współczynnik komercjalizacji nowych produktów, usług i procesów oraz potencjał eksportowy. Podobnie kształtują się wartości publicznych i prywatnych wydatków na badania i rozwój. Wyzwanie polega na połączeniu potencjału stosunkowo silnego i szybko wzrastającego przemysłu opartego na wiedzy i kreatywności (którego rozwój widoczny jest szczególnie w północnej części obszaru Południowego Bałtyku oraz na obszarach metropolitarnych), z tradycyjnymi, nietechnologicznymi gałęziami gospodarki dominującymi na obszarach wiejskich oraz w części południowo-wschodniej.

Wspólnym problemem MŚP na obszarze Południowego Bałtyku, zwłaszcza na obszarach wiejskich, jest niski poziom aktywności międzynarodowej, czego efektem jest brak międzynarodowych klastrów i sieci oraz niewielka wartość wymiany handlowej ponad granicami państw.

Wyzwaniom tym można stawić czoło poprzez połączone i skoordynowane działania struktur pośredniczących świadczących usługi transgraniczne (np. platformy naukowe i sieciowe, usługi biznesowe i doradcze oraz działania służące budowie sieci kontaktów). W ten sposób można wspierać rozwój praktyk biznesowych i zwiększać poziom internacjonalizacji działań biznesowych. Duża liczba absolwentów liceów i uniwersytetów na obszarze Południowego Bałtyku jest atutem, który w tym kontekście należy odpowiednio wykorzystać.

Zasoby ludzkie

Regiony Południowego Bałtyku doświadczają dynamicznych i zróżnicowanych procesów demograficznych i migracyjnych, co pogłębia i tak wysokie zróżnicowanie gęstości populacji. Ujemny bilans migracji netto w Meklemburgii-Pomorzu Przednim, regionach przybrzeżnych Litwy oraz niektórych regionach przybrzeżnych Polski, który jest spowodowany poszukiwaniem przez mieszkańców obszaru programu lepszych możliwości zdobycia wykształcenia i pracy (ukierunkowanym na duże ośrodki miejskie oraz inne państwa), niski i malejący przyrost naturalny (charakterystyczny dla wschodnich części obszaru Południowego Bałtyku), starzejące się społeczeństwo, tendencje spadkowe na obszarach wiejskich (prowadzące do opustoszenia obszarów, przynoszące ryzyko ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz utrudniające dostęp np. do usług edukacyjnych itp.), stanowi wyzwanie zagrażające stabilności rozwoju społeczno-gospodarczego.

Wraz z ogólnie pozytywnymi tendencjami w zakresie wzrostu gospodarczego, ostatnie lata pokazują wzrost dochodów gospodarstw domowych we wszystkich częściach obszaru Południowego Bałtyku. Podczas gdy trendy w zakresie bezrobocia oraz stopy bezrobocia wśród kobiet i mężczyzn różnią się pomiędzy regionami Południowego Bałtyku, widoczny

pozostaje negatywny wpływ kryzysu gospodarczego i finansowego na ogólną stopę zatrudnienia w regionie. Co więcej, wiele regionów objętych programem stoi przed podobnymi wyzwaniami w postaci zwiększającego się bezrobocia długoterminowego oraz bezrobocia młodych osób, również wśród absolwentów uniwersytetów i szkół pomaturalnych, czemu towarzyszy stale spadająca liczba młodych ludzi wchodzących na rynek pracy.

Należy zauważyć, że stopa bezrobocia wśród młodych na obszarze Bałtyku Południowego stoi w kontraście do dobrze rozwiniętej infrastruktury edukacyjnej, obejmującej dużą liczbę uniwersytetów i szkół zawodowych, których programy nauczania obejmują niemal wszystkie aspekty nauk ścisłych i humanistycznych. Udział absolwentów szkół wyższych w liczbie młodych osób wchodzących na rynek pracy w takich państwach, jak: Dania, Litwa i Szwecja, jest wyższy od średniej dla UE-28. Co więcej, obszar Południowego Bałtyku może się pochwalić wysoką skutecznością systemów edukacyjnych, co przejawia się w niskim odsetku osób przedwcześnie opuszczających szkołę.

Napływ absolwentów szkół wyższych oraz solidna baza edukacyjna na obszarze Południowego Bałtyku jest zasobem, który należy wykorzystywać w lepszy sposób, aby dokonać transgranicznego połączenia sektorów opartych na wiedzy i badaniach. Na obszarze Południowego Bałtyku istnieje potrzeba powiązania rynków pracy, aby zapobiec drenażowi mózgow, zaoferować lepsze możliwości zatrudnienia oraz połączyć umiejętności edukacyjne z miejscami pracy w sektorze usług opartych na wiedzy i przemyśle bazującym na działalności badawczej. Zorganizowane, transgraniczne podejście do takich działań jak szkolenia, kursy kwalifikacyjne i usługi doradcze mogą pomóc w szybszym zniwelowaniu istniejących nierówności, które przyczyniają się do powstawania trudności przy rekrutacji wykwalifikowanej siły roboczej przez firmy działające na obszarze Południowego Bałtyku.

Środowisko i turystyka

Rozległe i stosunkowo dobrze zachowane obszary zielone w regionach Południowego Bałtyku mają potencjał oferowania atrakcyjnych form wypoczynku oraz warunków życia i pracy, zarówno dla turystów (odwiedzających), jak i mieszkańców. Jednakże skoncentrowanie działalności gospodarczej w ośrodkach miejskich (np. przemysł, gospodarstwa domowe oraz zwiększające się natężenie transportu) oraz na obszarach przybrzeżnych (np. związanych z turystyką lub działalnością przemysłu morskiego) wywiera znaczącą presję na środowisko. Ładunki substancji biogennych (azotu i fosforu) z różnych rozproszonych i punktowych źródeł na obszarze zlewni Południowego Bałtyku, prowadzą do wzrostu poziomu eutrofizacji wód Morza Bałtyckiego oraz fragmentacji i utraty różnorodności biologicznej. Z kolei eutrofizacja stanowi zagrożenie dla turystyki przybrzeżnej i jakości życia dla mieszkańców i turystów. Wpływ na jakość życia ma również niska jakość powietrza w gęsto zaludnionych rejonach, co jest powodowane m.in. stosowaniem nieodpowiedniej jakości paliw.

Silna pozytywna tendencja korzystania z zasobów odnawialnych w procesie produkcji energii jest hamowana przez wciąż mało wydajne procesy absorpcyjne, co jest związane, między innymi, z istniejącymi obciążeniami technicznymi i administracyjnymi, np. w sektorze transportu i magazynowania energii odnawialnej.

Jednocześnie, obszar Południowego Bałtyku wykazuje duży potencjał w zakresie zasobów zdolnych do rozwoju zielonych gałęzi przemysłu we współpracy z MŚP, przemysłem wytwórczym oraz instytucjami badawczo-rozwojowymi. Ważna w tej kwestii jest absorpcja innowacyjnych zielonych technologii, co ma na celu zrównoważone zarządzanie środowiskiem, ukierunkowane na zmniejszenie wielkości emisji do atmosfery.

Obszar Południowego Bałtyku może się pochwalić wieloma obiektami dziedzictwa naturalnego i kulturowego (parki narodowe i krajobrazowe, rezerваты przyrody, miejsca światowego dziedzictwa UNESCO, światowe rezerваты biosfery, obszary objęte programem NATURA 2000, miejsca dziedzictwa kulturowego, itp.) oraz niewykorzystanymi jeszcze możliwościami uprawiania turystyki kwalifikowanej, w szczególności na obszarach w głębi lądu, niektórych odcinkach linii brzegowej oraz na wyspach. Mimo iż turystyka jest jednym z najważniejszych, zorientowanych na eksport sektorów gospodarki na obszarze Południowego Bałtyku, kształtując żywotność gospodarki niewielkich osad na obszarach wiejskich, odległych od dużych miast, to intensywność ruchu turystycznego na obszarze Południowego Bałtyku jest znacząco niestabilizowana. Wykazuje ona schemat sezonowy, o wysokich wskaźnikach w regionach wzdłuż brzegu morskiego w sezonie letnim (konwencjonalna turystyka stacjonarna) i niskich wskaźnikach ruchu turystycznego oraz liczby obiektów turystycznych w głębi lądu.

Powstaje konieczność umiejętnego korzystania z potencjału ekonomicznego rozległych i wartościowych obszarów zielonych oraz miejsc dziedzictwa kulturalnego na obszarze Południowego Bałtyku, uwzględniającego potrzeby ochrony środowiska, oraz rozwijania rozwiązań transgranicznych, nakierowanych na zrównoważoną działalność turystyczną w ciągu roku. Sektor turystyczny powinien być również w stanie stosować innowacyjne metody w celu zwiększenia poziomu zrównoważenia, czerpiąc z innych sektorów gospodarki, jak na przykład: przemysł kreatywny lub branża technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Transport

Duże części obszaru Południowego Bałtyku tracą z powodu słabej potencjalnej dostępności transportowej, wykazując wskaźniki poniżej średniej dla UE-28. Wynika to z rozproszonej struktury osadniczej oraz odległości od zaludnionych obszarów metropolitarnych (takich jak Berlin, Kopenhaga-Malmö oraz Gdańsk-Gdynia). Po wstąpieniu Polski i Litwy do UE zrealizowano w tych krajach wiele dużych programów inwestycji w infrastrukturę, finansowanych z Funduszu Spójności UE i Funduszy Strukturalnych, które miały na celu zniwelowanie nierówności w dostępie do infrastruktury w porównaniu z sytuacją u zachodnich sąsiadów z UE. Nadal jednak daje się zauważyć różnice w wyposażeniu infrastrukturalnym pomiędzy regionami objętymi programem.

Poza kwestią zróżnicowania obszaru Programu pod względem jakości infrastruktury, obszar ten charakteryzuje się ponadto znaczącym zróżnicowaniem pod względem stopnia rozwoju i wdrożenia innowacyjnych rozwiązań przyjaznych środowisku w lokalnym transporcie. Z jednej strony wiele spośród Szwedzkich czy Duńskich regionów uznawanych jest w Europie za wiodące w kwestii wdrażania przyjaznych środowisku rozwiązań transportowych, Ale jednocześnie wiele spośród regionów Litwy czy Polski wykazuje duże opóźnienia w tym zakresie. Chociaż ostatnie lata wykazały znaczący wzrost wskaźnika określającego liczbę aut przypadającą na tysiąc mieszkańców w Polsce i na Litwie, rozwiązania transportu multimodalnego oraz proaktywne rozwiązania transportowe zyskały popularność raczej w północno-zachodniej części obszaru programu. Ww. różnice i doświadczenia wymagają konieczności wparcia w zakresie wymiany wiedzy, transferu doanych praktyk, pozwalając tym samym regionom i miastom przyczynić się do rozwoju obszaru Południowego Bałtyku, poprzez promocję i wdrożenie rozwiązań transportowych.

Szybko wzrastający wolumen podróży międzyregionalnych na obszarze Południowego Bałtyku, zarówno w kierunkach północ-południe, jak i wschód-zachód, to w znacznej mierze zasługa transportu samochodowego oraz ciężarowego. Jest to zauważalne zwłaszcza we wschodniej części obszaru programowania i w słabiej zaludnionych regionach.

Zaawansowany model mobilności opartej na samochodach oraz pogłębiający się podział zadań przewozowych na linii wschód-zachód (z racji tego, iż transport kolejowy ma silną pozycję w Danii i Szwecji, natomiast jego znaczenie spada na Litwie i w Polsce), stanowi poważne wyzwanie dla celów promowanych przez Komisję Europejską w Białej Księdze Transportu 2011. Chodzi tu szczególnie o ambitny cel przetrzucenia do 2030 r. 30% towarowego transportu drogowego na dystansach dłuższych niż 300 km na inne formy transportu, takie jak kolej i transport wodny. Zahamowanie negatywnego trendu związanego ze słabością transportu kolejowego na obszarze Południowego Bałtyku wymaga zapewnienia odpowiednich i wysokiej jakości usług multimodalnego transportu publicznego i towarowego, zharmonizowanych w ujęciu transgranicznym. Należy wziąć pod uwagę również wszelkie metody służące bardziej ekologicznemu wykorzystaniu potencjału ośrodków i połączeń transportowych, zwiększając ich logistyczną wydajność i zmniejszając oddziaływanie na środowisko.

System transportowy na obszarze Południowego Bałtyku, oprócz powyższych braków, nie posiada połączeń regionalnych w obszarze Morza Bałtyckiego. Wymaga to wspólnych wysiłków w celu przyciągnięcia operatorów i opracowania odpowiednich warunków ramowych dla zwiększenia atrakcyjności i zrównoważenia nowych i ulepszonych połączeń transportowych.

Zakres tematyczny programu

Zakres programu odzwierciedla wymienione powyżej dysproporcje i wspólne wyzwania stojące przed obszarem Południowego Bałtyku, bazując na następujących zasadach: podejście strategiczne, koncentracja tematyczna, zestrojenie z celami strategii Europa 2020 oraz jak największa wartość dodana w kontekście współpracy transgranicznej – biorąc pod uwagę Strategię UE dla regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB).

W okresie 2014 – 2020, Program Południowy Bałtyk będzie się skupiał na następujących celach tematycznych (CT) oraz priorytetach inwestycyjnych (PI):

CT 3 – Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw

- PI 3 (b) – opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia
- PI 3 (d) – wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji

CT 6 – Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania

zasobami

- PI 6 (c) – zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
- PI 6 (f) - promowanie technologii innowacyjnych w celu poprawy ochrony środowiska i efektywnego gospodarowania zasobami w sektorze gospodarowania odpadami, gospodarki wodnej i ochrony gleby lub w celu redukcji zanieczyszczenia powietrza

CT 7 – Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej

- PI 7 (c) – rozwój i usprawnianie przyjaznych środowisku (w tym o obniżonej emisji hałasu) i niskoemisyjnych systemów transportu, w tym śródlądowych dróg wodnych i transportu morskiego, portów, połączeń multimodalnych oraz infrastruktury portów

lotniczych, w celu promowania zrównoważonej mobilności regionalnej i lokalnej

CT 8 – Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników

- PI (EWT) – promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników poprzez integrację transgranicznych rynków pracy, w tym transgraniczną mobilność, wspólne lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia, usługi informacyjne i doradztwo oraz wspólne szkolenia;

CT 11 – Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej

- PI (EWT) – wzmacnianie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych i zainteresowanych stron oraz sprawności administracji publicznej poprzez wspieranie współpracy prawnej i administracyjnej i współpracy między obywatelami i instytucjami

Strategiczna orientacja Programu Południowy Bałtyk

Centralna lokalizacja akwenu morskiego (co ma wpływ na schematy transportowe i procesy konwergencji gospodarczej na obszarze programowania), morski charakter historycznych relacji handlowych, wspólny atut w postaci rozległych i stosunkowo dobrze zachowanych obszarów naturalnych oraz współdzielone znaczenie gałęzi gospodarki korzystających z bogatych zasobów naturalnych (powiązanych z lądem i z morzem) stanowią ilustrację ogromnej roli niebieskiej i zielonej gospodarki na rzecz zrównoważonego rozwoju regionalnego na obszarze Południowego Bałtyku. Potencjał sieci współpracy pomiędzy usługami opartymi na wiedzy świadczonymi na obszarze programu a sektorami przemysłu opartymi na badaniach, dostępność podmiotów biznesowych inwestujących i promujących czyste i wydajne energetycznie technologie oraz niewykorzystane zasoby absolwentów szkół wyższych są przykładowymi dobrami współdzielonymi przez regiony objęte programem, które mogłyby zostać lepiej wykorzystane na rzecz rozwoju niebieskich i zielonych sektorów gospodarki.

Jednocześnie, regiony Południowego Bałtyku wykazują znaczne dysproporcje pod względem struktury społeczno-ekonomicznej, co odzwierciedla linia podziału pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi oraz na linii wschód-zachód jeśli chodzi o wyniki gospodarcze sektora MŚP, zdolności innowacyjne, tendencje demograficzne, migracyjne i na rynku pracy lub schematy mobilności, którymi należy się zająć w ramach wspólnych działań transgranicznych.

Kwestie te stanowią podstawę strategicznej interwencji w ramach Programu Południowy Bałtyk, zawartej w poniższym celu ogólnym: **„Zwiększenie potencjału rozwoju sektorów gospodarki niebieskiego i zielonego obszaru Południowego Bałtyku poprzez współpracę transgraniczną”**.

Ukierunkowując interwencję na stymulację “niebieskiego” i “zielonego” wzrostu za pomocą wspólnych transgranicznych działań regionów objętych programem, program przyczyni się do:

- Maksymalizacji oddziaływania programu dla osiągnięcia wymiernych rezultatów;
- zwiększenia komplementarności z innymi interwencjami finansowanymi przez UE, mającymi na celu wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej obszarów objętych programem;
- Zapewnienia zgodności z priorytetami inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, przewidzianego przez Strategię Europa 2020;

- Wsparcia wdrożenia SUE RMB oraz zintegrowanej polityki morskiej;
- Kontynuacji i wzmocnienia współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i sieciami, wspieranej przez Program Południowy Bałtyk 2007 – 2013.

„**Zielony wzrost**” jest terminem opisującym ścieżkę wzrostu gospodarczego, wykorzystującą zasoby naturalne w sposób zrównoważony. Oznacza on stymulowanie wzrostu i rozwoju gospodarczego przy jednoczesnym zagwarantowaniu, że dobra naturalne będą mogły dostarczać zasobów i usług środowiskowych, od których zależy dobro obecnych i przyszłych pokoleń.

Zgodnie z definicjami polityki i badań, Program Południowy Bałtyk obejmuje następujące sektory tzw. „**zielonej gospodarki**”: (1) energia odnawialna oraz efektywne wykorzystanie energii elektrycznej; (2) zielone budownictwo; (3) czysty transport; (4) zarządzanie środowiskiem; (5) rolnictwo, leśnictwo i gospodarka gruntami; (6) produkcja i przetwórstwo żywności; (7) zrównoważona ekoturystyka.

Powyżej wspomniane sektory obejmują: oczyszczalnie, wytwórstwo, produkcję, handel, usługi publiczne, ramy rządowe i regulacyjne, a także usługi badawcze, projektowanie i doradztwo.

Podobnym i często zamiennie stosowanym terminem jest termin „**zielone technologie**”, który odnosi się do przyjaznych środowisku (czystych) procesów, promujących zrównoważoną gospodarkę zasobami i biorących pod uwagę: wydajność energetyczną, recycling, kwestie bezpieczeństwa i zdrowia itp. Termin odnosi się do metod, podejść, rozwiązań, materiałów, urządzeń, produktów i usług stosowanych w szerokim zakresie działań. Obejmują one zwykle: produkcję i przesył energii odnawialnej, oczyszczanie wody, redukcję zanieczyszczeń powietrza, oczyszczanie ścieków, rekultywację środowiska, gospodarkę odpadami stałymi, oszczędność energii i rozwiązania dotyczące cyklu życia zasobów, chemię, wytwarzanie i przetwórstwo żywności, budownictwo mieszkaniowe i wiele innych.

„**Niebieski wzrost**” jest częścią strategii Europa 2020 i odnosi się do kwestii potencjału gospodarczego oceanów, mórz i obszarów przybrzeżnych w kontekście zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy, w harmonii ze środowiskiem morskim i poprzez współpracę pomiędzy partnerami publicznymi i prywatnymi, w tym MŚP. Zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej pt. „Niebieski wzrost - szanse dla zrównoważonego wzrostu w sektorach morskich”, termin „niebieska gospodarka” można odnieść do następujących sektorów:

- „Niebieska” energia – przybrzeżnomorska energia wiatrowa, energia pływów i fal, przetwarzanie oceanicznej energii termalnej;
- Akwakultura;
- Turystyka morska, przybrzeżna i rejsowa;
- Żegluga dalekomorska i lokalna;
- Morskie zasoby mineralne (eksploatacja dna morskiego);
- Biotechnologia morska (np. zasoby dla przemysłu farmaceutycznego i kosmetycznego);
- Odsalanie;
- Ochrona obszarów przybrzeżnych;
- Bezpieczeństwo morskie oraz monitorowanie stanu środowiska;

- Morskie planowanie przestrzenne dla wykorzystania zasobów morskich.

Mając zastosowanie do sektorów o największym znaczeniu dla obszaru Południowego Bałtyku, kontekst niebieskiego i zielonego wzrostu jest tym samym widoczny w profilu wybranych celów tematycznych i priorytetów interwencji – tworzących osie priorytetowe i cele szczegółowe programu.

Osie priorytetowe i cele szczegółowe Programu Południowy Bałtyk

Program Bałtyk Południowy składa się z pięciu osi priorytetowych, odpowiadających kluczowym zidentyfikowanym wartościom i wyzwaniom. Są one skorelowane z celami tematycznymi w ramach EFRR oraz – na poziomie celów szczegółowych – z priorytetami inwestycyjnymi.

Oś priorytetowa 1: Wzmocnienie aktywności międzynarodowej oraz zdolności innowacyjnej niebieskiej i zielonej gospodarki Południowego Bałtyku

- **Cel szczegółowy 1.1:** Zwiększenie obecności MŚP z obszaru Południowego Bałtyku, działających w sektorze niebieskim i zielonym, na rynkach międzynarodowych, poprzez wspólne działania transgraniczne
- **Cel szczegółowy 1.2:** Poprawa transferu innowacji na korzyść MŚP działających w sektorze niebieskim i zielonym poprzez wspólne działania transgraniczne.

Oś priorytetowa 2: Wykorzystanie potencjału środowiskowego i kulturowego obszaru Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i zielonego wzrostu

- **Cel szczegółowy 2.1:** Intensywniejszy rozwój obiektów dziedzictwa naturalnego i kulturowego obszaru Południowego Bałtyku dla tworzenia zrównoważonych obszarów turystycznych.
- **Cel szczegółowy 2.2:** Większy stopień wykorzystania zielonych technologii w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń na obszarze Południowego Bałtyku.

Oś priorytetowa 3: Poprawa łączności transgranicznej na rzecz funkcjonalnego obszaru w dziedzinie niebieskiego i zielonego transportu

- **Cel szczegółowy 3:** Poprawa jakości i zrównoważenie wpływu środowiskowego usług transportowych na obszarze Południowego Bałtyku

Oś priorytetowa 4: Wzmocnienie wydajności zasobów ludzkich na rzecz niebieskiej i zielonej gospodarki obszaru

- **Cel szczegółowy 4:** Zwiększenie udziału wykwalifikowanej siły roboczej w niebieskim i zielonym sektorze gospodarki obszaru Południowego Bałtyku poprzez wspólne działania transgraniczne.

Oś priorytetowa 5: Zwiększenie zdolności do współpracy podmiotów lokalnych na obszarze Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i zielonego wzrostu

- **Cel szczegółowy 5:** Poprawa zdolności do współpracy lokalnych podmiotów działających na obszarze Południowego Bałtyku poprzez udział w sieciach transgranicznych.

Wyżej wymienione cele zostaną osiągnięte dzięki projektom, jakie będą realizowane w trakcie trwania programu. Bazując na doświadczeniach okresu programowania 2007-2013, planowane jest wspieranie inicjatyw koncentrujących się na tzw. „działaniach miękkich”, mających na celu rozwój oraz testowanie innowacyjnych rozwiązań we współpracy

transgranicznej. W ramach programu będzie także istniała możliwość wsparcia inwestycji pilotażowych na małą skalę o charakterze innowacyjnym. Duże inwestycje infrastrukturalne nie będą kwalifikowane w ramach Programu.

Poniższa tabela przedstawia powiązania tematyczne w strukturze Programu Południowy Bałtyk (osie priorytetowe i cele szczegółowe) w ramach EFRR oraz powiązania ze strategicznymi dokumentami na poziomie UE i makroregionalnym.

Bardziej szczegółowe informacje na temat osi priorytetowych zostały zawarte w dziale 2.

Przegląd powiązań pomiędzy osiami priorytetowymi i celami szczegółowymi programu Południowy Bałtyk – cele tematyczne i priorytety inwestycyjne w ramach EFRR oraz wybranych strategicznych dokumentów

Oś priorytetowa Programu	Cel tematyczny EFRR	Priorytet inwestycyjny EFRR	Cel szczegółowy programu	Flagowe inicjatywy strategii Europa 2020	Strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego	Zintegrowana polityka morską
OP 1: Wzmocnienie aktywności międzynarodowej oraz zdolności innowacyjnej niebieskiej i zielonej gospodarki Południowego Bałtyku	CT 3 – Wzmacnianie konkurencyjności MŚP	3 (b) – opracowanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności i w celu umiędzynarodowienia	Zwiększenie obecności MŚP z obszaru Południowego Bałtyku, działających w sektorze niebieskim i zielonym, na rynkach międzynarodowych, poprzez wspólne działania transgraniczne	Polityka przemysłowa w czasach globalizacji	Obszar Priorytetowy (OP) MŚP – Promocja przedsiębiorczości i wzmocnienie rozwoju MŚP	Niebieski wzrost
		3 (d) – wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji	Poprawa transferu innowacji na korzyść MŚP działających w sektorze niebieskim i zielonym poprzez wspólne działania transgraniczne	Unia Innowacji	OP MŚP – Promocja przedsiębiorczości i wzmocnienie rozwoju MŚP OP Innowacje – Wykorzystanie pełnego potencjału region w dziedzinie badań i innowacji	Niebieski wzrost
OP 2: Wykorzystanie potencjału środowiskowego i kulturowego obszaru Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i zielonego wzrostu	CT 6 – Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami	6 (c) – zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Intensywniejszy rozwój obiektów dziedzictwa naturalnego i kulturowego obszaru Południowego Bałtyku dla tworzenia zrównoważonych obszarów turystycznych	Europa efektywnie gospodarująca zasobami	OP Turystyka – Wzmocnienie spójności makroregionu poprzez turystykę	Niebieski wzrost
		6 (f) - promowanie	Większy stopień wykorzystania	Europa efektywnie		Niebieski

		<p>innowacyjnych technologii w celu ochrony środowiska i efektywnego gospodarowania zasobami w sektorze gospodarowania odpadami, gospodarki wodnej i ochrony gleby lub w celu redukcji zanieczyszczenia powietrza</p>	<p>zielonych technologii w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń na obszarze Południowego Bałtyku</p>	<p>gospodująca zasobami</p>	<p>OP Rolnictwo – Wzmocnienie zrównoważenia rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa</p> <p>OP Zagrożenia – Zmniejszenie ilości oraz oddziaływania substancji niebezpiecznych</p> <p>OP Nutri – Zmniejszenie poziomu emisji substancji biogennych do morza do dopuszczalnych poziomów</p> <p>OP Energia – Poprawa dostępu oraz wydajności i bezpieczeństwa rynków energetycznych</p> <p>Działanie Horyzontalne (DH) Zrównoważony rozwój i biogospodarka</p>	<p>wzrost</p>
<p>OP 3: Poprawa łączności transgranicznej na rzecz funkcjonalnego obszaru w dziedzinie niebieskiego i zielonego transportu</p>	<p>CT 7 – Promowanie zrównoważonego transportu oraz usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktury sieciowej</p>	<p>7 (c) – rozwój i usprawnianie przyjaznych środowisku (w tym o obniżonej emisji hałasu) i niskoemisyjnych systemów transportu, w tym śródlądowych dróg wodnych i transportu morskiego, portów, połączeń multimodalnych oraz infrastruktury portów</p>	<p>Poprawa jakości i zrównoważenie wpływu środowiskowego usług transportowych na obszarze Południowego Bałtyku</p>	<p>Europa efektywnie gospodarująca zasobami</p> <p>Polityka przemysłowa w czasach globalizacji</p>	<p>OP Transport – Poprawa wewnętrznych i zewnętrznych połączeń transportowych</p> <p>OP Ship – Działanie w kierunku osiągnięcia statusu modelowego regionu w kontekście czystej żeglugi</p>	<p>Niebieski wzrost</p>

		lotniczych, w celu promowania zrównoważonej mobilności regionalnej i lokalnej				
OP 4: Wzmocnienie wydajności zasobów ludzkich na rzecz niebieskiej i zielonej gospodarki obszaru	CT 8 – Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników	8 (EWT) – promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników poprzez integrację transgranicznych rynków pracy, w tym transgraniczną mobilność, wspólne lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia, usługi informacyjne i doradztwo oraz wspólne szkolenia	Zwiększenie udziału wykwalifikowanej siły roboczej w niebieskim i zielonym sektorze gospodarki obszaru Południowego Bałtyku poprzez wspólne działania transgraniczne	Agenda na rzecz nabywania nowych umiejętności i zdobywania pracy Mobilna młodzież	OP Rynek wewnętrzny – Usuwanie przeszkód dla rynku wewnętrznego OP Edukacja – Rozwój innowacyjnej edukacji i młodzieży	-
OP 5: Zwiększenie zdolności do współpracy podmiotów lokalnych na obszarze Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i zielonego wzrostu	CT 11 – Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej	11 (EWT) – wzmacnianie zdolności instytucjonalnych władz publicznych i zainteresowanych stron oraz sprawności administracji poprzez promocję współpracy prawnej i administracyjnej oraz współpracy między obywatelami i instytucjami	Poprawa zdolności do współpracy lokalnych podmiotów działających na obszarze Południowego Bałtyku poprzez udział w sieciach transgranicznych	Agenda na rzecz nabywania nowych umiejętności i zdobywania pracy	OP Kultura – Rozwój i promocja wspólnej kultury i tożsamości kulturowej DH Promocja – Wzmacnianie wspólnej promocji oraz działania na rzecz budowania regionalnej tożsamości DH Zaangażowanie – Wzmacnianie zarządzania na wielu poziomach, w tym angażowanie społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicieli biznesu i szkół wyższych	-

Wszystkie wybrane cele tematyczne są bezpośrednio powiązane z SUE RMB.

Tabela 1: Uzasadnienie wyboru celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych

Wybrany cel tematyczny	Wybrany priorytet inwestycyjny	Uzasadnienie wyboru
<p>CT 3 – Wzmacnianie konkurencyjności MŚP</p>	<p>3 (b) – opracowanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia</p>	<ul style="list-style-type: none"> niska zdolność internacjonalizacji MŚP z obszaru Południowego Bałtyku, w szczególności reprezentujących regiony objęte programem znajdujące się w Polsce i na Litwie, a także na obszarach wiejskich w każdym z regionów w niektórych regionach programowania – niewystarczające wsparcie organizacyjne ze strony struktur pośredniczących oraz ograniczony dostęp do międzynarodowych usług doradztwa biznesowego oraz działań kojarzących (typu tzw. match-making), ukierunkowanych na przeprowadzenie ekspansji MŚP na rynki międzynarodowe na obszarze i poza obszarem Południowego Bałtyku.
	<p>3 (d) – wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> zróżnicowane zdolności MŚP w zakresie innowacji w poszczególnych regionach objętych programem, jako czynnik osłabiający konkurencyjność niebieskiej i zielonej gospodarki na obszarze oraz procesy konwergencji pomiędzy regionami. niewykorzystany potencjał transferu innowacji poprzez tworzenie sieci transgranicznych i klastrów z regionów o większej do regionów o mniejszej zdolności innowacyjnej na obszarze Południowego Bałtyku. wysoki udział absolwentów liceów i uniwersytetów na obszarze Południowego Bałtyku, jako dobro, które należy wykorzystać w lepszy sposób, na rzecz międzynarodowej współpracy w modelu potrójnej helisy oraz transferu innowacji do lokalnych MŚP.
<p>CT 6 – Zachowanie i ochrona środowiska oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami</p>	<p>6 (c) – zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> niezrównoważony model sezonowy oraz nierówna intensywność ruchu turystycznego na obszarze Południowego Bałtyku duży potencjał obszarów zielonych na obszarze Południowego Bałtyku w kontekście zapewniania możliwości spędzenia aktywnego wypoczynku wysoka jakość miejsc dziedzictwa naturalnego i kulturowego wraz z niewykorzystanymi możliwościami oferowania usług i produktów transgranicznych w zakresie „niebieskiej” i „zielonej” turystyki
	<p>6 (f) - promowanie technologii innowacyjnych w celu ochrony środowiska i efektywnego gospodarowania zasobami w sektorze gospodarowania odpadami, gospodarki wodnej i ochronie gleby lub w celu redukcji zanieczyszczenia powietrza</p>	<ul style="list-style-type: none"> presje środowiskowe wynikające z koncentracji populacji oraz działalności gospodarczej w ośrodkach miejskich i na obszarach przybrzeżnych wyższy poziom eutrofizacji i utraty różnorodności biologicznej w konsekwencji emisji środków biogennych do zlewni Bałtyku z obszaru Południowego Bałtyku problemy z jakością powietrza wynikające między innymi ze stosowania nieodpowiedniej

Wybrany cel tematyczny	Wybrany priorytet inwestycyjny	Uzasadnienie wyboru
		<p>jakości paliw, spalania odpadów w nieprzystosowanych do tego kotłach oraz użytkowania starych wysokoemisyjnych źródeł ciepła</p> <ul style="list-style-type: none"> • duży potencjał obszaru Południowego Bałtyku w zakresie rozwoju zielonych branż technologii, opartych na bogatych zasobach naturalnych, w tym odnawialnych źródłach energii
<p>CT 7 – Promowanie zrównoważonego transport i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej</p>	<p>7 (c) – rozwój i usprawnianie przyjaznych środowisku (w tym o obniżonej emisji hałasu) i niskoemisyjnych systemów transportowych, w tym śródlądowych dróg wodnych i transportu morskiego, portów, połączeń multimodalnych oraz infrastruktury portów lotniczych dla promowania zrównoważonej mobilności regionalnej i lokalnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dominujący model transportu samochodowego w podróżach międzyregionalnych, ze względu na niewystarczające usługi wykorzystujące różne formy transportu towarowego i pasażerskiego • niezadawalająca łączność bezpośrednia pomiędzy regionami objętymi programem, ze względu na braki w usługach pasażerskiego transportu morskiego, kolejowego i lotniczego • transport towarowy na linii północ-południe oraz szybko rozwijający się transport na linii wschód-zachód na obszarze Południowego Bałtyku wymagają zastosowania środków proekologicznych oraz rozwiązań w zakresie wydajności usług
<p>CT 8 – Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników</p>	<p>8 (EWT) - promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników poprzez integrację transgranicznych rynków pracy, w tym transgraniczną mobilność, wspólne lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia, usługi informacyjne i doradztwo oraz wspólne szkolenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • niedopasowanie oferty edukacyjnej i potrzeb pracodawców w sektorze usług opartych na wiedzy oraz przemyśle opartym na badaniach na obszarze Południowego Bałtyku • trudności w przyciągnięciu wykwalifikowanej siły roboczej • wysoki poziom bezrobocia w wielu regionach objętych programem, wynikający z dynamicznych tendencji populacyjnych (np. ujemny bilans migracji netto w niektórych regionach, zmiany demograficzne i dysproporcje w gęstości zaludnienia pomiędzy obszarami miejskimi a wiejskimi, wyzwania w zakresie spadającego zaludnienia obszarów wiejskich, zwiększający się poziom długoterminowego bezrobocia, itp.)
<p>CT 11 - Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej</p>	<p>11 (EWT) - wzmacnianie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych i zainteresowanych stron oraz sprawności administracji publicznej poprzez wspieranie współpracy prawnej i administracyjnej i współpracy między obywatelami i instytucjami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozległa sieć partnerów, organizacji i instytucji na obszarze Południowego Bałtyku, jednakże liczba podmiotów biorących udział we wspólnych działaniach i czerpiących korzyści ze współpracy transgranicznej w zakresie lokalnych polityk rozwojowych pozostaje ograniczona. • swoisty kontekst rozwoju obszaru Południowego Bałtyku powiązany z morzem, determinowany przez lokalizację i długą tradycję wymiany handlowej drogą morską – jednakże społeczności lokalne i regionalne tylko w niewielkim stopniu deklarują przywiązanie do wspólnej tożsamości południowobałtyckiej • konieczność zwiększenia zdolności i wiedzy praktycznej wśród małych podmiotów lokalnych na obszarze Południowego Bałtyku, w celu ich zaktywizowania w ramach sieci

Wybrany cel tematyczny	Wybrany priorytet inwestycyjny	Uzasadnienie wyboru
		współpracy transgranicznej

1.2 Uzasadnienie podziału alokacji finansowej

Podział dostępnych funduszy programowych opiera się na następujących założeniach:

- cel, jakim jest wsparcie potencjału sektorów niebieskiego i zielonego na obszarze Południowego Bałtyku, skupiając się na priorytetach strategii Europa 2020,
- doświadczenia z wdrażania Programu Południowy Bałtyk 2007 - 2013,
- charakter i szacowany rozmiar finansowy działań podejmowanych w ramach każdego priorytetu,
- społeczno-ekonomiczna diagnoza regionów objętych programem,
- wyniki konsultacji z właściwymi interesariuszami, wyrażone w postaci badań przeprowadzonych wśród beneficjentów.

Okolo 89% dostępnej dla programu alokacji zostało przyznane na cztery cele tematyczne, a mianowicie: CT3, CT6, CT7 i CT8. Dodatkowo, 5% całkowitego budżetu zostało przydzielone na potrzeby CT11. Z kolei 6% zaplanowano na Pomoc Techniczną.

OŚ PRIORYTETOWA 1: Wzmocnienie aktywności międzynarodowej oraz zdolności innowacyjnej niebieskiej i zielonej gospodarki Południowego Bałtyku

Okolo 12% funduszy w ramach Programu, czyli 9,97 mln EUR z EFRR, zostało przydzielone na Priorytet 1, celem wspierania inteligentnego wzrostu. Przydział ten odzwierciedla z jednej strony charakter projektów planowanych do wdrożenia (głównie działania miękkie) w ramach tego Priorytetu, co ma na celu włączenie struktur wspierania biznesu w prowadzone działania; z drugiej zaś szacowany rozmiar projektów, czyli 1 mln EUR z EFRR (w przypadku małych projektów będzie to 20 tys. – 300 tys. EUR z EFRR).

Z doświadczenia płynącego z okresu programowania 2007-2013 wynika, że wzrasta zainteresowanie internacjonalizacją i innowacjami wśród MŚP. Odzwierciedla to popyt: 14 projektów zgłoszonych w ramach działania 1.1 (Rozwój przedsiębiorczości) wnioskowało o fundusze okolo dwukrotnie wyższe od dostępnych. Dlatego też zwiększenie budżetu może w jeszcze lepszy sposób przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności i wzrostu, pozwalając na zniwelowanie dysproporcji gospodarczych w regionach objętych programem Południowy Bałtyk.

OŚ PRIORYTETOWA 2: Wykorzystanie potencjału środowiskowego i kulturowego obszaru Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i zielonego wzrostu

Planowany przydział z EFRR na Priorytet 2 wynosi okolo 39,77 mln EUR, co odpowiada 48% alokacji programu.

Alokacja ta odzwierciedla charakter projektów planowanych do wdrożenia w ramach tego Priorytetu, a także szacowany rozmiar projektów rzędu 1mln – 1,5 mln EUR z EFRR (20 tys. – 300 tys. EUR z EFRR na niewielkie projekty), co pozwala na przeprowadzenie inwestycji pilotażowych i inwestycji na niewielką skalę w technologie niebieskie i zielone.

Znacznie wyższa kwota przydzielonych funduszy w porównaniu z innymi priorytetami jest uzasadniona bardzo szerokim zakresem działań na tym polu interwencji, od ochrony i promocji

dziedzictwa naturalnego i kulturowego, do rozwoju i promocji innowacyjnych technologii zielonych oraz efektywnego gospodarowania zasobami. Cel programu w postaci zwiększenia potencjału wzrostu sektorów gospodarki niebieskiego i zielonego w regionie może zostać osiągnięty jedynie poprzez zrównoważone gospodarowanie zasobami z poszanowaniem środowiska.

Co więcej, przydział ten odzwierciedla wzrastające zainteresowanie wśród potencjalnych beneficjentów i regionalnych interesariuszy, co pokazał już okres programowania 2007-2013, kiedy wnioskowano o ponad 52 mln EUR z EFRR, co stanowiło kwotę o ok. 50% wyższą od dostępnej. Dlatego też, aby zaspokoić popyt, proponowana kwota przydziału została zwiększona o ok. 40%.

OŚ PRIORYTETOWA 3: Poprawa łączności transgranicznej na rzecz funkcjonalnego obszaru w dziedzinie niebieskiego i zielonego transportu

Alokacja dla Priorytetu 3 wynosi około 15,79 mln EUR, co stanowi 19% funduszy przydzielonych na potrzeby programu z EFRR.

Przydzielona kwota odzwierciedla charakter projektów planowanych do wdrożenia, które są zwykle bardziej złożone strukturalnie i mają bardziej strategiczny charakter oraz wpływ na większe części obszaru Południowego Bałtyku. Kwota ta odpowiada także szacowanemu rozmiarowi projektów, wynoszącemu 1-2 mln EUR z EFRR (20 tys. – 300 tys. EUR EFRR na niewielkie projekty), pozwalając na przeprowadzenie inwestycji pilotażowych oraz inwestycji na niewielką skalę w rozwój przyjaznych dla środowiska i niskoemisyjnych usług transportowych.

Przydział odzwierciedla popyt na wydajniejsze, bardziej zrównoważone i bezpieczniejsze formy transportu. Z doświadczeń płynących z okresu programowania 2007-2013 widać, jak wysoki jest popyt na bardziej złożone i większe projekty, co uzasadnia znaczące zwiększenie zasobów finansowych na nadchodzące lata.

Ogólny cel programu, jakim jest wzmocnienie potencjału wzrostu sektorów niebieskiego i zielonego, a także cele Priorytetów 1, 2, 4 i 5, mogą być osiągnięte pod warunkiem łatwo dostępnych i funkcjonalnych systemów transportowych na obszarze. Jednocześnie obserwuje się silną potrzebę uczynienia systemów transportu towarowego bardziej ekologicznym.

OŚ PRIORYTETOWA 4: Wzmocnienie wydajności zasobów ludzkich na rzecz niebieskiej i zielonej gospodarki obszaru

Około 10% funduszy w ramach Programu, czyli 8,31 mln EUR z EFRR, zostało przydzielone na Priorytet 4, celem wspierania gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia.

Przydział ten odzwierciedla charakter planowanych do wdrożenia projektów (działania miękkie), a także szacowany rozmiar projektów rzędu 1mln EUR z EFRR(20 tys. – 300 tys. EUR z EFRR na niewielkie projekty).

Niebieska i zielona gospodarka wymaga dobrze wykształconej siły roboczej oraz napływu absolwentów odpowiadających wymaganiom stawianym w niebieskich i zielonych sektorach. Jednakże negatywne tendencje widoczne na obszarze programowania, tj. wysoki odsetek osób młodych i wykwalifikowanych wybierających migrację, wysoka stopa bezrobocia, zwiększające się bezrobocie wśród młodych oraz popyt na wykwalifikowaną siłę roboczą ze strony niebieskiej i zielonej gospodarki uzasadnia zwiększenie kwoty przydziału (o 23%) w porównaniu z okresem programowania 2007-2013.

OŚ PRIORYTETOWA 5: Zwiększenie zdolności do współpracy podmiotów lokalnych na obszarze Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i zielonego wzrostu

Planowana kwota przydziału z EFRR na rzecz Priorytetu 5 wynosi około 4,16 mln EUR, co odpowiada 5% kwoty przydzielonej z EFRR na całość programu, i ma na celu wspieranie zdolności administracji publicznej do przyczyniania się do inteligentnego i zrównoważonego niebieskiego i zielonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Z doświadczenia płynącego z Programu Południowy Bałtyk 2007-2013 wynika, że istnieje potrzeba wzmocnienia zdolności małych podmiotów (np. gmin, organizacji pozarządowych, świadczeniodawców usług publicznych, instytucji kulturalnych itp.) do angażowania się we współpracę transgraniczną, umożliwiając tym samym korzystanie z wymiany doświadczeń z partnerami zagranicznymi oraz korzystania ze współpracy transgranicznej w sposób bardziej strategiczny dla potrzeb rozwoju lokalnego. Dowodem na niewystarczającą zdolność małych lokalnych podmiotów do udziału we współpracy transgranicznej była niewielka liczba nowych podmiotów biorących udział w projektach. Jednocześnie występuje wyraźne oczekiwanie dotyczące angażowania podmiotów lokalnych w działania transgraniczne.

Przydział ten odzwierciedla charakter projektów planowanych do wdrożenia w ramach tego Priorytetu, koncentrujących się na budowaniu zdolności, a także szacowany rozmiar projektu rzędu 20 tys. – 500 tys. EUR z EFRR.

Tabela 2: Przegląd strategii inwestycyjnej programu współpracy

Niniejsza tabela jest generowana automatycznie przez SFC na podstawie informacji wprowadzonych w ramach innych działań programu współpracy.

Oś priorytetowa	Wsparcie EFRR (w EUR)	Proporcja (%) całkowitego wsparcia Unii przeznaczanego na program współpracy (w podziale na Fundusze)			Cel tematyczny	Priorytety inwestycyjne	Cele szczegółowe odpowiadające priorytetom inwestycyjnym	Współczynniki wyniku odpowiadające celom szczegółowym
		EFRR ¹	ENI ² (w stosownych przypadkach)	IPA ³ (w stosownych przypadkach)				

¹ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

² Europejski Instrument Sąsiedztwa (ENI)

³ Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA)

SEKCJA 2. OSIE PRIORYTETOWE

Dział 2.A. Opis osi priorytetowych innych niż pomoc techniczna

2.A.1 Oś priorytetowa (powtórzenie dla każdej osi priorytetowej)

OŚ PRIORYTETOWA 1: Wzmocnienie aktywności międzynarodowej oraz zdolności innowacyjnej niebieskiej i zielonej gospodarki Południowego Bałtyku
OŚ PRIORYTETOWA 2: Wykorzystanie potencjału środowiskowego i kulturowego obszaru Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i zielonego wzrostu

OŚ PRIORYTETOWA 3: Poprawa łączności transgranicznej na rzecz funkcjonalnego obszaru w dziedzinie niebieskiego i zielonego transportu
OŚ PRIORYTETOWA 4: Wzmocnienie wydajności zasobów ludzkich na rzecz niebieskiej i zielonej gospodarki obszaru
OŚ PRIORYTETOWA 5: Zwiększenie zdolności do współpracy podmiotów lokalnych na obszarze Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i zielonego wzrostu

2.A.2. Uzasadnienie ustanowienia osi priorytetowej obejmującej więcej niż jeden cel tematyczny (w stosownych przypadkach)

Nie dotyczy.

2.A.3 Fundusz oraz podstawa obliczeń dla wsparcia unijnego

Dla wszystkich osi priorytetowych:

<i>Fundusz</i>	EFRR
<i>Podstawa kalkulacji (Wydatki kwalifikowalne ogółem lub publiczne wydatki kwalifikowalne)</i>	Wydatki kwalifikowalne ogółem

2.A.4 Priorytet inwestycyjny (powtórzenie dla każdego priorytetu inwestycyjnego w ramach osi priorytetowej)

OŚ PRIORYTETOWA 1: Wzmocnienie aktywności międzynarodowej oraz zdolności innowacyjnej niebieskiej i zielonej gospodarki Południowego Bałtyku

Priorytet inwestycyjny (EFRR) 3 (b) – opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia

Priorytet inwestycyjny (EFRR) 3 (d) - wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji

OŚ PRIORYTETOWA 2: Wykorzystanie potencjału środowiskowego i kulturowego obszaru Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i zielonego wzrostu

Priorytet inwestycyjny (EFRR) 6 (c) – zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego

Priorytet inwestycyjny (EFRR) 6 (f) promowanie technologii innowacyjnych w celu ochrony środowiska i efektywnego gospodarowania zasobami w sektorze gospodarowania odpadami, gospodarki wodnej i ochrony gleb lub w celu redukcji zanieczyszczenia powietrza

OŚ PRIORYTETOWA 3: Poprawa łączności transgranicznej na rzecz funkcjonalnego obszaru w dziedzinie niebieskiego i zielonego transportu Priorytet inwestycyjny (EFRR) 7 (c) - rozwój i usprawnianie przyjaznych środowisku (w tym o obniżonej emisji hałasu) i niskoemisyjnych systemów transportowych, w tym śródlądowych dróg wodnych i transportu morskiego, portów, połączeń multimodalnych oraz infrastruktury portów lotniczych, w celu promowania zrównoważonej mobilności regionalnej i lokalnej

OŚ PRIORYTETOWA 4: Wzmocnienie wydajności zasobów ludzkich na rzecz niebieskiej i zielonej gospodarki obszaru Priorytet inwestycyjny (EFRR) 8 (EWT) - promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników poprzez integrację transgranicznych rynków pracy, w tym transgraniczną mobilność, wspólne lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia, usługi informacyjne i doradztwo oraz wspólne szkolenia

OŚ PRIORYTETOWA 5: Zwiększenie zdolności do współpracy podmiotów lokalnych na obszarze Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i zielonego wzrostu Priorytet inwestycyjny (EFRR) 11 (EWT) - wzmacnianie zdolności instytucjonalnej instytucji publicznych i zainteresowanych stron oraz sprawności administracji publicznej poprzez wspieranie współpracy prawnej i administracyjnej i współpracy między obywatelami i instytucjami

2.A.5 Cele szczegółowe odpowiadające priorytetowi inwestycyjnemu oraz oczekiwane wyniki

<i>ID</i>	
<i>Cel szczegółowy</i>	Zwiększenie obecności MŚP z obszaru Południowego Bałtyku, działających w sektorze niebieskim i zielonym, na rynkach międzynarodowych, poprzez wspólne działania transgraniczne
<i>Oczekiwane przez państwa członkowskie wyniki, osiągnięte za pomocą wsparcia unijnego</i>	Rezultat: zwiększenie obecności MŚP z obszaru Południowego Bałtyku, działających w sektorze niebieskim i zielonym, na rynkach międzynarodowych. Gospodarka obszaru Południowego Bałtyku opiera się na małych i średnich przedsiębiorstwach funkcjonujących w wielu sektorach, przy czym dużą rolę odgrywają sektory niebieski i zielony, reprezentowane, m.in. przez gałęzie przemysłu morskiego, turystykę,

leśnictwo, produkcję żywności, itp. Podążanie ścieżką niebieskiego i zielonego wzrostu na obszarze Południowego Bałtyku w kierunku innowacyjnej gospodarki opartej na wiedzy wymaga obecności podmiotów gospodarczych na rynkach międzynarodowych, co nadal prezentuje niewystarczający poziom. MŚP z obszaru Południowego Bałtyku, w szczególności te funkcjonujące na obszarach wiejskich i których właścicielkami są kobiety, wykazują tendencję do prowadzenia działalności lokalnej. Bardzo niski odsetek (kilka procent) firm jest aktywnych na rynkach międzynarodowych i zaangażowanych jest w handel międzynarodowy; jeszcze mniejsza ich liczba funkcjonuje na rynkach poza Unią Europejską (np. na Dalekim Wschodzie).

Sytuacja taka wynika, między innymi, z niewystarczającej wiedzy, zasobów finansowych i ludzkich dostępnych firmom oraz, w niektórych częściach obszaru Południowego Bałtyku, z niewystarczającego wsparcia ze strony organizacji wsparcia biznesowego w uzyskiwaniu dostępu do informacji o możliwościach, warunkach i regułach działania na rynkach międzynarodowych (w tym inicjowania kontaktów z klientami). Ekspansja MŚP na obszarze oraz poza obszarem Południowego Bałtyku wymaga skutecznych transgranicznych platform nauczania i tworzenia sieci, usług doradztwa biznesowego oraz działań kojarzących (typu tzw. match-making), w celu wspierania firm w przenoszeniu działalności z poziomu krajowego na międzynarodowy.

Działanie to ma za zadanie wspierać bardziej aktywną obecność MŚP niebieskiego i zielonego sektora na rynkach międzynarodowych – w tym na rynkach innych regionów Południowego Bałtyku, innych krajów europejskich oraz rynkach państw trzecich (np. Dalekiego Wschodu). Priorytet ten ma na celu pomoc w złagodzeniu rosnących dysproporcji w zakresie sytuacji ekonomicznej na obszarach miejskich i wiejskich Południowego Bałtyku (np. w poziomie internacjonalizacji MŚP).

<i>ID</i>	
<i>Cel szczegółowy</i>	Poprawa transferu innowacji na korzyść MŚP działających w sektorze niebieskim i zielonym poprzez wspólne działania transgraniczne
<i>Oczekiwane przez państwa członkowskie wyniki, osiągnane za pomocą wsparcia unijnego</i>	<p>Rezultat: zwiększona zdolność innowacyjna MŚP z obszaru Południowego Bałtyku, działających w sektorze niebieskim i zielonym.</p> <p>Obszar Południowego Bałtyku dysponuje stosunkowo silnym i szybko rozwijającymi się sektorami niebieskim i zielonym, charakteryzującymi się wysoką skutecznością innowacyjną gospodarek regionalnych w części północno-zachodniej i w gęsto zaludnionych obszarach miejskich.</p> <p>Jednocześnie regiony Polski i Litwy, wykazujące cechy charakterystyczne dla gospodarki w okresie transformacji, wykazują niski odsetek przetrwania i niska tendencję wzrostu wśród MŚP, a ich zdolności innowacyjne są raczej słabe. Mniej rozwinięte struktury wsparcia biznesowego i finansowania we wschodnich regionach Południowego Bałtyku ograniczają rozwój innowacyjnych produktów i usług w sektorze niebieskim i zielonym. Podobna luka w kontekście skuteczności innowacyjnej istnieje pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi we wszystkich regionach objętych programem.</p> <p>Transfer innowacji pomiędzy bardziej i mniej zaawansowanymi regionami na obszarze Południowego Bałtyku stoi w obliczu wielu trudności, które są związane z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niskim poziomem współpracy pomiędzy MŚP a instytucjami badawczo-rozwojowymi, zwłaszcza w procesach innowacji nietechnologicznych, częściowo ze względu na brak struktur wspierających; • niskim poziomem kompetencji w zakresie rozwoju biznesowego w instytucjach badawczo-rozwojowych w kontekście wspierania MŚP w tworzeniu innowacji nie technologicznych; • brakiem praktycznego doświadczenia w korzystaniu z potencjału innowacyjnego i synergii, wynikających z połączenia gałęzi przemysłu opartego na wiedzy i przemysłu

	<p>kreatywnego z tradycyjnymi sektorami gospodarki (jak np. turystyka).</p> <p>Dysproporcje terytorialne w kwestii zdolności innowacyjnej MŚP pomiędzy północno-zachodnią a południowo-wschodnią częścią obszaru objętego programem oraz pomiędzy obszarami miejskimi a wiejskimi osłabiają procesy konwergencji pomiędzy gospodarkami regionalnymi. Aby poprawić konkurencyjność MŚP z niebieskiego i zielonego sektora, należy lepiej wykorzystać wspólny atut obszaru w postaci wysokiego odsetka absolwentów liceów i uniwersytetów.</p> <p>Działanie to służy podnoszeniu zdolności innowacyjnych MŚP działających w sektorze niebieskim i zielonym na obszarze Południowego Bałtyku. Ma ono na celu pomoc w złagodzeniu rosnących dysproporcji w zakresie sytuacji ekonomicznej na obszarach miejskich i wiejskich Południowego Bałtyku.</p>
--	--

<i>ID</i>	
<i>Cel szczegółowy</i>	Intensywniejszy rozwój obiektów dziedzictwa naturalnego i kulturowego obszaru Południowego Bałtyku dla tworzenia zrównoważonych obszarów turystycznych
<i>Oczekiwane przez państwa członkowskie wyniki, osiągnięte za pomocą wsparcia unijnego</i>	<p>Rezultat: zwiększona popularność obszarów/miejsc dziedzictwa naturalnego i kulturowego jako zrównoważonych obszarów turystycznych.</p> <p>Turystyka jest jednym z najważniejszych sektorów gospodarki na obszarze Południowego Bałtyku, determinując żywotność ekonomiczną niewielkich peryferyjnych osad lub obszarów wiejskich. Turystyka jest dobrym źródłem zatrudnienia, zwłaszcza dla młodzieży, kobiet i imigrantów; jednakże średni dochód generowany w tej dziedzinie gospodarki jest jednym z najniższych, co wynika z sezonowości i stacjonarnego modelu turystyki dominującego na wybrzeżu. Co więcej, intensywność ruchu turystycznego na omawianym obszarze jest w znacznym stopniu niezrównoważona, charakteryzując się zróżnicowanymi wartościami wskaźników dot. pobytu turystów: wysokimi</p>

	<p>wzdłuż wybrzeża i niskimi w głębi lądu.</p> <p>Aczkolwiek, uwarunkowania przyrodnicze całego obszaru Południowego Bałtyku dają możliwość aktywnego wypoczynku, również poza sezonem wbrew dominującemu dotąd modelowi turystyki. Liczne i zróżnicowane dobra dziedzictwa naturalnego i kulturalnego na obszarze Południowego Bałtyku wykazują wysoki, niewykorzystany dotąd potencjał ekonomiczny, aczkolwiek ich ochrona powinna pozostać nadrzędnym celem</p> <p>Program obejmuje swoim wsparciem ww. wspólne dobra poprzez promowanie tak zwanej „zielonej i niebieskiej” turystyki, czyli tych segmentów sektora turystycznego gdzie dziedzictwo naturalne i kulturowe stanowią główną atrakcję.</p> <p>Program ma na celu wykorzystanie potencjału niebieskiej i zielonej turystyki zachęcając do, np. tworzenia transgranicznych szlaków turystycznych, łączących miejsca dziedzictwa naturalnego i kulturowego, podejmowania i wprowadzania na rynek wspólnych strategii, pakietów usług elektronicznych, itp. Opracowanie i promocja produktów i usług transgranicznej niebieskiej i zielonej turystyki wymaga innowacyjnego podejścia do zarządzania miejscami dziedzictwa naturalnego i kulturowego, przy zachowaniu równowagi pomiędzy wykorzystaniem w celach ekonomicznych, ochroną środowiska oraz zadowoleniem odwiedzających. Z tego powodu mogą one obejmować inne sfery gospodarki (np. przemysł kreatywny, technologie informacyjne i komunikacyjne, itp.).</p>
--	---

<i>ID</i>	
<i>Cel szczegółowy</i>	Większy stopień wykorzystania zielonych technologii w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń na obszarze Południowego Bałtyku
<i>Oczekiwane przez państwa członkowskie wyniki, osiągnięte za pomocą wsparcia unijnego</i>	Rezultat: intensywniejsze wykorzystanie zielonych technologii przez interesariuszy z obszaru Południowego Bałtyku, korzystających ze

	<p>współpracy transgranicznej.</p> <p>Pomimo zmniejszenia poziomu emisji azotu i fosforu do Morza Bałtyckiego głównie poprzez eliminację głównych punktów zanieczyszczających w strefie przybrzeżnej ładunki rzeczne pochodzące z rozproszonych źródeł (np. działalność rolna lub rozproszone osady), a także spływy powierzchniowe substancji biogennych, nadal pozostają jednym z głównych problemów w regionach objętych programem.</p> <p>Znacząca presja środowiskowa na obszarze Południowego Bałtyku wynika z koncentracji działalności gospodarczej w ośrodkach miejskich (np. przemysł, gospodarstwa domowe i większe natężenie transportu), z negatywnych procesów środowiskowych (np. opuszczone tereny poprzemysłowe, zanieczyszczone wody oraz powietrza, ścieki) oraz na obszarach przybrzeżnych (np. związane z turystyką).</p> <p>Substancje biogenne emitowane do wód Morza Bałtyckiego z rozproszonych źródeł (również za pomocą infrastruktury komunalnej) prowadzą do dalszej eutrofizacji Morza Bałtyckiego oraz fragmentacji i utraty różnorodności biologicznej. Wykwity alg, będące efektem eutrofizacji, są uznawane za największy problem na omawianym obszarze.</p> <p>Podobne wyzwanie w kontekście utrzymania wysokich wartości estetycznych i rekreacyjnych krajobrazu z myślą o turystach i mieszkańcach obszaru stanowi niska jakość powietrza na gęsto zaludnionych obszarach, co wynika między innymi z korzystania z nieodpowiedniej jakości paliw, spalania odpadów w nieprzystosowanych do tego kotłach oraz użytkowania starych wysokoemisyjnych źródeł ciepła przez gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa i lokalne ciepłownie.</p> <p>Pomimo silnej, pozytywnej tendencji w postaci korzystania z odnawialnych źródeł energii, nieefektywne procesy absorpcji są nadal widoczne np. w istniejących obciążeniach technicznych i administracyjnych w dziedzinie transportu i magazynowania energii.</p> <p>Jednocześnie obszar Południowego Bałtyku wykazuje potencjał pod względem zasobów do tworzenia zielonych branż technologii, we</p>
--	--

	współpracy z MŚP, przemysłem wytwórczym oraz instytucjami badawczo-rozwojowymi umożliwiającą absorpcję innowacyjnych zielonych technologii w zakresie zarządzania środowiskiem, w konsekwencji zmniejszając poziomy emisji zanieczyszczeń do powietrza i wód.
--	---

<i>ID</i>	
<i>Cel szczegółowy</i>	Poprawa jakości i zrównoważenie wpływu środowiskowego usług transportowych na obszarze Południowego Bałtyku
<i>Oczekiwane przez państwa członkowskie wyniki, osiągnane za pomocą wsparcia unijnego</i>	<p>Rezultat: sprawniejsze i bardziej przyjazne dla środowiska usługi transportu pasażerskiego i towarowego wykorzystujące różne formy transportu na obszarze Południowego Bałtyku.</p> <p>Dominującym modelem transportu na tym obszarze jest transport samochodowy w podróżach międzyregionalnych. Jeśli chodzi o transgraniczny ruch pasażerski, jednym z powodów tej sytuacji jest niewystarczająca jakość publicznych usług transportu multimodalnego, co można zobrazować następującymi przykładami: niekompatybilne systemy biletowe, brak możliwości zakupu biletów łączonych, niezharmonizowane rozkłady jazdy, brak informacji na temat oferty transportu publicznego w miejscach przesiadkowych lub brak połączeń wahadłowych pomiędzy terminalem pasażerskim a centrum miasta lub stacją kolejową. Podobne wyzwania w kontekście harmonizacji i kompatybilności występują w towarowym sektorze kolejowym/multimodalnym.</p> <p>Jednocześnie regiony znajdujące się na obszarze Południowego Bałtyku wykazują potrzebę stworzenia nowych i bardziej atrakcyjnych pasażerskich usług morskich i lotniczych, w celu poprawy bezpośredniej łączności. Wymaga to wysiłków w celu przyciągnięcia operatorów i opracowania odpowiednich warunków dla zwiększenia atrakcyjności i zrównoważenia nowych i modernizowanych linii.</p> <p>Zarówno ruch towarowy na linii północ-południe, jak i szybko rozwijający się ruch na linii wschód-zachód na omawianym obszarze nie dysponuje wystarczającymi rozwiązaniami logistycznymi,</p>

	<p>zintegrowanymi koncepcjami logistycznymi, zharmonizowanymi przepisami, inteligentnymi platformami innowacji, itp. Takie proekologiczne metody rozwoju transportu pozwalają na zmniejszenie oddziaływania na środowisko i poprawiają logistyczną wydajność łańcuchów dostaw dalekiego zasięgu.</p> <p>Poprzez wykluczenie dużych inwestycji w infrastrukturę transportową, działania będą koncentrowały się na wyzwaniach charakterystycznych dla obszaru Południowego Bałtyku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój, transfer oraz testowanie innowacyjnych rozwiązań, mających na celu zmniejszenie oddziaływania na środowisko środków transportu, w szczególności w transporcie multimodalnym i towarowym oraz dziedzinie zielonych technologii w transporcie; 2. Polepszenie komunikacji transgranicznej poprzez tzw. „działania miękkie”, takie jak np. system biletów transgranicznych, system informatyczny, ujednoczone rozkłady jazdy, itp.
--	---

<i>ID</i>	
<i>Cel szczegółowy</i>	Zwiększenie udziału wykwalifikowanej siły roboczej w niebieskim i zielonym sektorze gospodarki obszaru Południowego Bałtyku poprzez wspólne działania transgraniczne
<i>Oczekiwane przez państwa członkowskie wyniki, osiągnięte za pomocą wsparcia unijnego</i>	<p>Rezultat: lepsze przygotowanie siły roboczej do pracy w sektorze niebieskim i zielonym na obszarze Południowego Bałtyku.</p> <p>Podążanie ścieżką niebieskiego i zielonego wzrostu na obszarze Południowego Bałtyku opiera się na dostępie do wykwalifikowanej siły roboczej, która będzie napędzać rozwój innowacyjnych przedsiębiorstw, aktywnych na rynkach międzynarodowych, efektywnym zarządzaniu dziedzictwem naturalnym i kulturowym obszaru, umiejętnym korzystaniu z</p>

	<p>zielonych technologii i odnawialnych źródeł energii i przyczyni się do rozwoju bardziej ekologicznych i wydajnych środków transportu.</p> <p>, Jednakże, firmy stoją przed wyzwaniem, aby zatrudnić wykwalifikowanych pracowników i aby przyciągnąć fachową siłę roboczą do niebieskich i zielonych sektorów gospodarki.</p> <p>Jednocześnie omawiany obszar dysponuje niewykorzystanymi zasobami absolwentów szkół zawodowych i wyższych, zdolnych do pracy w niebieskich i zielonych sektorach gospodarki, jednakże nie posiadających możliwości podjęcia pracy z powodu niewystarczającego dopasowania umiejętności, profili zawodowych i lokalizacji.</p> <p>Ww. rozdzwięk funkcjonalny powinien zostać rozwiązany z wykorzystaniem działań transgranicznych. Rynki pracy w regionach objętych programem powinny być bardziej zintegrowane, umożliwiając wykwalifikowanym pracownikom i młodym absolwentom korzystanie z możliwości zatrudnienia w niebieskich i zielonych sektorach gospodarki. Konieczna jest więc lepsza koordynacja działań pomiędzy przedsiębiorstwami, publicznymi służbami zatrudnienia, agencjami rynku pracy, instytucjami edukacyjnymi i organizacjami wsparcia biznesu operującymi w regionach objętych programem, aby połączyć kwalifikacje siły roboczej z ofertami pracy .</p> <p>Współpraca transgraniczna pomiędzy powyższymi interesariuszami powinna również zajmować się kwestią konieczności lepszego przygotowania absolwentów szkół pomaturalnych i uniwersytetów do wejścia na rynek pracy oraz zawierania umów pracy w niebieskich i zielonych sektorach gospodarki. Wymaga to zintegrowanego podejścia obejmującego wielu interesariuszy w zakresie opracowywania programów szkoleniowych, współpracy z pracodawcami w zakresie staży oraz praktyk zawodowych w formie zatrudnienia, kursów kwalifikacyjnych, usług doradczych oraz platform kojarzenia (typu tzw. match-making) i tworzenia produktów</p>
--	--

<i>ID</i>	
<i>Cel szczegółowy</i>	Poprawa zdolności do współpracy lokalnych podmiotów działających na obszarze Południowego Bałtyku poprzez udział w sieciach transgranicznych
<i>Oczekiwane przez państwa członkowskie wyniki, osiągnane za pomocą wsparcia unijnego</i>	<p>Rezultat: większe zaangażowanie podmiotów z niewielkich społeczności w sieci współpracy transgranicznej.</p> <p>Obszar Południowego Bałtyku dysponuje rozległą siecią partnerów, organizacji i instytucji, która podejmuje działania w zakresie partnerstwa miast, współpracy euroregionów oraz inicjatyw społeczno-kulturalnych promujących kontakty pomiędzy społecznościami lokalnymi ponad granicami. Jednakże z obserwacji poczynionych w poprzednim okresie programowania wynika, że niewiele podmiotów lokalnych było w stanie zgromadzić zasoby umożliwiające udział w projektach i wykorzystać współpracę transgraniczną jako instrument rozwoju polityki lokalnej. W szczególności małym podmiotom, takim jak gminy, organizacje pozarządowe i świadczeniodawcy usług publicznych, trudno było zebrać zasoby niezbędne przy większych projektach współpracy transgranicznej. W przypadkach, w których udawało im się włączyć w działania projektowe, ich wkład okazywał się bardzo wartościowy.</p> <p>Niewielka aktywność międzynarodowa podmiotów z niewielkich społeczności na omawianym obszarze wynika z braku zdolności instytucjonalnych, doświadczenia i kompetencji w opracowywaniu projektów, zaangażowania w inicjatywy transgraniczne oraz brak przekładania rezultatów na lokalne prace rozwojowe. Dlatego też istnieje potrzeba zorganizowania wsparcia dla tej konkretnej grupy docelowej, w celu rozszerzenia spektrum członków transgranicznych sieci współpracy i lepszego korzystania ze współpracy transgranicznej, jako instrumentu lokalnych polityk i strategii rozwojowych.</p> <p>Oczekuje się, że priorytet ten będzie służyć jako pole badawcze dla instytucji z innych krajów,</p>

	<p>które chciałyby przygotować się do udziału w większych projektach EWT. Powinien on również zachęcić małe podmioty do starania się o większą aktywność w sieciach wdrażających różne priorytety w ramach SUE RMB. Co więcej, priorytet ten powinien przyczynić się do lepszego rozpoznawania wspólnej, południowobałtyckiej tożsamości w społecznościach lokalnych i regionalnych w oparciu o swoisty morski kontekst rozwoju obszaru, determinowany przez nadmorską lokalizację oraz długą tradycję morskiej wymiany handlowej.</p>
--	--

Tabela 3: Specyficzne dla Programu wskaźniki rezultatu (według konkretnych celów)

Cel szczegółowy **Zwiększenie obecności MŚP z obszaru Południowego Bałtyku, działających w sektorze niebieskim i zielonym, na rynkach międzynarodowych, poprzez wspólne działania transgraniczne**

ID	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
	Ocena dotycząca obecności MŚP z niebieskiego i zielonego sektora obszaru Południowego Bałtyku na rynkach międzynarodowych	<i>Poziom wykonania (w%) w stosunku do maksymalnego wykonania</i>	<i>Do określenia</i>	2014	<i>Do określenia</i>	<i>Ocena ekspertów</i>	<i>Trzy razy w trakcie wdrażania Programu</i>

Cel szczegółowy **Poprawa transferu innowacji na korzyść MŚP działających w sektorze niebieskim i zielonym poprzez wspólne działania transgraniczne**

ID	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
----	----------	-------------------	----------------	------------	-------------------------	---------------	----------------------------

	Ocena dotycząca transferu innowacji z korzyścią dla MŚP z niebieskiego i zielonego sektora na obszarze Południowego Bałtyku	<i>Poziom wykonania (w%) w stosunku do maksymalnego wykonania</i>	<i>Do określenia</i>	<i>2014</i>	<i>Do określenia</i>	<i>Ocena ekspertów</i>	<i>Trzy razy w trakcie wdrażania Programu</i>
--	---	---	----------------------	-------------	----------------------	------------------------	---

Cel szczegółowy Intensywniejszy rozwój obiektów dziedzictwa naturalnego i kulturowego obszaru Południowego Bałtyku dla tworzenia zrównoważonych obszarów turystycznych

ID	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
	Ocena dotycząca korzystania z zasobów dziedzictwa naturalnego i kulturowego, dla celu utworzenia zrównoważonych obszarów turystycznych	<i>Poziom wykonania (w%) w stosunku do maksymalnego wykonania</i>	<i>Do określenia</i>	<i>2014</i>	<i>Do określenia</i>	<i>Ocena ekspertów</i>	<i>Trzy razy w trakcie wdrażania Programu</i>

Cel szczegółowy Większy stopień wykorzystania zielonych technologii w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń na obszarze Południowego Bałtyku

ID	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
	Ocena dotycząca wykorzystania zielonych technologii w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń na	<i>Poziom wykonania (w%) w stosunku do maksymalnego wykonania</i>	<i>Do określenia</i>	<i>2014</i>	<i>Do określenia</i>	<i>Ocena ekspertów</i>	<i>Trzy razy w trakcie wdrażania Programu</i>

	obszarze Południowego Bałtyku						
--	-------------------------------	--	--	--	--	--	--

Cel szczegółowy Poprawa jakości i zrównoważenie wpływu środowiskowego usług transportowych na obszarze Południowego Bałtyku

ID	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
	Ocena dotycząca możliwości dostarczenia wysokiej jakości usług transportowych i zrównoważenie wpływu środowiskowego ww. usług w obszarze Południowego Bałtyku	<i>Poziom wykonania (w%) w stosunku do maksymalnego wykonania</i>	<i>Do określenia</i>	<i>2014</i>	<i>Do określenia</i>	<i>Ocena ekspertów</i>	<i>Trzy razy w trakcie wdrażania Programu</i>

Cel szczegółowy Zwiększenie udziału wykwalifikowanej siły roboczej w niebieskim i zielonym sektorze gospodarki obszaru Południowego Bałtyku poprzez wspólne działania transgraniczne

ID	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
	Ocena dotycząca zapewnienia wykwalifikowanej siły roboczej dla gospodarki niebieskiego i zielonego	<i>Poziom wykonania (w%) w stosunku do maksymalnego wykonania</i>	<i>Do określenia</i>	<i>2014</i>	<i>Do określenia</i>	<i>Ocena ekspertów</i>	<i>Trzy razy w trakcie wdrażania Programu</i>

sektora na obszarze Południowego Bałtyku							
--	--	--	--	--	--	--	--

Cel szczegółowy Poprawa zdolności do współpracy lokalnych podmiotów działających na obszarze Południowego Bałtyku poprzez udział w sieciach transgranicznych

ID	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
	Ocena dotycząca zaangażowania lokalnych podmiotów w działania transgraniczne na obszarze Południowego Bałtyku	<i>Poziom wykonania (w%) w stosunku do maksymalnego wykonania</i>	<i>Do określenia</i>	<i>2014</i>	<i>Do określenia</i>	<i>Ocena ekspertów</i>	<i>Trzy razy w trakcie wdrażania Programu</i>

2.A.6 Działania wspierane w ramach priorytetu inwestycyjnego (według priorytetu inwestycyjnego)

2.A.6.1. Opis typu i przykłady wspieranych działań oraz ich oczekiwany wkład w osiągnięcie celów szczegółowych, w tym, w stosownych przypadkach, określenie głównych grup docelowych, konkretnych docelowych obszarów oraz typów beneficjentów

<i>Priorytet inwestycyjny</i>	3 (b) – opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia
<p>Przykładowe działania</p> <ul style="list-style-type: none">• wspólne opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych modeli biznesowych na rzecz internacjonalizacji MŚP z niebieskiego i zielonego sektora;• badanie rynku dla MŚP z niebieskiego i zielonego sektora, ich klastrów oraz instytucji wspierania biznesu, prezentujące możliwości wprowadzenia nowych usług i produktów na rynki międzynarodowe;• ustalenie działań (np. targi, wystawy, marketing oraz wspólne kampanie brandingowe itp.) promujących produkty i usługi oferowane przez MŚP z niebieskiego i zielonego sektora na obszarze Południowego Bałtyku na rynkach międzynarodowych;• świadczenie usług i dostarczanie produktów (np. transgraniczne programy szkoleniowe, doradztwo, kursy językowe, strategie inwestycyjne, itp.) w celu poprawy zdolności funkcjonowania na rynkach międzynarodowych MŚP z niebieskiego i zielonego sektora działających na obszarze Południowego Bałtyku.• opracowanie narzędzi internetowych w celu zapewnienia ukierunkowanych informacji (np. poprzez bazy danych i katalogi informacyjne) oraz uproszczenia procedur regulacyjnych dla działań MŚP z niebieskiego i zielonego sektora na rynkach międzynarodowych (np. w dziedzinie przetargów publicznych, prawa zatrudnienia, zabezpieczenia socjalnego, opodatkowania i standaryzacji);• kampanie podnoszące poziom świadomości oraz ogólne działania promocyjne, zachęcające MŚP z obszaru Południowego Bałtyku, operujących w niebieskim i zielonym sektorze, do prowadzenia międzynarodowej wymiany handlowej i działalności biznesowej – jako alternatywa/uzupełnienie działalności krajowej; <p>Oprócz regularnych i relizowanych na niewielką skalę (tzw. small-scale) projektów transgranicznych, Komitet Monitorujący może zdecydować o współfinansowaniu projektów strategicznych w ramach tego działania, tj. projektów mających warżne oddziaływanie na znaczącą część obszaru objętego programem. Co więcej, wspierane mogą być działania na rzecz zgromadzenia kapitału początkowego (tzw. seed-money) w odniesieniu do koncepcji projektowych, które mogą następnie zostać zrealizowane w ramach Programu Południowy Bałtyk 2014-2020. Program zastrzega sobie prawo do określania oddzielnych procedur wyboru w stosunku do powyższych kategorii projektów.</p> <p>Główne grupy docelowe</p> <p>MŚP reprezentujące niebieski i zielony sektor gospodarki, zainteresowane rozszerzeniem swojej działalności biznesowej o rynki międzynarodowe (w tym inne</p>	

regiony Południowego Bałtyku, inne kraje europejskie oraz rynki trzecie, np. Daleki Wschód).

Konkretne docelowe obszary

Cały obszar objęty programem

Przykładowe typy beneficjentów

- władze lokalne i regionalne oraz ich zrzeszenia
- stowarzyszenia formalne, klastry i sieci MŚP (posiadające osobowość prawną)
- izby handlowe, organizacje wsparcia biznesu oraz agencje rozwoju
- organizacje pozarządowe oraz organizacje badawczo-rozwojowe, świadczące usługi w ramach promocji i marketingu międzynarodowego, badań i usług (np. szkolenia)

Priorytet inwestycyjny

3 (d) – wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji

Przykładowe działania

- świadczenie i testowanie szkoleń transgranicznych oraz usług budowania zdolności dla MŚP z niebieskiego i zielonego sektora, w celu poprawy ich zdolności innowacyjnych (np. w zakresie zarządzania innowacjami, itp.);
- świadczenie usług doradztwa biznesowego (np. szkolenia, badania rynkowe, doradztwo, itp.) dla MŚP z niebieskiego i zielonego sektora w zakresie wprowadzania nowych usług i produktów na obszarze Południowego Bałtyku dzięki przedsięwzięciom transgranicznym;
- przygotowanie transgranicznych spotkań w celu umożliwienia wymiany doświadczeń i stymulowania transferu innowacji pomiędzy MŚP z obszaru Południowego Bałtyku funkcjonujących w niebieskim i zielonym sektorze;
- opracowanie i testowanie inteligentnych transgranicznych strategii specjalizacyjnych oraz wspólnych koncepcji brandingowych dla nowych produktów i usług w niebieskim i zielonym sektorze gospodarki Południowego Bałtyku;
- opracowanie i testowanie transgranicznych modeli współpracy opartych na potrójnej helisie, platform i sieci przy udziale przedsiębiorstw, instytucji badawczych, uniwersytetów i administracji publicznej, na rzecz lepszego transferu i absorpcji innowacji przez południowo-bałtyckie MŚP z sektora niebieskiego i zielonego;

Oprócz regularnych i realizowanych na niewielką skalę (tzw. small-scale) projektów transgranicznych, Komitet Monitorujący może zdecydować o współfinansowaniu projektów strategicznych w ramach tego działania, tj. projektów mających warne oddziaływanie na znaczącą część obszaru objętego programem. Co więcej, wspierane mogą być działania na rzecz zgromadzenia kapitału początkowego (tzw. seed-money) w odniesieniu do koncepcji projektowych, które mogą następnie zostać zrealizowane w ramach Programu Południowy Bałtyk 2014-2020. Program zastrzega sobie prawo do

określania oddzielnych procedur wyboru w stosunku do powyższych kategorii projektów.

Główne grupy docelowe

MŚP reprezentujące niebieski i zielony sektor oraz opracowujące/transferujące innowacyjne produkty i usługi na obszarze Południowego Bałtyku

Konkretne docelowe obszary

Cały obszar objęty programem

Przykładowe typy beneficjentów

- stowarzyszenia formalne, klastry i sieci MŚP (posiadające osobowość prawną)
- izby handlowe, agencje rozwoju biznesu, inkubatory biznesu, parki technologiczne i inne organizacje finansowe i wsparcia biznesu
- władze lokalne i regionalne
- instytucje szkolnictwa wyższego i instytucje badawczo-rozwojowe
- organizacje pozarządowe promujące i świadczące usługi skupiające się na kwestiach związanych z innowacją

Priorytet inwestycyjny

6 (c) – zachowanie, ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego

Przykładowe działania

- przygotowanie i wdrożenie inwestycji pilotażowych na niewielką skalę, wzmacniających niebieską i zieloną infrastrukturę turystyczną i usługi (np. tranzgraniczne szlaki tematyczne, podwodne szlaki przyrodnicze, łańcuchy przystani i niewielkich portów, itp.);
- wspólne wydarzenia (np. imprezy, targi, kampanie marketingowe), publikacje, badania oraz stworzenie transgranicznych strategii i produktów promujących obszar Południowego Bałtyku jako obszar niebieskiej i zielonej turystyki;
- włączenie miejsc dziedzictwa naturalnego i kulturowego w sieci i łańcuchy niebieskiej i zielonej turystyki na obszarze Południowego Bałtyku;
- wspólne działania marketingowe na obszarze Południowego Bałtyku, jako obszar niebieskiej i zielonej turystyki, oraz promowanie dóbr kulturowych i przyrodniczych obszaru Południowego Bałtyku, w tym obszarów lądowych i wodnych znajdujących się pod formalną ochroną (np. parki narodowe, parki krajobrazowe, rezerваты przyrody chroniące siedliska lądowe i podwodne, miejsca dziedzictwa światowego UNESCO, światowe rezerваты biosfery, obszary NATURA 2000 oraz obszary o znaczeniu kulturowym, itp.);
- działania na rzecz budowania zdolności oraz wspólne kampanie wzmacniające zarządzanie miejscami dziedzictwa naturalnego i kulturowego w skali transgranicznej, w tym wymiana doświadczeń, transfer wiedzy i tworzenie współpracy sieciowej obejmującej władze i administrację odpowiedzialną za zarządzanie miejscami dziedzictwa naturalnego i kulturowego na obszarze

Południowego Bałtyku;

- opracowanie wspólnych, transgranicznych narzędzi informacyjnych i komunikacyjnych na temat atrakcji z dziedziny niebieskiej i zielonej turystyki oraz możliwości zakwaterowania na obszarze objętym programem;
- wymiana wiedzy praktycznej, a także promocja zarządzania ekologicznego oraz programu audytowego, wspólne działania w zakresie znakowania ekologicznego produktów przyjaznych dla środowiska;
- działania mające na celu ochronę i wzmocnienie różnorodności biologicznej i przyrody.

Oprócz regularnych i realizowanych na niewielką skalę (tzw. small-scale) projektów transgranicznych, Komitet Monitorujący może zdecydować o współfinansowaniu projektów strategicznych w ramach tego działania, tj. projektów mających warżne oddziaływanie na znaczącą część obszaru objętego programem. Co więcej, wspierane mogą być działania na rzecz zgromadzenia kapitału początkowego (tzw. seed-money) w odniesieniu do koncepcji projektowych, które mogą następnie zostać zrealizowane w ramach Programu Południowy Bałtyk 2014-2020. Program zastrzega sobie prawo do określania oddzielnych procedur wyboru w stosunku do powyższych kategorii projektów.

Główne grupy docelowe

Odwiedzający (turyści i mieszkańcy) obszary/miejsca dziedzictwa naturalnego i kulturowego na obszarze Południowego Bałtyku;

Zarządzający regionalnymi/lokalnymi agencjami turystycznymi;

Zarządzający miejscami dziedzictwa naturalnego i kulturowego

Konkretne docelowe obszary

Cały obszar objęty programem

Przykładowe typy beneficjentów

- władze lokalne i regionalne oraz ich zrzeszenia
- stowarzyszenia formalne, klastry i sieci MŚP (posiadające osobowość prawną)
- izby handlowe, agencje rozwoju biznesu, agencje turystyczne i inne organizacje finansowe i wsparcia biznesu
- organizacje pozarządowe świadczące usługi promowania i marketingu, powiązane bezpośrednio lub pośrednio z sektorem turystycznym i kulturowym;
- instytucje ochrony dziedzictwa narodowego, kulturowego i naturalnego
- instytucje zarządzania zasobami leśnymi
- instytucje edukacyjne oraz badawczo-rozwojowe

Priorytet

6 (f) promowanie technologii innowacyjnych w celu ochrony

<i>inwestycyjny</i>	środowiska i efektywnego gospodarowania zasobami w sektorze gospodarowania odpadami, gospodarki wodnej i ochronie gleby lub w celu redukcji zanieczyszczenia powietrza
<p>Przykładowe działania</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie, zademonstrowanie i wdrożenie inwestycji obejmujących technologie zielone na niewielką skalę (projekty pilotażowe) w zakresie gospodarki odpadami (np. ponowne wykorzystanie, recykling, odzysk itp.), gospodarki wodnej, ogrzewania, ochrony jakości powietrza, produkcji energii ze źródeł odnawialnych (np. energia fal morskich, energia wiatrowa, słoneczna, biomasa, energia geotermalna, itp.) oraz magazynowania energii odnawialnej; • rozwój i testowanie innowacyjnych transgranicznych rozwiązań mających na celu usprawnienie i koordynację sieci zrównoważonej energii (np. opracowanie i reorganizacja inteligentnych sieci elektrycznych, wirtualne elektrownie, dostawy ciepła, zintegrowane magazynowanie, morskie sieci przesyłowe); • wspólne transgraniczne badania, strategie i plany działania ukierunkowane na łagodzenie uciążliwości związanych z zanieczyszczeniem wody i powietrza na obszarze Południowego Bałtyku, poprzez zastosowanie innowacyjnych technologii zielonych; • opracowanie i przetestowanie wspólnych, transgranicznych norm w zakresie gospodarki odpadami i gospodarki wodnej, dostaw ciepła oraz ochrony jakości powietrza przez podmioty publiczne we współpracy z uniwersytetami, ośrodkami badawczymi, firmami oraz spółdzielniami rolniczymi i wspólnotami mieszkańców; • opracowanie i przetestowanie innowacyjnych, transgranicznych rozwiązań ukierunkowanych na zmniejszenie wpływów substancji biogenych z niewielkich i rozproszonych źródeł na obszarze zlewni; • opracowanie strategii i modeli zielonej polityki, w celu stawienia czoła wyzwaniom i zmobilizowaniu regionalnych możliwości w zakresie stosowania energii odnawialnej oraz wydajności energetycznej, w tym modeli współpracy z dostawcami energii w zakresie kompleksowych rozwiązań energetycznych; • działania w zakresie budowania zdolności, transferu wiedzy i wymiany doświadczeń na temat rozwiązań w dziedzinie innowacyjnych technologii zielonych, w celu zwiększenia wysiłków ze strony różnych podmiotów na rzecz ochrony środowiska wodnego i powietrza, planowania alternatywnego i promowania efektywnego gospodarowania zasobami; <p>Oprócz regularnych i realizowanych na niewielką skalę (tzw. small-scale) projektów transgranicznych, Komitet Monitorujący może zdecydować o współfinansowaniu projektów strategicznych w ramach tego działania, tj. projektów mających warne oddziaływanie na znaczącą część obszaru objętego programem. Co więcej, wspierane mogą być działania na rzecz zgromadzenia kapitału początkowego (tzw. seed-money) w odniesieniu do koncepcji projektowych, które mogą następnie zostać zrealizowane w ramach Programu Południowy Bałtyk 2014-2020. Program zastrzega sobie prawo do określania oddzielnych procedur wyboru w stosunku do powyższych kategorii projektów.</p>	

Główne grupy docelowe

Instytucje publiczne i odpowiadające im podmioty na obszarze Południowego Bałtyku

Konkretne docelowe obszary

Cały obszar objęty programem

Przykładowe typy beneficjentów

- władze lokalne i regionalne oraz ich zrzeszenia
- firmy publiczne lub prywatne (o charakterze publicznym lub non-profit), zajmujące się gminną lub komunalną gospodarką środowiskową i energetyczną (odpady, woda, ogrzewanie, ochrona jakości powietrza)
- stowarzyszenia formalne, klastry i sieci MŚP (posiadające osobowość prawną)
- izby handlowe, agencje rozwoju biznesu i inne organizacje finansowe i wsparcia biznesu
- organizacje pozarządowe działające w sektorze zarządzania i ochrony środowiska
- szkoły, instytucje szkolnictwa wyższego i instytucje badawczo-rozwojowe
- spółdzielnie rolnicze i wspólnoty mieszkańców (posiadające osobowość prawną)

*Priorytet
inwestycyjny*

7 (c) – rozwój i usprawnianie przyjaznych środowisku (w tym o obniżonej emisji hałasu) i niskoemisyjnych systemów transportowych, w tym śródlądowych dróg wodnych i transportu morskiego, portów, połączeń multimodalnych oraz infrastruktury portów lotniczych, w celu promowania zrównowazonej mobilności regionalnej i lokalnej

Przykładowe działania

- przygotowanie i zastosowanie transgranicznych środków na rzecz bardziej ekologicznego transportu, w tym inwestycji na niewielką skalę (pilotażowych), w celu zmniejszenia stopnia oddziaływania usług transportowych na środowisko oraz zwiększenia ich jakości i interoperacyjności;
- wspólne opracowanie inteligentnych koncepcji mobilności, zmniejszających uzależnienie od samochodów i ciężarówek oraz umożliwiających szersze korzystanie z usług transportu publicznego (np. poprzez plany zarządzania mobilnością dla trudniej dostępnych obszarów i dla obszarów doświadczających negatywnych zmian demograficznych, itp.);
- wspólne opracowanie rozwiązań mających na celu korzystanie z bardziej przyjaznych dla środowiska środków transportu;

świadczanie rozwiązań na rzecz wzmocnienia zrównowazenia, dostępności i jakości morskich (promy) i lotniczych usług transportowych na obszarze Południowego Bałtyku, w tym ułatwienie tworzenia nowych połączeń pomiędzy regionami objętymi programem;

- przygotowanie badań zajmujących się kwestią braków w pasażerskich i towarowych transgranicznych usługach transportu multimodalnego;

Oprócz regularnych i realizowanych na niewielką skalę (tzw. small-scale) projektów transgranicznych, Komitet Monitorujący może zdecydować o współfinansowaniu projektów strategicznych w ramach tego działania, tj. projektów mających warżne oddziaływanie na znaczącą część obszaru objętego programem. Co więcej, wspierane mogą być działania na rzecz zgromadzenia kapitału początkowego (tzw. seed-money) w odniesieniu do koncepcji projektowych, które mogą następnie zostać zrealizowane w ramach Programu Południowy Bałtyk 2014-2020. Program zastrzega sobie prawo do określania oddzielnych procedur wyboru w stosunku do powyższych kategorii projektów.

Główne grupy docelowe

- zarządzający i użytkownicy infrastruktury transportowej
- użytkownicy transportu publicznego (pasażerowie)

Konkretne docelowe obszary

Cały obszar objęty programem

Przykładowe typy beneficjentów

- władze lokalne i regionalne oraz ich zrzeszenia
- przedsiębiorstwa transportu publicznego
- administracja infrastruktury transportowej
- formalne zrzeszenia, klastry i sieci MŚP (posiadające osobowość prawną), działające w zakresie zazieleniania transportu
- izby handlowe, agencje rozwoju biznesu i inne organizacje finansowe i wsparcia biznesu
- instytucje szkolnictwa wyższego i instytucje badawczo-rozwojowe

Priorytet inwestycyjny

8 (EWT) – promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników poprzez integrację transgranicznych rynków pracy, w tym transgraniczną mobilność, wspólne inicjatywy na rzecz zatrudnienia, usługi informacyjne i doradztwo oraz wspólne szkolenia

Przykładowe działania

- Opracowanie, modyfikacja i przetestowanie wspólnych usług transgranicznych, łączących absolwentów szkół zawodowych i wyższych oraz pracodawców z niebieskiego i zielonego sektora gospodarki (np. transgraniczne platformy poszukiwania pracy, wielojęzyczne aplikacje o pracę, transgraniczne targi zatrudnienia, biura doradztwa zawodowego, dedykowane profile badawcze dla firm działających w niebieskim i zielonym sektorze, itp.);
- prowadzenie transgranicznych programów szkoleniowych (np. w zakresie umiejętności językowych i międzykulturowych) oraz kursów kwalifikacyjnych dla siły roboczej, w tym dla absolwentów szkół zawodowych i wyższych, w celu dopasowania potrzeb zatrudnienia w niebieskim i zielonym sektorze gospodarki;
- zapewnienie narzędzi lub programów harmonizacji i międzynarodowego

uznawania kwalifikacji zawodowych w niebieskim i zielonym sektorze gospodarki;

- przygotowanie i wykorzystanie transgranicznych staży, praktyk i różnych form wymiany dla siły roboczej, ukierunkowanych na nabywanie kwalifikacji niezbędnych do podjęcia pracy w niebieskim i zielonym sektorze gospodarki na obszarze objętym programem;
- wspólne opracowanie modeli i rozwiązań wspierających samozatrudnienie absolwentów szkół pomaturalnych i uniwersytetów w niebieskim i zielonym sektorze gospodarki;
- transfer wiedzy i wymiana doświadczeń, w celu wzmocnienia wysiłków interesariuszy obecnych na rynku pracy w stymulowaniu zatrudnienia w niebieskim i zielonym sektorze gospodarki na obszarze Południowego Bałtyku;
- usługi informacyjne i doradcze dla potencjalnych pracowników transgranicznych w zakresie wymogów prawnych i warunków pracy w innych krajach regionu Południowego Bałtyku.

Oprócz regularnych i realizowanych na niewielką skalę (tzw. small-scale) projektów transgranicznych, Komitet Monitorujący może zdecydować o współfinansowaniu projektów strategicznych w ramach tego działania, tj. projektów mających warżne oddziaływanie na znaczącą część obszaru objętego programem. Co więcej, wspierane mogą być działania na rzecz zgromadzenia kapitału początkowego (tzw. seed-money) w odniesieniu do koncepcji projektowych, które mogą następnie zostać zrealizowane w ramach Programu Południowy Bałtyk 2014-2020. Program zastrzega sobie prawo do określania oddzielnych procedur wyboru w stosunku do powyższych kategorii projektów.

Główne grupy docelowe

- absolwenci szkół zawodowych, absolwenci uniwersytetów i szkół pomaturalnych wchodzący na rynek pracy regionu Południowego Bałtyku
- siła robocza podejmująca pracę w niebieskim i zielonym sektorze gospodarki
- zatrudnieni w niebieskim i zielonym sektorze gospodarki

Konkretne docelowe obszary

Cały obszar objęty programem

Przykładowe typy beneficjentów

- władze lokalne i regionalne oraz ich zrzeszenia
- biura zatrudnienia i administracja rynku pracy
- związki zawodowe i organizacje pracodawców
- instytucje szkolnictwa i instytucje badawczo-rozwojowe
- stowarzyszenia formalne, klastry i sieci MŚP (posiadające osobowość prawną)
- izby handlowe, agencje rozwoju biznesu i inne organizacje wspierania biznesu
- organizacje pozarządowe działające w dziedzinie szkolenia i podwyższania kwalifikacji siły roboczej

Priorytet

11 (EWT) – wzmocnianie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych

<i>inwestycyjny</i>	i zainteresowanych stron oraz sprawności administracji publicznej poprzez wspieranie współpracy prawnej i administracyjnej i współpracy między obywatelami i instytucjami
<p>Przykładowe działania</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania ukierunkowane na transgraniczny transfer wiedzy i wymianę doświadczeń, wymagające współpracy pomiędzy obywatelami i instytucjami oraz stawienia czoła wyzwaniom w zakresie rozwoju lokalnego; • wspólne działania lokalnych samorządów/agencji i innych instytucji (np. organizacji pozarządowych), mających wpływ na polityki i decyzje na szczeblu regionalnym, krajowym i unijnym w zakresie rozwoju lokalnego; • wspólne działania ukierunkowane na podnoszenie świadomości wśród małych podmiotów, w celu promowania współpracy w dziedzinie kultury, dziedzictwa oraz wspólnej tożsamości obszaru Południowego Bałtyku; • przygotowanie i wdrożenie wspólnych inicjatyw (transgraniczne programy, szkolenia, warsztaty, itp.) ukierunkowanych na wzmocnienie zdolności tworzenia sieci i współpracy pomiędzy lokalnymi podmiotami; • przygotowanie i wykorzystanie środków zwiększających zaangażowanie małych lokalnych podmiotów (np. małe gminy, organizacje pozarządowe, szkoły, instytucje kulturalne, itp.) w opracowywanie projektów i prowadzenie dialogu międzykulturowego. <p>Główne grupy docelowe Małe podmioty lokalne i regionalne – np. lokalne gminy, organizacje pozarządowe oraz świadczeniodawcy usług publicznych (np. szkoły, instytucje kulturalne, szpitale, policja, straż pożarna, itp.).</p> <p>Konkretne docelowe obszary Cały obszar objęty programem</p> <p>Przykładowe typy beneficjentów</p> <ul style="list-style-type: none"> • władze lokalne i regionalne oraz ich zrzeszenia • organizacje pozarządowe zaangażowane w tworzenie sieci transgranicznych izby handlowe, agencje rozwoju biznesu i inne organizacje wspierania biznesu instytucje ochrony dziedzictwa narodowego, kulturowego i naturalnego <p>Wytyczne w zakresie wyboru działań Projekty będą wybierane na podstawie ich zdolności do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia się problemami w taki sposób, aby zastosowanie działań transgranicznych było uzasadnione; • Przedstawiania takich rozwiązań, technologii i podejść do zidentyfikowanych problemów, które są innowacyjne (tj. nie są stosowane przez zaangażowane strony w sposób rutynowy) i planowane, projektowane i wdrażane w ramach partnerstwa transgranicznego; • Osiągnięcia trwałych i powtarzalnych wyników (możliwe do wytransferowania do innych obszarów geograficznych objętych programem Południowy Bałtyk); • Przyczynienia się do zrównoważonego rozwoju; • Promowania równych szans i niedyskryminacji; • Zapewnienia równości płci; 	

2.A.6.2. Wytyczne w zakresie wyboru projektów

W Programie Południowy Bałtyk 2014-2020 stosowane są te same wytyczne w zakresie wyboru działań dla wszystkich Osi Priorytetowych.

Projekty będą składane w ramach dedykowanych naborów wniosków o dofinansowanie. Zasady składania wniosków oraz procedury oceny i wyboru zostaną opisane w Podręczniku Programu.

Szczegółowe kryteria wyboru projektów zostaną zatwierdzone przez Komitet Monitorujący.

Wnioski projektowe podlegać będą ocenie formalnej i jakościowej. Ocena zostanie zorganizowana przez WS i zostanie przeprowadzona przez WS oraz, w razie potrzeby, przy wsparciu zewnętrznych ekspertów. Ocena formalna i ocena kwalifikowalności jest przeprowadzana przez WS we współpracy z państwami członkowskimi/punktami kontaktowymi, w celu zweryfikowania kwalifikowalności i zdolności partnerów z poszczególnych państw członkowskich.

WS gwarantuje bezstronną ocenę złożonych wniosków.

Decyzja dotycząca wyboru działań zostanie podjęta przez Komitet Monitorujący, zgodnie z art. 12 ust. 1 rozporządzenia o EWT.

Pomoc publiczna, która może zostać przyznana, musi być zgodna z ramami prawnymi Unii Europejskiej. Szczegółowe zasady przyznawania pomocy publicznej zostaną opisane w Podręczniku Programu oraz, w razie konieczności, w programie pomocy.

Projekty będą wybierane na podstawie ich zdolności do:

- Zajęcia się problemami w taki sposób, aby zastosowanie działań transgranicznych było uzasadnione;
- Przedstawiania takich rozwiązań, technologii i podejść do zidentyfikowanych problemów, które są innowacyjne (tj. nie są stosowane przez zaangażowane strony w sposób rutynowy) i planowane, projektowane i wdrażane w ramach partnerstwa transgranicznego;
- Osiągnięcia trwałych i powtarzalnych wyników (możliwe do wytransferowania do innych obszarów geograficznych objętych programem Południowy Bałtyk);
- Przyczynienia się do zrównoważonego rozwoju;
- Promowania równych szans i niedyskryminacji;
- Zapewnienia równości płci.

Wkład wniosków projektowych w osiągnięcie celów SUE RMB również podlegać będzie ocenie (Zob. dział 1, tabela 2).

W ramach Programu zapewniona została procedura oceny skarg dotyczących wyboru projektów. Skargi takie należy kierować do Wspólnego Sekretariatu.

2.A.6.3. Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych (w stosownych przypadkach)

Nie jest przewidziane korzystanie z instrumentów finansowych.

2.A.6.4. Planowane wykorzystanie dużych projektów (w stosownych przypadkach)

2.A.6.5. Wskaźniki produktu (według priorytetów inwestycyjnych)

Tabela 4: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu

Priorytet inwestycyjny 3 (b) – opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia

ID	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
	Liczba transgranicznych usług/programów wsparcia dostarczonych do MŚP z niebieskiego i zielonego sektora w celu wspierania ich internacjonalizacji	Liczby całkowite	10	Wnioski o płatność	Corocznie
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	Liczby całkowite	350	Wnioski o płatność	Corocznie

3 (d) – wspieranie zdolności MŚP do angażowania się w procesy rozwojowe i innowacyjne

ID	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
	Liczba ustanowionych lub	Liczby całkowite		Wnioski o płatność	Corocznie

	ulepszonych transgranicznych klastrów, sieci i modeli opartych na potrójnej helisie		5		
	Liczba transgranicznych usług/programów dostarczonych do MŚP z niebieskiego i zielonego sektora w celu wspierania zdolności innowacyjnej	Liczby całkowite	10	Wnioski o płatność	Corocznie
	Liczba przedsiębiorstw współpracujących z instytucjami badawczymi	Liczba całkowita	10	Wnioski o płatność	Corocznie

6 (c) – zachowanie, ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego

ID	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
	Rozmiar inwestycji pilotażowych finansowanych w ramach programu w dziedzinie infrastruktury i usług świadczonych w turystyce niebieskiej i zielonej	EUR	Co najmniej 0,25 mln	Wnioski o płatność	Corocznie
	Liczba dostarczonych usług, produktów i narzędzi niebieskiej i zielonej turystyki	Liczby całkowite	Co najmniej 50	Wnioski o płatność	Corocznie
	Wzrost oczekiwanej liczby wizyt do wspartych miejsc dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz atrakcji	Wizyty/rok	5000	Wnioski o płatność	Corocznie

6 (f) promowanie innowacyjnych technologii w zakresie ochrony środowiska i efektywnego gospodarowania zasobami

ID	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
>	Rozmiar inwestycji pilotażowych finansowanych w ramach programu w dziedzinie przechodzenia na technologie zielone	EUR	<i>Co najmniej 1 mln</i>	Wnioski o płatność	Corocznie
	Liczba dostarczonych usług, produktów, norm i narzędzi w zakresie technologii zielonych	Liczby całkowite	<i>Co najmniej 25</i>	Wnioski o płatność	Corocznie

7 (c) – rozwój przyjaznych środowisku i niskoemisyjnych systemów transportu, w śródlądowych drogach wodnych i transportu morskiego, portów i połączeń multimodalnych

ID	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
	Rozmiar inwestycji pilotażowych finansowanych w ramach programu w dziedzinie usług transportowych	EUR	<i>Co najmniej 1,5 mln</i>	Wnioski o płatność	Corocznie
	Liczba dostarczonych strategii, środków i narzędzi ukierunkowanych na poprawę standardu, wydajności, interoperacyjności i/lub efektów działalności środowiskowej usług transportowych	Liczby całkowite	<i>Co najmniej 20</i>	Wnioski o płatność	Corocznie

8 (EWT) - integracja transgranicznych rynków pracy, w tym skupienie się na kwestiach mobilności transgranicznej, wspólnych inicjatyw w zakresie zatrudnienia oraz wspólnych szkoleń

ID	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
	Liczba dostarczonych transgranicznych programów zatrudnienia (tj. usług, rozwiązań modelowych, narzędzi i programów) oraz wspólnych szkoleń wspierających zatrudnienie w niebieskiej i zielonej gospodarce obszaru Południowego Bałtyku	Liczby całkowite	12	Wnioski o płatność	Corocznie
	Liczba interesariuszy zaangażowanych we wdrażanie transgranicznych programów zatrudnienia i wspólnych szkoleń	Liczby całkowite	80	Wnioski o płatność	Corocznie
	Liczba uczestników we wspólnych lokalnych inicjatywach na rzecz zatrudnienia oraz wspólnych szkoleniach	Liczby całkowite	100	Wnioski o płatność	Corocznie
	Liczba uczestników we wspólnych edukacyjnych i szkoleniowych programach mających na celu wspieranie zatrudnienia młodzieży, możliwości kształcenia oraz wyższego i zawodowego kształcenia ponad granicami	Liczby całkowite	200	Wnioski o płatność	Corocznie

11 (EWT) - promowanie współpracy prawnej i administracyjnej i współpracy między obywatelami i instytucjami

ID	Wskaźnik (nazwa wskaźnika)	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
	Liczba lokalnych podmiotów zaangażowanych w działania transgraniczne	Liczby całkowite	150	Wnioski o płatność	Corocznie
	Liczba wspólnych działań/wydarzeń w dziedzinie budowania zdolności z udziałem małych podmiotów	Liczby całkowite	100	Wnioski o płatność	Corocznie

2.A.7. Ramy wykonania

Tabela 5: Ramy wykonania dla osi priorytetowej

Oś priorytetowa	Rodzaj wskaźnika (Kluczowy etap wdrażania, finansowy, wydajności lub, w stosownych przypadkach, wskaźnik wyniku)	ID	Wskaźnik lub kluczowy etap wdrażania	Jednostka pomiaru, w stosownych przypadkach	Cel pośredni 2018	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie przydatności wskaźnika, w stosownych przypadkach
OŚ PRIORYTETOWA 1: Wzmocnienie aktywności międzynarodowej i zdolności innowacyjnej niebieskiej i zielonej gospodarki Południowego Bałtyku	Wskaźnik produktu		Liczba transgranicznych usług/programów wsparcia dostarczonych do MŚP z niebieskiego i zielonego sektora w celu wspierania ich internacjonalizacji	Liczby całkowite	0	10	Wnioski o płatność	
	Kluczowy etap wdrażania		Liczba transgranicznych usług/programów wsparcia dostarczonych do MŚP z niebieskiego i zielonego sektora w celu wspierania ich internacjonalizacji (prognozy na podstawie zatwierdzonych projektów)	Liczby całkowite	3	10	Wnioski o dofinansowanie zatwierdzonych projektów	
	Wskaźnik produktu		Liczba ustanowionych lub ulepszonych transgranicznych klastrów, sieci i modeli opartych na potrójnej helisie	Liczby całkowite	0	5	Wnioski o płatność	
	Kluczowy etap wdrażania		Liczba ustanowionych lub ulepszonych transgranicznych klastrów, sieci i modeli opartych na potrójnej helisie (prognozy na podstawie zatwierdzonych projektów)	Liczby całkowite	2	5	Wnioski o dofinansowanie zatwierdzonych projektów	
	Wskaźnik produktu		Liczba transgranicznych usług/programów dostarczonych do MŚP z niebieskiego i zielonego sektora w celu wspierania zdolności	Liczby całkowite	0	10	Wnioski o płatność	

			innowacyjnej					
	Kluczowy etap wdrażania		Liczba transgranicznych usług/programów dostarczonych do MŚP z niebieskiego i zielonego sektora w celu wspierania zdolności innowacyjnej (prognozy na podstawie zatwierdzonych projektów)	Liczby całkowite	3	10	Wnioski o dofinansowanie zatwierdzonych projektów	
	Wskaźnik finansowy		Wydatki scertyfikowane	EUR	997 200,00	8 974 800,00	Raporty z postępu realizacji projektów	Cel na 2018: 10% wydatków kwalifikowalnych Cel na 2023: 90% wydatków kwalifikowalnych
OŚ PRIORYTETOWA 2: Wykorzystanie potencjału środowiskowego i kulturalnego obszaru Południowego Bałtyku na rzecz „niebieskiego” i „zielonego” wzrostu	Wskaźnik produktu		Liczba dostarczonych usług, produktów i narzędzi niebieskiej i zielonej turystyki	Liczby całkowite	0	Co najmniej 50	Wnioski o płatność	
	Kluczowy etap wdrażania		Liczba dostarczonych usług, produktów i narzędzi niebieskiej i zielonej turystyki (prognozy na podstawie zatwierdzonych projektów)	Liczby całkowite	10	Co najmniej 50	Wnioski o dofinansowanie zatwierdzonych projektów	
	Wskaźnik produktu		Liczba dostarczonych usług, produktów, norm i narzędzi w zakresie technologii zielonych	Liczby całkowite	0	Co najmniej 25	Wnioski o płatność	
	Kluczowy etap wdrażania		Liczba dostarczonych usług, produktów, norm i narzędzi w zakresie technologii zielonych (prognozy na podstawie zatwierdzonych projektów)	Liczby całkowite	5	Co najmniej 25	Wnioski o dofinansowanie zatwierdzonych projektów	

	Wskaźnik finansowy		Wydatki scertyfikowane	EUR			Raporty z postępu realizacji projektów	Cel na 2018: 10% wydatków kwalifikowalnych Cel na 2023: 90% wydatków kwalifikowalnych
					3 977 370,26	35 796 332,32		
OŚ PRIORYTETOWA 3: Poprawa łączności transgranicznej na rzecz funkcjonalnego „niebieskiego” i „zielonego” transportu	Wskaźnik produktu		Liczba dostarczonych strategii, środków i narzędzi ukierunkowanych na poprawę standardu, wydajności, interoperacyjności i/lub wyników działań środowiskowych usług transportowych	Liczby całkowite	0	Co najmniej 20	Wnioski o płatność	
	Kluczowy etap wdrażania		Liczba dostarczonych strategii, środków i narzędzi ukierunkowanych na poprawę standardu, wydajności, interoperacyjności i/lub wyników działań środowiskowych usług transportowych (prognozy na podstawie zatwierdzonych projektów)	Liczby całkowite	5	Co najmniej 20	Wnioski o dofinansowanie zatwierdzonych projektów	
	Wskaźnik finansowy		Wydatki scertyfikowane	EUR			Raporty z postępu realizacji projektów	Cel na 2018: 10% wydatków kwalifikowalnych Cel na 2023: 90% wydatków kwalifikowalnych
					1 578 900,00	14 210 100,00		
OŚ PRIORYTETOWA 4: Wzmocnienie wydajności zasobów ludzkich na rzecz „niebieskiej” i „zielonej” gospodarki obszaru	Wskaźnik produktu		Liczba interesariuszy zaangażowanych we wdrażanie transgranicznych programów zatrudnienia i wspólnych szkoleń	Liczby całkowite	0	80	Wnioski o płatność	
	Kluczowy etap wdrażania		Liczba interesariuszy zaangażowanych we wdrażanie transgranicznych programów zatrudnienia i wspólnych szkoleń (prognozy na	Liczby całkowite	20	80	Wnioski o dofinansowanie zatwierdzonych	

			podstawie zatwierdzonych projektów)				projektów	
	Wskaźnik finansowy		Wydatki scertyfikowane	EUR			Raporty z postępu realizacji projektów	Cel na 2018: 10% wydatków kwalifikowalnych Cel na 2023: 90% wydatków kwalifikowalnych
					831 000,00	7 479 000,00		
OŚ PRIORYTETOWA 5: Zwiększenie zdolności współpracy podmiotów lokalnych na obszarze Południowego Bałtyku na rzecz „niebieskiego” i „zielonego” wzrostu	Wskaźnik produktu		Liczba podmiotów lokalnych zaangażowanych w działania transgraniczne	Liczby całkowite	0	150	Wnioski o płatność	
	Kluczowy etap wdrażania		Liczba podmiotów lokalnych zaangażowanych w działania transgraniczne (prognozy na podstawie zatwierdzonych projektów)	Liczby całkowite	40	150	Wnioski o dofinansowanie zatwierdzonych projektów	
	Wskaźnik produktu		Liczba wspólnych działań/wydarzeń w dziedzinie budowania zdolności z udziałem małych podmiotów	Liczby całkowite	0	100	Wnioski o płatność	
	Kluczowy etap wdrażania		Liczba wspólnych działań/wydarzeń w dziedzinie budowania zdolności z udziałem małych podmiotów (prognozy na podstawie zatwierdzonych projektów)	Liczby całkowite	20	100	Wnioski o dofinansowanie zatwierdzonych projektów	
	Wskaźnik finansowy		Wydatki scertyfikowane	EUR			Raporty z postępu realizacji projektów	Cel na 2018: 10% wydatków kwalifikowalnych Cel na 2023: 90% wydatków kwalifikowalnych
					415 535,44	3 739 818,94		

Biorąc pod uwagę średni czas trwania projektów w Programie Południowy Bałtyk, jest bardzo prawdopodobne, że żaden z zatwierdzonych projektów nie zostanie zakończony w 2018 roku.

Jako że tylko zakończone projekty będą uwzględniane przy określaniu wartości wskaźników produktu, w celu przedstawienia postępów realizacji programu wprowadzone zostały *kluczowe etapy wdrażania*.

Dodatkowe informacje ilościowe na temat ustaleń dotyczących ram działania

(opcjonalnie)

--

2.A.8. Kategorie interwencji

Tabela 6-9: Kategorie interwencji

Tabela 6: Wymiar 1 Zakres interwencji		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (€)
	060 Działalność badawcza i innowacyjna publicznych ośrodków badawczych i ośrodków kompetencji, w tym tworzenie sieci	800 000
	061 Działalność badawcza i innowacyjna prywatnych ośrodków badawczych, w tym tworzenie sieci	800 000
	062 Transfer technologii i współpraca na linii uniwersytety-przedsiębiorstwa, z której korzystają głównie MŚP	900 000
	063 Wspieranie klastrów i sieci biznesowych, z których korzystają głównie MŚP	900 000
	064 Procesy badawcze i innowacyjne w MŚP (w tym programy kuponów na innowacje, proces, projektowanie, usługi i innowacje społeczne)	900 000
	065 Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca wśród przedsiębiorstw skupiających się na gospodarce niskoemisyjnej i odporności na zmiany klimatyczne	900 000
	066 Zaawansowane usługi wspierające dla MŚP i grup MSP (w tym zarządzanie, marketing i projektowanie)	900 000
	067 Rozwój działalności MŚP, wsparcie przedsiębiorczości i inkubacja (w tym wsparcie dla firm odpryskowych i firm typu spin-out)	860 000
	069 Wsparcie dla przyjaznych dla środowiska procesów produkcyjnych i efektywnego gospodarowania zasobami przez MŚP	800 000
	071 Rozwój i promocja	812 000

	przedsiębiorstw wyspecjalizowanych w świadczeniu usług przyczyniających się do tworzenia gospodarki niskowęglowej oraz odporności na zmiany klimatyczne (w tym wsparcie dla tego typu usług)	
	072 Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki i miejsca przemysłowe)	600 000
	082 Usługi informacyjno-komunikacyjne dla MŚP (w tym handel elektroniczny, biznes elektroniczny oraz sieciowe procesy biznesowe), żywe laboratoria, przedsiębiorcy sieciowi oraz podmioty rozpoczynające działalność gospodarczą w zakresie usług informacyjno-komunikacyjnych)	800 000
2	009 Energia odnawialna: wiatrowa	2 000 000
	010 Energia odnawialna: słoneczna	1 000 000
	011 Energia odnawialna: biomasa	1 888 000
	012 Inne źródła odnawialnej energii (w tym energia wodna, geotermalna i morska) oraz integracja źródeł odnawialnej energii (w tym magazynowanie, przekształcanie energii w gaz oraz infrastruktura odnawialnego wodoru)	1 000 000
	013 Renowacja infrastruktury publicznej pod kątem wydajności energetycznej, projekty demonstracyjne i środki wspierające	1 000 000
	015 Inteligentne systemy dystrybucji energii o średnim i niskim napięciu (w tym inteligentne sieci i systemy TIK)	1 000 000
	021 Gospodarka wodna i ochrona wody pitnej (w tym gospodarowanie wodami w dorzeczu, dostarczanie wody, konkretne środki dostosowania do zmian klimatu, pomiary zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i u konsumentów, systemy naliczania opłat, ograniczanie wycieków)	1 000 000

	022 Oczyszczanie ścieków	1 000 000
	023 Działania środowiskowe ukierunkowane na zmniejszenie i/lub unikanie emisji gazów cieplarnianych (w tym oczyszczanie i magazynowanie metanu oraz kompostowanie)	3 000 000
	063 Wspieranie klastrów i sieci biznesowych, z których korzystają głównie MŚP	3 000 000
	069 Wsparcie dla przyjaznych dla środowiska procesów produkcyjnych i efektywnego gospodarowania zasobami przez MŚP	2 000 000
	074 Rozwój i promocja dóbr turystycznych wśród MŚP	1 500 000
	075 Rozwój i promocja usług turystycznych wśród lub dla MŚP	1 500 000
	076 Rozwój i promocja dóbr kulturalnych i kreatywności wśród MŚP	1 500 000
	077 Rozwój i promocja usług kulturalnych i wspierających kreatywność wśród lub dla MŚP	1 500 000
	079 Dostęp do informacji sektora publicznego (w tym zbiorów otwartych danych e-Kultura, biblioteki cyfrowe, treści cyfrowe oraz e-Turystyka)	1 000 000
	083 Środki ochrony jakości powietrza	1 000 000
	084 Zintegrowane zapobieganie i ograniczanie zanieczyszczeń (IPPC)	1 000 000
	085 Ochrona i wzmocnienie różnorodności biologicznej, ochrona przyrody i zielona infrastruktura	3 885 702,58
	086 Ochrona, rekultywacja i zrównoważone korzystanie z obszarów Natura 2000	4 000 000
	091 Rozwój i promocja potencjału turystycznego na obszarach wartościowych przyrodniczo	1 000 000
	092 Ochrona, rozwój i promocja publicznych dóbr turystycznych	1 000 000
	093 Rozwój i promocja	1 000 000

	publicznych usług turystycznych	
	094 Ochrona, rozwój i promocja publicznych dóbr kulturalnych i dziedzictwa	1 000 000
	095 Rozwój i promocja publicznych usług kulturalnych i dziedzictwa	1 000 000
3	036 Transport multimodalny	5 500 000
	043 Czysta infrastruktura transportu miejskiego i jej promocja (w tym wyposażenie i tabor)	4 500 000
	044 Inteligentne systemy transportowe (w tym wprowadzenie zarządzania popytem, systemy opłat, monitorowanie informacyjno-komunikacyjne oraz systemy informacyjne)	3 000 000
	084 Zintegrowane zapobieganie i ograniczanie zanieczyszczeń (IPPC)	2 789 000
	102 Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób nieaktywnych na rynku pracy, w tym długotrwale bezrobotnych oraz osób oddalonych od rynku pracy, również poprzez lokalne inicjatywy zatrudnienia i wsparcie mobilności pracowników	1 000 000
	103 Zrównoważona integracja młodych ludzi i rynku pracy, w szczególności osób niezatrudnionych, niewykształconych i nieszkolących się, w tym młodych ludzi zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz młodych ludzi ze społeczności marginalizowanych, również poprzez wdrożenie Gwarancji dla Młodzieży	1 510 000
	104 Samozatrudnienie, przedsiębiorczość i tworzenie podmiotów gospodarczych, w tym innowacyjne mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa	1 000 000
	106 Dostosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian	1 000 000
	108 Modernizacja instytucji rynku pracy, takich jak publiczne i prywatne usługi zatrudnienia,	1 000 000

	oraz lepsze dopasowywanie do potrzeb rynku pracy, w tym poprzez działania wzmacniające mobilność transgraniczną oraz poprzez programy mobilności i lepszą współpracę pomiędzy instytucjami i odpowiednimi interesariuszami	
	113 Promocja przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych, a także socjalna i solidarna gospodarka, w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia	1 000 000
	117 Wzmacnianie równego dostępu do kształcenia ustawicznego dla wszystkich grup wiekowych, nieformalnego ustalania, podwyższania poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promocja elastycznych ścieżek uczenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i zatwierdzanie nabytych kompetencji	900 000
	118 Poprawa dostosowania edukacji i systemów szkoleniowych do rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu edukacji do etapu pracy oraz wzmacnianie edukacji zawodowej i systemów szkolenia oraz ich jakości, w tym poprzez mechanizmy oczekiwania umiejętności, dostosowanie programów nauczania oraz ustanowienie i rozwój systemów nauczania w miejscu pracy, w tym dualne systemy nauczania i programy praktyk	900 000
5	096 Instytucjonalna zdolność administracji publicznej i służb publicznych związana z wdrażaniem EFRR lub działania wspierające inicjatywy budowania zdolności instytucjonalnych EFS	1 200 354,38
	119 Inwestycje w zdolności instytucjonalne oraz wydajność administracji publicznej i służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, mając na uwadze reformy, lepsze przepisy i dobre	1 477 500

	zarządzanie	
	120 Budowanie zdolności wśród wszystkich interesariuszy świadczących usługi edukacyjne, kształcenia ustawicznego i zatrudnienia oraz polityki społeczne, w tym poprzez pakt sektorowe i terytorialne, w celu mobilizacji w kierunku przeprowadzania reform na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym	1 477 500

Tabela 7: Wymiar 2 Forma finansowania		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (€)
1	01 – Dotacja niepodlegająca zwrotowi	9 972 000
2	01 – Dotacja niepodlegająca zwrotowi	39 773 702,58
3	01 – Dotacja niepodlegająca zwrotowi	15 789 000
4	01 – Dotacja niepodlegająca zwrotowi	8 310 000
5	01 – Dotacja niepodlegająca zwrotowi	4 155 354,18

Tabela 8: Wymiar 3 Typ obszaru		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (€)
1	07 – nie dotyczy	9 972 000
2	07 – nie dotyczy	39 773 702,58
3	07 – nie dotyczy	15 789 000
4	07 – nie dotyczy	8 310 000
5	07 – nie dotyczy	4 155 354,38

Tabela 9: Wymiar 6 Terytorialne mechanizmy wdrażania

Oś priorytetowa	Kod	Kwota (€)
1	07 – nie dotyczy	9 972 000
2	07 – nie dotyczy	39 773 702,58
3	07 – nie dotyczy	15 789 000
4	07 – nie dotyczy	8 310 000
5	07 – nie dotyczy	4 155 354,38

2.A.9. Podsumowanie planowanego wykorzystania pomocy technicznej z uwzględnieniem, w razie potrzeby, działań wzmacniających potencjał administracyjny instytucji zaangażowanych w zarządzanie programami i ich kontrolę oraz beneficjentów oraz, w razie potrzeby, działań wzmacniających potencjał administracyjny właściwych partnerów uczestniczących we wdrażaniu programów (w stosownych przypadkach)

Nie dotyczy – korzystanie z PT nie obejmuje działań właściwych dla Osi Priorytetowych

<i>Oś priorytetowa</i>	

2.B. Opis osi priorytetowej Pomoc Techniczna

2.B.1. Oś priorytetowa

<i>ID</i>	
<i>Tytuł</i>	Pomoc techniczna

2.B.2. Fundusz i podstawa dla kalkulacji wsparcia Unii (należy powtórzyć dla każdego funduszu w ramach osi priorytetowej)

<i>Fundusz</i>	EFRR
<i>Podstawa kalkulacji</i> <i>(Wydatki kwalifikowalne ogółem lub publiczne wydatki kwalifikowalne)</i>	Wydatki kwalifikowalne ogółem

2.B.3. Cele szczegółowe i oczekiwane rezultaty

Cel szczegółowy (powtórzenie dla każdego celu szczegółowego)

<i>ID</i>	
<i>Cel szczegółowy</i>	Zapewnienie profesjonalnego i skutecznego zarządzania i wdrażania programu
<i>Oczekiwane przez państwa członkowskie wyniki, osiągnięte za pomocą wsparcia unijnego</i>	<i>Nie dotyczy – wsparcie osi priorytetowej “Pomoc techniczna” nie przekracza 15 mln EUR.</i>

2.B.4. Wskaźniki rezultatu

Nie dotyczy – wsparcie osi priorytetowej “Pomoc techniczna” nie przekracza 15 mln EUR.

Tabela 10: Specyficzne dla Programu wskaźniki rezultatu (według konkretnych celów)

Nie dotyczy – wsparcie osi priorytetowej “Pomoc techniczna” nie przekracza 15 mln EUR.

ID	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa(2022)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania

2.B.5. Wspierane działania oraz ich oczekiwany wkład w osiągnięcie celów szczegółowych (według osi priorytetowych)

2.B.5.1. Opis wspieranych działań oraz ich oczekiwanego wkładu w osiągnięcie celów szczegółowych

<i>Oś priorytetowa</i>	Pomoc techniczna
<p>Głównym celem Osi Priorytetowej Pomoc Techniczna jest zapewnienie profesjonalnego i skutecznego zarządzania i wdrażania programu, co przyniesie efekt w postaci rozsądnego korzystania z funduszy EFRR oraz osiągnięcia celów programu.</p> <p>Koszty Pomocy Technicznej obejmują działania przygotowawcze, zarządzanie, monitorowanie, wdrażanie, ocenę, informacje, rozpowszechnianie i kontrolę w ramach programu, a także działania mające na celu wzmocnienie zdolności administracyjnej do wdrażania programu. Pomoc techniczna zostanie przeznaczona na sfinansowanie realizacji zadań Instytucji Zarządzającej, Wspólnego Sekretariatu oraz Punktów Kontaktowych, wskazanych w rozdziale 5.3, w szczególności na:</p> <ul style="list-style-type: none">- ocenę wniosków projektowych, monitorowanie wdrażania projektów,- posiedzenia Komitetu Monitorującego oraz grup roboczych,- działania w zakresie informacji i promocji programu, rozpowszechnianie informacji	

o wynikach, w tym seminaria, fora wyszukiwania partnerów, bazy danych projektu, konsultacje, konferencje, itp.,

- instalację i konserwację skomputeryzowanych systemów zarządzania, monitorowania i oceny,

- ocenę programu, analizy eksperckie,

- pokrycie kosztów instytucji zaangażowanych we wdrażanie programu.

Zgodnie z art. 17 rozporządzenia 1299/2013, 6% całkowitego budżetu programu (tj. 4 978 727,04 EUR z EFRR) zostanie przeznaczoną na tę Oś Priorytetową.

Działania Punktów Kontaktowych będą kwalifikowane do finansowania w ramach pomocy technicznej od 1 lipca 2014 r.

2.B.5.2 Wskaźniki produktu, które mają się przyczynić do osiągnięcia rezultatów (w podziale na osie priorytetowe)

Tabela 11: Wskaźniki produktu

ID	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023) (opcjonalnie)	Źródło danych
	Ustanowione i działające instytucje programowe, finansowane w ramach pomocy technicznej (Instytucja Zarządzająca, Wspólny Sekretariat, Punkty Kontaktowe)	Liczba funkcjonujących instytucji	7	Umowy o dofinansowanie/Decyzje
	Liczba pracowników, których wynagrodzenia są współfinansowane z pomocy technicznej	Pełen etat	Rocznie średnio 13 etatów	Wnioski o płatność
	Działające skomputeryzowane systemy	Liczba działających systemów	1	IZ

	zarządzania, monitorowania i oceny	przetwarzania danych		
	Działająca strona internetowa programu	Liczba działających stron internetowych dotyczących programu	1	WS

2.B.6. Kategorie interwencji

Odpowiednie kategorie interwencji, oparte na nomenklaturze przyjętej przez Komisję oraz orientacyjny rozkład wsparcia unijnego.

Tabele 12-14: Kategorie interwencji

Tabela 12: Wymiar 1 Zakres interwencji		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (€)
Pomoc techniczna	120 Przygotowanie, wdrożenie, monitorowanie i inspekcja	3 485 109,00 EUR
Pomoc techniczna	121 Ocena i badania	349 489,00 EUR
Pomoc techniczna	122 Informacje i komunikacja	1 144 129,04 EUR

Tabela 13: Wymiar 2 Forma finansowania		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (€)
Pomoc techniczna	01 Dotacja niepodlegająca zwrotowi	4 978 727,04 EUR

Tabela 14: Wymiar 3 Typ obszaru		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (€)
Pomoc techniczna	07 Nie ma zastosowania	4 978 727,04 EUR

3.1 Środki finansowe z EFRR (w EUR)

Tabela 15

Fundusz	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Ogółem
<i>EFRR</i>	4 201 844	6 123 442	8 650 089	15 528 745	15 839 320	16 156 109	16 479 235	82 978 784
<i>Kwoty z IPP (w stosownych przypadkach)</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Kwoty z EIS (w stosownych przypadkach)</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Ogółem</i>	4 201 844	6 123 442	8 650 089	15 528 745	15 839 320	16 156 109	16 479 235	82 978 784

3.2.A Całkowite środki finansowe z EFRR oraz współfinansowania krajowego (w EUR)

1.

Tabela 16: Plan finansowy

	Fundusz	Podstawa kalkulacji wsparcia unijnego (Całkowite koszty kwalifikowane lub publiczne koszty kwalifikowane)	Wsparcie unijne (a)	Odpowiednik krajowy (b) = (c) + (d)	Orientacyjny podział krajowego odpowiednika		Finansowanie ogółem (e) = (a) + (b)	Stawka współfinansowania (f) = (a)/(e)	Do informacji	
					Krajowe finansowanie publiczne (c)	Krajowe finansowanie prywatne(1)(d)			Wkład państw trzecich	Wkład EBI
<i>Oś priorytetowa 1</i>	EFRR	Całkowite koszty kwalifikowane	9 972 000,00	2 339 111,11	2 222 155,55	116 955,56	12 311 111,11	81%	n/a	n/a
<i>Oś priorytetowa 2</i>	EFRR	Całkowite koszty kwalifikowane	39 773 702,58	9 329 633,93	8 863 152,24	466 481,69	49 103 336,51	81%	n/a	n/a
<i>Oś priorytetowa 3</i>	EFRR	Całkowite koszty kwalifikowane	15 789 000,00	3 703 592,59	3 518 412,96	185 179,63	19 492 592,59	81%	n/a	n/a
<i>Oś priorytetowa 4</i>	EFRR	Całkowite koszty kwalifikowane	8 310 000,00	1 949 259,26	1 851 796,30	97 462,96	10 259 259,26	81%	n/a	n/a
<i>Oś priorytetowa 5</i>	EFRR	Całkowite koszty kwalifikowane	4 155 354,38	974 712,76	925 977,12	48 735,64	5 130 067,14	81%	n/a	n/a
<i>Oś priorytetowa 6</i>	EFRR	Całkowite koszty kwalifikowane	4 978 727,04	1 659 575,68	1 659 575,68	0,00	6 638 302,72	75%	n/a	n/a

Ogółem	EFRR	Całkowite kwalifikowalne koszty	82 978 784,00	19 955 885,33	19 041 069,85	914 815,48	102 934 669,33	80,61%	n/a	n/a
Ogółem	Ogółem wszystkie Fundusze	Całkowite kwalifikowalne koszty	82 978 784,00	19 955 885,33	19 041 069,85	914 815,48	102 934 669,33	80,61%	n/a	n/a

** Stopa współfinansowania EFRR dla beneficjentów z Polski, Litwy i Niemiec wynosi do 85% kosztów kwalifikowalnych, natomiast z w przypadku beneficjentów ze Szwecji i Danii jest to maksymalnie 75% współfinansowania EFRR. Stopa współfinansowania w powyższej tabeli przedstawia przeciętny wkład dla wszystkich krajów programu. Co się tyczy pomocy technicznej (oś priorytetowa 6) wszystkie instytucje otrzymają 75% współfinansowania z EFRR, niezależnie od ich umiejscowienia.

3.2.B. Podział według osi priorytetowej i celu tematycznego

Tabela 17

Oś priorytetowa	Cel tematyczny	Wsparcie unijne	Odpowiednik krajowy	Finansowanie ogółem
Wzmocnienie aktywności międzynarodowej oraz zdolności innowacyjnej niebieskiej i zielonej gospodarki Południowego Bałtyku	Cel tematyczny 3	9 972 000,00	2 339 111,11	12 311 111,11
Wykorzystanie potencjału środowiskowego i kulturowego obszaru Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i	Cel tematyczny 6	39 773 702,58	9 329 633,93	49 103 336,51

zielonego wzrostu				
Poprawa łączności transgranicznej na rzecz funkcjonalnego obszaru w dziedzinie niebieskiego i zielonego transportu	Cel tematyczny 7	15 789 000,00	3 703 592,59	19 492 592,59
Wzmocnienie wydajności zasobów ludzkich na rzecz niebieskiej i zielonej gospodarki obszaru	Cel tematyczny 8	8 310 000,00	1 949 259,26	10 259 259,26
Zwiększenie zdolności do współpracy podmiotów lokalnych na obszarze Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i zielonego wzrostu	Cel tematyczny 11	4 155 354,38	974 712,76	5 130 067,14
POMOC TECHNICZNA	Nd.	4 978 727,04	1 659 575,68	6 638 302,72
OGÓŁEM		82 978 784,00	19 955 885,33	102 934 669,33

Tabela 18: Szacunkowa kwota wsparcia dla celów związanych ze zmianami klimatycznymi

Oś priorytetowa	Orientacyjna kwota wsparcia dla celów związanych ze zmianami klimatycznymi (€)	Proporcja całkowitego przydziału na cele programu (%)
Ogółem		

Nie dotyczy

PL

72

PL

SEKCJA 4. ZINTEGROWANE PODEJŚCIE DO ROZWOJU TERYTORIALNEGO

4.1. Rozwój lokalny zarządzany przez społeczność

Nie dotyczy

4.2. Zintegrowane działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich

Nie dotyczy

Tabela 19: Zrównoważone i zintegrowane działania na rzecz obszarów miejskich — szacunkowa alokacja z EFRR

Fundusz	Orientacyjna kwota wsparcia z EFRR (w EUR)
EFRR	

4.3. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

Nie dotyczy

Tabela 20: Szacunkowa alokacja finansowa na Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, inne niż wymieniony w pkt. 4.2 (kwota łączna)

Oś priorytetowa	Szacunkowa alokacja finansowa (wsparcie unijne) (€)
OGÓŁEM	

4.4 Wkład planowanych w ramach programu EWT interwencji na rzecz strategii makroregionalnych i strategii morskich, zgodnie z potrzebami obszaru objętego programem określonymi przez właściwe państwa członkowskie, w tym ważnych projektów strategicznych zidentyfikowanych w tych strategiach (w przypadku, gdy państwa członkowskie i regiony uczestniczą w realizacji strategii makroregionalnych i strategii morskich)

Strategie makroregionalne postrzegane są jako zintegrowane instrumenty, obejmujące swoim zasięgiem wiele państw i regionów koncentrujące się na próbie skoordynowania różnorodnych polityk i źródeł dla ich sfinansowania, w celu poprawy spójności oraz zwiększenia oddziaływania wskutek wydatkowania środków publicznych. SUE RMB – pierwsza strategia makroregionalna w Europie – ma na celu wzmocnienie współpracy pomiędzy ośmioma państwami członkowskimi UE (SE, DK, EE, FI, DE, LV, LT, PL) oraz sąsiednimi państwami członkowskimi UE, aby wspólnie sprostać licznym wyzwaniom i skoordynować odpowiednie obszary polityki na rzecz osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.

Najnowszy plan działania SUE RMB z lutego 2013 r. obejmuje trzy cele (ocalenie morza, rozwój połączeń w regionie, zwiększenie dobrobytu) oraz 17 obszarów priorytetowych i pięć działań horyzontalnych. Odpowiadają głównym obszarom, w których SUE RMB może przynieść wartość dodaną poprzez koncentrację na najważniejszych wyzwaniach lub poprzez wykorzystanie kluczowych możliwości.

W latach 2007-2013 Program Południowy Bałtyk wniósł istotny wkład we wdrożenie SUE RMB poprzez wspólne działania zwiększające konkurencyjność regionalną oraz poprawiające integrację ludzi i instytucji. Projekty współfinansowane w ramach programu dotyczyły aż 12 obszarów priorytetowych w ramach poprzedniej edycji Strategii, ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz promowania atrakcyjności i przedsiębiorczości w regionie Morza Bałtyckiego. W ramach programu zrealizowano również sześć projektów bezpośrednio przyczyniających się do wdrożenia Planu Działania Strategii – „MarTechLNG” dotyczący kompetencji, technologii i transferu wiedzy w zakresie gazu LNG (projekt flagowy w ramach OP „Żegluga”), „Art Line” (projekt flagowy w ramach OP „Kultura”), „Enjoy South Baltic!” („Ciesz się południowym Bałtykiem!”) – wspólne działania na rzecz promowania turystyki w regionie południowego Bałtyku (projekt flagowy w ramach OP „Turystyka”), „Hardwoods are good” – wsparcie dla przedsiębiorców działających na rynku twardego drewna w rejonie południowego Bałtyku (część projektu flagowego „Zrównoważona gospodarka leśna w regionie południowego Bałtyku”), „South Baltic Training Programme” (część projektu flagowego „Bałtycki program szkoleń” w ramach OP „Edukacja”) oraz „SEASIDE” – Atlas Morskiego Dziedzictwa Kulturowego Południowego Bałtyku (zaczątek projektu flagowego „Atlas Dziedzictwa Kulturowego Bałtyku” w ramach OP „Kultura”).

Mechanizm koordynacji SUE RMB w zakresie podwyższania świadomości na temat wspólnych wyzwań i możliwości oraz w zakresie mobilizacji zainteresowanych stron do uczestnictwa we wspólnych działaniach zostanie w pełni wykorzystany w ramach bieżącego Programu Południowy Bałtyk. Strategia zapewniła istotne ramy odniesienia dla Programu Południowy Bałtyk w kwestiach takich jak wybór priorytetów, obszarów

tematycznych oraz wspólnych działań, dzięki czemu możliwe będzie sprostanie kluczowym wyzwaniom i wykorzystanie atutów w bardziej precyzyjny sposób. Ze względu na fakt, iż realizacja celów Strategii jest zależna od wielopoziomowego zarządzania, zaangażowanie w dialog interesariuszy sektorów publicznego i prywatnego stanowić będzie o sukcesie Programu Południowy Bałtyk.

Chcąc wspierać wspólny rozwój i testowanie innowacyjnych rozwiązań ponad granicami państw, Program Południowy Bałtyk 2014-2020 odgrywa aktywną rolę we wdrożeniu SUE RMB. Komitet Monitorujący będzie podejmował decyzję jaki sposób oceniać przedłożone wnioski o dofinansowanie pod względem ich wkładu w Plan Działania Strategii oraz pod względem oddziaływania w skali makroregionalnej. Ponadto można uwzględnić ukierunkowane nabory projektów strategicznych/flagowych, realizujących jedno lub więcej działań w ramach SUE RMB.

Na etapie przygotowywania programu, Koordynatorzy Obszarów Priorytetowych i Liderzy Działań Horyzontalnych zostali zaproszeni przez instytucje programowe do konsultacji projektu programu. W efekcie cele tematyczne wybrane w Programie Południowy Bałtyk 2014-2020 nie tylko odzwierciedlają priorytety Strategii Europa 2020 oraz zintegrowanej polityki morskiej („niebieski wzrost”), ale również są dostosowane do priorytetów strategicznych SUE RMB (zob. sekcja 1 tabela 2). Bliska współpraca z organami wdrażającymi Strategię będzie kontynuowana tak, by zagwarantować regularną wymianę idei projektowych, organizację wspólnych działań promocyjno-informacyjnych oraz identyfikację potencjalnych partnerów i obszarów współpracy na potrzeby działań i projektów flagowych Strategii.

Oś priorytetowa 1 (Wzmocnienie aktywności międzynarodowej oraz zdolności innowacyjnej niebieskiej i zielonej gospodarki Południowego Bałtyku) odpowiada celowi „zwiększania dobrobytu” SUE RMB oraz dwóm obszarom priorytetowym: **OP „MŚP”** – „Promowanie przedsiębiorczości i wzmacnianie wzrostu MŚP”, oraz **OP „Innowacje”** – „Pełne wykorzystanie potencjału regionu w zakresie badań oraz innowacyjności”.

Oś priorytetowa 2 (Wykorzystanie potencjału środowiskowego i kulturowego obszaru Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i zielonego wzrostu) powiązana jest z dwoma celami SUE RMB („ocalenia morza” i „zwiększanie dobrobytu”) oraz z pięcioma obszarami priorytetowymi: **OP „Turystyka”** – „Wzmocnienie spójności makroregionalnej poprzez turystykę”; **OP „Agri”** – „Wzmocnienie zrównoważonego rozwoju rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa”; **OP „Zagrożenia”** – „Redukcja stosowania i oddziaływania niebezpiecznych substancji”; **OP „Nutri”** – „Redukcja zrzutów substancji biogenych do morza do akceptowalnych poziomów”; **OP „Energia”** – „Poprawa dostępu do rynków energii oraz ich efektywności i bezpieczeństwa”; oraz z **działaniem horyzontalnym „Zrównoważony rozwój i biogospodarka”**.

Oś priorytetowa 3 (Poprawa łączności transgranicznej na rzecz funkcjonalnego obszaru w dziedzinie niebieskiego i zielonego transportu) realizuje cele SUE RMB: „rozwój połączeń w regionie” i „ocalenie morza” oraz wiąże się z dwoma obszarami priorytetowymi: **OP „Transport”** – „Poprawa wewnętrznych i zewnętrznych połączeń transportowych”; oraz **OP „Żegluga”** – „Utworzenie modelowego regionu czystej żeglugi”.

Oś priorytetowa 4 (Wzmocnienie wydajności zasobów ludzkich na rzecz niebieskiej i

zielonej gospodarki obszaru) łączy się z celem „zwiększenia dobrobytu” oraz z dwoma obszarami priorytetowymi: **OP „Rynek wewnętrzny”** – „Usuwanie przeszkód dla rozwoju rynku wewnętrznego” (np. działanie „Usuwanie pozostałych nieuzasadnionych barier dla świadczenia usług transgranicznych”); **OP „Edukacja”** – „Rozwój innowacyjnej edukacji i młodzieży” (np. działanie „Rozwiązanie problemu zmian demograficznych i zwalczanie bezrobocia wśród młodych ludzi”).

Oś priorytetowa 5 (Zwiększenie zdolności do współpracy podmiotów lokalnych na obszarze Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i zielonego wzrostu) łączy się z celem „zwiększenia dobrobytu” i z obszarem priorytetowym **OP „Kultura”** – „Rozwój i promowanie wspólnej kultury i tożsamości kulturowej”. Odpowiada również dwóm **działaniom horyzontalnym**: **„Promo”** – „Rozwój wspólnych działań promocyjnych i budujących tożsamość regionalną” oraz **„Zaangażowanie”** – „Wzmocnienie wielopoziomowego zarządzania, w tym zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego, środowisk biznesowych i akademickich”.

Ponadto Program Południowy Bałtyk ma na celu zwiększenie widoczności i oddziaływania politycznego za pośrednictwem promowania odpowiednich projektów jako potencjalnych inicjatyw flagowych dla wdrażania SUE RMB.

SEKCJA 5. PRZEPISY WYKONAWCZE DO PROGRAMU WSPÓLPRACY

5.1 Właściwe instytucje i podmioty

Tabela 21: Instytucje programowe

Instytucja/podmiot	Nazwa instytucji/podmiotu oraz departamentu lub jednostki	Kierownik instytucji/podmiotu (stanowisko lub funkcja)
Instytucja zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, Polska	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, Polska
Instytucja certyfikująca, jeżeli dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Instytucja audytowa	Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, Polska (wspierany przez Grupę Audytorów)	Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, Polska

Podmiot, któremu Komisja będzie przekazywać płatności:

☒ instytucja zarządzająca	<i>Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, Polska ,</i>
☐ instytucja certyfikująca	

Tabela 22: Podmiot lub podmioty wyznaczone do wykonywania zadań w zakresie

kontroli i audytu

Organ/podmiot	Nazwa organu/podmiotu oraz departamentu lub jednostki	Kierownik organu/podmiotu (stanowisko lub funkcja)
<p>Podmiot lub podmioty wyznaczone do wykonywania zadań w zakresie kontroli</p>	<p>Szwecja: system scentralizowany: Dyrektor szwedzkiej Agencji Wzrostu Gospodarczego i Regionalnego (Tillväxtverket),</p> <p>Dania, Niemcy, Litwa: system zdecentralizowany,</p> <p>Polska: system scentralizowany - wojewoda pomorski, wojewoda zachodniopomorski oraz wojewoda warmińsko-mazurski</p> <p>Dla pomocy technicznej Instytucji Zarządzającej i Wspólnego Sekretariatu: Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, Polska</p>	<p>Szwecja: system scentralizowany: Dyrektor szwedzkiej Agencji Wzrostu Gospodarczego i Regionalnego (Tillväxtverket),</p> <p>Dania, Litwa: system zdecentralizowany,</p> <p>Niemcy: system zdecentralizowany; państwowy biegły rewident zatwierdzony do danego programu przez Ministerstwo Gospodarki, Budownictwa i Turystyki Meklemburgii-Pomorza Przedniego</p> <p>Polska: system scentralizowany - wojewoda pomorski, wojewoda zachodniopomorski oraz wojewoda warmińsko-mazurski</p> <p>Dla pomocy technicznej Instytucji Zarządzającej i Wspólnego Sekretariatu: Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, Polska</p>
<p>Podmiot lub podmioty wyznaczone do wykonywania zadań w zakresie audytu</p>	<p>Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, Polska wspierany przez Grupę Audytorów</p>	<p>Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, Polska</p>

5.2 Procedura utworzenia wspólnego sekretariatu

Wspólny Sekretariat utworzony zostanie bazując na ustaleniach w tym zakresie przyjętych dla okresu programowania 2007-2013.

WS finansowany będzie w ramach pomocy technicznej. WS zatrudniać będzie personel międzynarodowy. Liczba pracowników i ich kwalifikacje odpowiadać będą funkcjom realizowanym przez WS. Zadania WS zostaną określone w ramach odrębnej umowy z IZ i uwzględnione w poszczególnych opisach stanowisk.

Siedziba WS znajdować się będzie w Gdańsku (Polska), w ramach Centrum Projektów Europejskich

5.3 Krótki opis rozwiązań w zakresie zarządzania i kontroli

Wiążącymi dokumentami są rozporządzenia. Poniżej przedstawiono opisy ról poszczególnych instytucji.

Państwa członkowskie reprezentowane są na potrzeby programu przez:

Szwecja: Ministerstwo Przedsiębiorczości, Energii i Łączności,

Dania: Dyrektor Duńskiej Agencji Przedsiębiorczości,

Niemcy: Meklemburgia-Pomorze Przednie: Ministerstwo Gospodarki, Budownictwa i Turystyki Meklemburgii-Pomorza Przedniego,

Litwa: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Republiki Litewskiej,

Polska: Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, Polska,

wykonują w szczególności:

1. powołanie Instytucji Zarządzającej (pełniące również funkcje Instytucji Certyfikującej), Instytucji Audytowej i Komitetu Monitorującego programu,
2. ustanowienie krajowych przepisów niezbędnych do realizacji programu i zagwarantowanie ich skuteczności i zgodności z postanowieniami i zasadami Programu,
3. ustanowienie systemu z art. 23 rozporządzenia w sprawie EWT (zwanego dalej systemem Kontroli Pierwszego Stopnia) oraz zagwarantowanie jego skuteczności i zgodności z postanowieniami i zasadami programu,
4. zagwarantowanie możliwości weryfikacji wydatków przez kontrolerów z art. 23 rozporządzenia w sprawie EWT (zwanym dalej Kontrolerami Pierwszego Stopnia) w okresie trzech miesięcy od przedłożenia dokumentów przez beneficjenta,
5. ocena skarg dotyczących wyników Kontroli Pierwszego Stopnia, (nie dotyczy Litwy, Szwecji, Meklemburgii-Pomorza Przedniego),

6. zagwarantowanie prawidłowego funkcjonowania krajowego systemu zapobiegania, wykrywania i korygowania nieprawidłowości,
7. zgłaszanie nieprawidłowości o wartości przekraczającej kwotę 10 000 EUR wkładu UE oraz wyników działań podjętych w związku z tymi nieprawidłowościami do Komisji Europejskiej,
8. odpowiedzialność finansowa w przypadku nieodzyskania kwot nieprawidłowo wpłaconych w ramach Programu od beneficjenta (artykuł 27 rozporządzenia w sprawie EWT i artykuł 122 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów),

Komitet Monitorujący, wykonuje w szczególności:

1. zatwierdzanie Podręcznika Programu oraz kryteriów wyboru projektów,
2. akceptacja zmian w Podręczniku Programu i w zatwierdzonych kryteriach wyboru,
3. wybór projektów do dofinansowania,
4. określenie zasad kwalifikowalności w ramach programu,
5. ocena skarg dotyczących wyboru projektów,
6. monitorowanie postępów we wdrażaniu programu zgodnie z artykułem 49 ustęp 1 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów,
7. zatwierdzanie rocznych i końcowych sprawozdań z wdrażania Programu,
8. uzyskiwanie informacji na temat wyników projektów wdrażanych w ramach Programu,
9. dokonywanie przeglądu gospodarki finansowej i wdrażania Programu,
10. proponowanie zmian w dokumencie programowym i udział w konsultacjach dotyczących zmian proponowanych przez Instytucję Zarządzającą,
11. zatwierdzanie/zgłaszanie propozycji realokacji środków pomiędzy osiami priorytetowymi programu,
12. zatwierdzanie planu komunikacji dotyczącego działań informacyjno-promocyjnych programu i monitorowanie jego wdrażania, jak również formułowanie zaleceń mających na celu poprawę jego wdrażania,
13. uzyskiwanie informacji na temat głównych działań promocyjno-informacyjnych realizowanych w ramach programu,
14. uzyskiwanie informacji od Instytucji Zarządzającej programem na temat wyników, wniosków i zaleceń z przeprowadzanych ewaluacji,
15. realizacja innych funkcji i zadań wynikających z Regulaminu KM,
16. udział w konsultacjach dotyczących struktury instytucjonalnej Programu. Ponadto Komitet Monitorujący uzyskuje bieżące informacje na temat procesów zarządczych w ramach instytucji programowych, z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających z przepisów prawa krajowego,
17. zatwierdzanie Planu Ewaluacji.

Instytucja Zarządzająca (pełniąca również funkcje Instytucji Certyfikującej):

Instytucja Zarządzająca wdraża przepisy artykułu 125 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, z wyjątkiem punktu 4a.

Instytucja Zarządzająca, wykonuje w szczególności:

1. monitorowanie realizacji wskaźników programowych,
2. opracowywanie dokumentów programowych i ich aktualizacja,

3. podpisanie umowy ze Wspólnym Sekretariatem,
4. przeprowadzanie systematycznych kontroli we Wspólnym Sekretariacie,
5. określanie i nakładanie korekt finansowych ze względu na nieprawidłowe wykonywanie umowy o dofinansowanie przez beneficjenta,
6. upewnienie się, że wydatki każdego z beneficjentów uczestniczących w działaniu zostały zweryfikowane przez wyznaczonego Kontrolera Pierwszego Stopnia,
7. ocena skarg dotyczących wykonania umowy o dofinansowanie,
8. przeprowadzanie ewaluacji,
9. zapewnianie odpowiednich działań informacyjno-promocyjnych dotyczących Programu,
10. podpisywanie umów o dofinansowanie i aneksów do umów z beneficjentami, decyzji pomocy technicznej
11. dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów,
12. księgowanie operacji gospodarczych,
13. windykacja należności,
14. zagwarantowanie gromadzenia danych w systemie komputerowym,
15. informowanie Komitetu Monitorującego o wynikach projektów wdrażanych w ramach Programu, o głównych działaniach promocyjno-informacyjnych realizowanych w ramach Programu, o wynikach, wnioskach i zaleceniach z przeprowadzonych ewaluacji,
16. udział w konsultacjach z Komitetem Monitorującym dotyczących struktury instytucjonalnej Programu,
17. przekazywanie bieżących informacji na temat procesów zarządczych w ramach instytucji programowych i pomiędzy nimi, z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających z przepisów prawa krajowego,
18. sporządzanie Planów Ewaluacji,
19. wybieranie projektów do kontroli trwałości,
20. zatwierdzanie procedur Wspólnego Sekretariatu, w tym procedur dotyczących nieprawidłowości,
21. pomoc dla państw członkowskich i kontrolerów pierwszego stopnia w zakresie korzystania z systemu informatycznego,
22. wprowadzenie skutecznych i proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych przy uwzględnieniu zidentyfikowanego ryzyka.

Centrum Projektów Europejskich, wykonuje w szczególności:

1. kontrole krzyżowe,

Zadania IC (Instytucja Zarządzająca) w szczególności:

1. sporządzanie i przedkładanie do Komisji Europejskiej wniosków o płatności,
2. sporządzanie rocznych sprawozdań finansowych,
3. poświadczanie kompletności, dokładności i prawdziwości rocznych sprawozdań finansowych,
4. prowadzenie elektronicznej ewidencji wydatków zgłoszonych do Komisji Europejskiej,
5. prowadzenie ewidencji kwot odzyskiwalnych i kwot wypłaconych po unieważnieniu całości lub części wkładu w dane działanie.

Wspólny Sekretariat w Gdańsku, Polska, wykonuje w szczególności:

1. zarządzanie procesem składania wniosków o dofinansowanie, w tym organizowanie naborów projektów (w tym opracowywanie specyfikacji istotnych warunków

- zamówienia i pakietów dla wnioskodawców), udzielanie informacji i porad wnioskodawcom (określonych poniżej) oraz ocenianie przedłożonych wniosków. Formalna ocena przeprowadzana jest we współpracy z Punktami Kontaktowymi / państwami członkowskimi,
2. sporządzanie umów o dofinansowanie i aneksów,
 3. monitorowanie (postępów w zakresie realizacji projektów, produktów, rezultatów i wdrażania finansowego), weryfikacja i zatwierdzanie wniosków o płatność,
 4. zagwarantowanie zarządzania zmianami w projektach,
 5. weryfikowanie zakończenioprojektów,
 6. przeprowadzenie kontroli trwałości projektów w okresie wdrażania Programu
 7. gromadzenie i analizowanie informacji na temat wdrażania Programu, opracowywanie propozycji dla Komitetu Monitorującego,
 8. świadczenie usług tłumaczeniowych w okresie realizacji Programu,
 9. udzielanie wsparcia przy opracowywaniu zmian w dokumentach programowych,
 10. informowanie o nieprawidłowościach zgodnie z procedurami zatwierdzonymi przez Instytucję Zarządzającą i z odpowiednimi wytycznymi Ministra właściwego ds. rozwoju regionalnegoprzygotowywanie i organizowanie zebrań Komitetu Monitorującego, w tym przygotowanie niezbędnych dokumentów pomocniczych,
 11. realizacja pisemnych procedur zgodnie z Regulaminem Komitetu Monitorującego,
 12. sporządzanie projektów decyzji dla Komitetu Monitorującego,
 13. zagwarantowanie wdrożenia decyzji Komitetu Monitorującego,
 14. organizowanie zebrań roboczych niezbędnych do wdrożenia Programu,
 15. sporządzanie rocznych Planów Komunikacji,
 16. wspieranie działań na rzecz znalezienia odpowiednich partnerów i wypełniania wniosków o dofinansowanie,
 17. prowadzenie i aktualizowanie strony internetowej Programu,
 18. opracowywanie i realizowanie rocznych działań informacyjno-promocyjnych programu wraz z indykatywnym budżetem,
 19. organizowanie dla potencjalnych beneficjentów spotkań, dni otwartych i forów poświęconych szukaniu partnerów,
 20. organizowanie seminariów i warsztatów dla Beneficjentów Wiodących, dotyczących realizacji projektów,
 21. organizowanie corocznych konferencji programowych, imprez informacyjnych i targów dobrych praktyk dla instytucji i zainteresowanych stron uczestniczących we wdrażaniu Programu,
 22. wspieranie regionalnych działań informacyjnych, promocyjnych i komunikacyjnych organizowanych przez Punkty Kontaktowe (np. poprzez uczestnictwo w wybranych regionalnych dniach otwartych, warsztatach promocyjnych i imprezach informacyjnych),
 23. przygotowywanie, publikowanie i rozpowszechnianie materiałów promocyjnych (np. broszur, publikacji, filmików itp.),
 24. współpraca z mediami,
 25. weryfikacja zgodności projektów z wymogami informacyjnymi programu (logo, flaga Unii Europejskiej),
 26. opracowywanie i realizacja działań informacyjnych i kapitalizacyjnych w celu poprawy zrównoważonego rozwoju i wzmocnienia finansowanych działań (np. tematyczne zestawienie wyników osiągniętych w ramach przeszłych i bieżących działań, rozpowszechnianie najlepszych praktyk, ustanowienie partnerstw medialnych i kapitalizacyjnych z innymi Programami EWT, organizacjami państwami, Koordynatorami Obszarów Priorytetowych/Liderami Działań

Horyzontalnych SUE RMB itp.),

27. ułatwianie tworzenia partnerstw międzyprojektowych w ramach Programu Południowy Bałtyk i poza nim,
28. pomoc dla beneficjentów w zakresie korzystania z systemu informatycznego
29. koordynowanie Punktów Kontaktowych:
 - a. monitorowanie, weryfikacja i zatwierdzenie wniosków o płatność przekazywanych przez Punkty Kontaktowe,
 - b. dokonywanie przeglądu i zatwierdzanie rocznych planów działań przekazywanych przez Punkty Kontaktowe,
 - c. koordynowanie działalności Punktów Kontaktowych, m.in. poprzez organizowanie regularnych (internetowych) spotkań pomiędzy Punktami Kontaktowymi a Wspólnym Sekretariatem.

Wspólny Sekretariat wykonuje swoje zadania przy wsparciu ze strony Punktów Kontaktowych finansowanych z budżetu pomocy technicznej, znajdujących się w urzędach marszałkowskich w Polsce, w instytucji publicznej „Wspólny Sekretariat Techniczny” na Litwie (VsI „Jungtinis techninis sekretoriatas”) oraz podmiotach wyznaczonych przez pozostałe państwa członkowskie uczestniczące w Programie. WS i Punkty Kontaktowe wykonują swoje działania na obszarze objętym programem.

Punkty Kontaktowe, wykonują w szczególności:

Zarządzanie i koordynacja:

1. współpraca z Instytucją Zarządzającą, Wspólnym Sekretariatem, w zakresie wdrażania i promowania Programu,
2. współpraca z regionalnymi i lokalnymi organizacjami,
3. opracowywanie rocznych planów działania w ścisłej współpracy ze Wspólnym Sekretariatem,
4. zgłaszanie do Instytucji Zarządzającej i Wspólnego Sekretariatu regionalnych działań przeprowadzanych zgodnie z ustalonym planem działania/dodatkowych w stosunku do takiego planu,
5. techniczny wkład w organizację spotkań programowych w danych regionach/państwach członkowskich (w tym organizację zebrań Komitetu Monitorującego),
6. wspieranie krajowych delegacji Komitetu Monitorującego.

Promowanie Programu, opracowywanie projektów i szkolenia:

1. koordynowanie, opracowywanie i wdrażanie programowych działań promocyjno-informacyjnych w regionach (w tym organizowanie lokalnych/regionalnych dni otwartych i warsztatów promocyjnych),
2. udzielanie potencjalnym wnioskodawcom informacji na temat programu w języku angielskim i/lub w językach krajowych (w tym bezpośrednio, telefonicznie, pocztą elektroniczną, za pośrednictwem regionalnych stron internetowych itp.),
3. wspieranie Wspólnego Sekretariatu w organizacji imprez programowych, takich jak „Europejski Dzień Współpracy”, dni otwarte, fora poświęcone partnerstwom, seminaria dla Beneficjentów Wiodących oraz seminaria dotyczące wdrażania projektów,
4. opracowywanie i/lub wspieranie Wspólnego Sekretariatu w opracowywaniu broszur, ulotek (zarówno w postaci elektronicznej, jak i papierowej) i innych publikacji,
5. dystrybucja materiałów reklamowych dotyczących Programu,
6. odpowiedzialność za regionalne działania w zakresie networkingu (np. partnerstwa

- międzyprojektowe),
7. pomoc przy opracowywaniu i tworzeniu projektów,
 8. udzielanie porad wnioskodawcom dotyczących prawidłowego wypełnienia formularza wniosku,
 9. informowanie potencjalnych beneficjentów o wymogach Kontroli Pierwszego Stopnia,
 10. udzielanie porad partnerom bieżących działań (np. przekazywanie ogólnych informacji na temat Kontroli Pierwszego Stopnia, wymogów dotyczących kontraktacji, procedur udzielania zamówień publicznych itp.).

Komunikacja, rozpowszechnianie i kapitalizacja osiągnięć Programu:

1. organizowanie lokalnych i regionalnych działań informacyjnych,
2. uczestnictwo w imprezach zewnętrznych na szczeblu lokalnym/regionalnym w celu rozpowszechniania wyników programu,
3. relacje z mediami na szczeblu regionalnym i lokalnym,
4. wspieranie działań komunikacyjnych Wspólnego Sekretariatu np. poprzez wkład w aktualizację strony internetowej programu i newslettera, jak również poprzez przekazywanie odpowiednich informacji (np. na temat imprez i wyników projektów w regionach) do Wspólnego Sekretariatu,
5. wkład w działania w zakresie kapitalizacji Wspólnego Sekretariatu, np. poprzez identyfikację i rejestrację dobrych praktyk i rezultatów projektów w regionach, poprzez ułatwianie informowania o wynikach w ramach różnych projektów na szczeblu regionalnym oraz poprzez identyfikację potencjalnych grup docelowych procesu kapitalizacji na poziomie programu,
6. wspieranie Wspólnego Sekretariatu przy organizowaniu imprez informacyjnych i targów dobrych praktyk w ramach programu.

Kontrolerzy Pierwszego Stopnia:

Weryfikacja, czy produkty i usługi objęte współfinansowaniem zostały zrealizowane, a wydatki zgłoszone przez beneficjentów zostały przez nich pokryte, jak również czy została zachowana zgodność z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, z postanowieniami programu i warunkami wsparcia danego działania.

Institucja Zarządzająca

Ustalenia dotyczące wdrażania i personelu IZ co do zasady pozostają bez zmian w porównaniu z okresem programowania 2007-2013. Organizacja wewnętrzna IZ, zasady podporządkowania, zakresy upoważnień i uprawnień do podpisywania dokumentów, jak również zakresy zadań jednostek organizacyjnych (w tym wymogi przewidziane w artykułach 125 i 126 rozporządzenia nr 1303/2013) określono w Regulaminie organizacyjnym.

Obowiązki każdego z państw członkowskich oraz metody regularnej komunikacji pomiędzy IZ a państwami członkowskimi ustalane są w Porozumieniu, tzw. *Memorandum of Understanding*.

KM

KM powoływany jest w terminie trzech miesięcy od daty przekazania do IZ decyzji o zatwierdzeniu programu współpracy terytorialnej przez Komisję. W tym terminie każde państwo członkowskie powoła swoich przedstawicieli do KM. Obowiązki

członków KM, skład KM, zasady bezstronności członków KM i procesy decyzyjne itd. określone są w Regulaminie KM. Regulamin ten zostaje zatwierdzony na pierwszym zebraniu KM.

Ustalenia dotyczące kontroli zarządczej

Każde z uczestniczących państw wyznaczy jednego lub więcej kontrolerów pierwszego stopnia odpowiedzialnych za weryfikację w odniesieniu do wszystkich beneficjentów na swoim terytorium. O metodzie wyznaczania kontrolera (w tym o ustaleniach dotyczących personelu i budżetu) każde z uczestniczących państw decyduje samodzielnie, a wybrane systemy kontroli pierwszego stopnia mogą różnić się w zależności od państwa.

Aby zapewnić spójność pomiędzy systemami i kontrolerami ze wszystkich uczestniczących państw oraz przejrzystość przeprowadzanych kontroli, IZ określa minimalne standardy i udziela praktycznych porad dotyczących Kontroli Pierwszego Stopnia.

Instytucja Audytowa

Podmiotem pełniącym funkcję Instytucji Audytowej (IA) jest Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej. Funkcję Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej pełni Sekretarz lub Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów. Generalny Inspektor wykonuje swoje obowiązki za pośrednictwem Departamentu Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej w Ministerstwie Finansów oraz 16 urzędów kontroli skarbowej. W urzędach kontroli skarbowej utworzono odrębne jednostki organizacyjne odpowiedzialne za audyt środków unijnych.

Instytucja Audytowa zagwarantuje, że badania systemów zarządzania i kontroli przeprowadzane są na odpowiedniej próbie działań oraz obejmują roczne sprawozdania finansowe oraz że czynności kontrolne są zgodne z międzynarodowymi standardami rewizji finansowej. Instytucja Audytowa jest niezależna od Instytucji Zarządzającej. Instytucja Audytowa odpowiada jedynie za planowanie i wybór działań objętych audytem, jak również za sposób przeprowadzania czynności kontrolnych i sporządzanie sprawozdania z ustaleń i zaleceń.

Prace Instytucji Audytowej wspierać będzie Grupa Audytorów obejmująca przedstawicieli każdego z uczestniczących państw. Grupa Audytorów utworzona zostanie najpóźniej w terminie trzech miesięcy od daty notyfikacji decyzji Komisji w sprawie zatwierdzenia danego programu. Grupa opracuje i zatwierdzi własną Strategię Audytową (z opisem kompetencji i głównych obowiązków IA i Grupy Audytorów) oraz Regulamin, a pracom tym przewodniczyć będzie Instytucja Audytowa. O metodzie wyznaczania członka Grupy Audytorów (w tym o ustaleniach dotyczących personelu i budżetu) każde z uczestniczących państw decyduje samodzielnie, a wybrane systemy mogą różnić się w zależności od państwa.

Ustalenia dotyczące procedury płatności

Zgodnie z artykułem 27 rozporządzenia w sprawie EWT, wsparcie z EFRR dla programu wypłacane będzie na jedno konto bankowe. Programowy rachunek bankowy zostanie otwarty w terminie trzech miesięcy od daty przekazania do IZ decyzji o zatwierdzeniu programu operacyjnego przez Komisję.

Opis i schemat przepływów z EFRR i współfinansowania krajowego z UE do beneficjentów określone zostaną w Podręczniku Programu.

Ustalenia dotyczące monitorowania

Na potrzeby wdrażania programu oraz wdrażania wymogów w sprawie spójności elektronicznej, beneficjenci/partnerzy i instytucje programowe (w tym Kontrolerzy Pierwszego Stopnia) korzystać będą z systemu informatycznego. System informacji elektronicznej programu jest w budowie i będzie operacyjny na etapie podpisywania umów o dofinansowanie.

Dane skompilowane zostaną na poziomie programu i będą wykorzystywane do opracowywania rocznych sprawozdań z wdrażania i końcowych sprawozdań z wdrażania przekazywanych do Komisji Europejskiej (zgodnie z artykułem 50 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i artykułem 14 rozporządzenia w sprawie EWT).

Ustalenia dotyczące rozpatrywania skarg

Rozpatrywanie skarg dotyczących wyboru projektów – odpowiednie zapisy zostaną uwzględnione w Podręczniku Programu. Procedura opisana będzie szczegółowo w regulaminie KM.

Rozpatrywanie skarg dotyczących wyniku Kontroli Pierwszego Stopnia – informacje na ten temat zostaną uwzględnione w podręczniku programu i *Memorandum of Understanding*.

Rozpatrywanie skarg dotyczących wykonania umowy o dofinansowanie – informacje na ten temat uwzględnione zostaną w umowie o dofinansowanie z beneficjentem wiodącym, w podręczniku programu.

Ustalenia dotyczące utrudnień we wdrażaniu

W przypadku wystąpienia problemów we wdrażaniu programu państwo/państwa członkowskie udzielą wsparcia IZ/WS przy wyjaśnianiu danej sprawy lub danych spraw. Szczegółowe informacje uwzględnione zostaną w *Memorandum of Understanding*.

Ustalenia dotyczące przepisów w sprawie zamówień publicznych

Projekty wdrażane są zgodnie ze wspólnotowymi i krajowymi zasadami udzielania zamówień publicznych. Szczegółowe przepisy zostaną uwzględnione w Podręczniku Programu lub innych dokumentach programowych oraz na poziomie umowy o dofinansowanie i umowy partnerstwa podpisanej przez partnerów projektu

Ustalenia dotyczące zamknięcia programu

IZ i państwa członkowskie zagwarantują odpowiednie zamknięcie programu. Program zostanie zamknięty zgodnie z odpowiednimi przepisami wydanymi przez Komisję Europejską.

Język programu

Oficjalnym i roboczym językiem programu jest język angielski.

5.4 Podział odpowiedzialności pomiędzy uczestniczącymi państwami członkowskimi w przypadku korekt finansowych dokonywanych przez instytucję zarządzającą lub Komisję

W przypadku, gdy budżet programu nie może zostać pomniejszony, państwa członkowskie będą ponosić odpowiedzialność w związku z wydatkowanymi środkami EFRR w następujący sposób:

- 1) W przypadku korekt finansowych wynikających z nieprawidłowości, które można przypisać określonym państwom członkowskim, takie państwa członkowskie poniosą konsekwencje finansowe proporcjonalnie do odpowiedniej nieprawidłowości wykrytej na ich terytorium. Artykuł 27 rozporządzenia w sprawie EWT pozostaje w mocy.
- 2) W przypadku korekty finansowej wynikającej z przepisów artykułu 144 ustęp 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, wynikającej z decyzji podjętych wspólnie w ramach programu lub w przypadku, gdy nieprawidłowości skutkujące korektą finansową nie można przypisać do określonych państw członkowskich, wszystkie państwa członkowskie ponoszą wspólną odpowiedzialność proporcjonalnie do wkładu EFRR wypłaconego właściwym partnerom projektów krajowych. Wkład EFRR wypłacony właściwym partnerom projektów krajowych wylicza się na dzień wydania ostatecznej decyzji Komisji Europejskiej w sprawie korekty.
- 3) W przypadku korekty finansowej wynikającej z działań podjętych przez Instytucję Zarządzającą/Instytucję Certyfikującą i/lub Wspólny Sekretariat, odpowiedzialność ponosi państwo członkowskie, na którego terytorium mają siedzibę te instytucje.
- 4) W przypadku korekty finansowej wynikającej z nieprawidłowości innych niż opisane powyżej, metodologię podziału odpowiedzialności ustala Instytucja Zarządzająca we współpracy z państwami członkowskimi.

5.5 Stosowanie euro

Zgodnie z artykułem 28 rozporządzenia 1299/2013, wydatki poniesione w walucie innej niż euro są przeliczane przez beneficjentów na euro z wykorzystaniem miesięcznego obrachunkowego kursu wymiany stosowanego przez Komisję w miesiącu, w którym wydatki zostały przedłożone do weryfikacji przez kontrolera pierwszego stopnia.

5.6 Zaangażowanie partnerów

Zaangażowanie partnerów na etapie przygotowywania programu

Program został opracowany zgodnie z zasadą partnerstwa, o której mowa w artykule 5 rozporządzenia 1303/2013 oraz zgodnie z europejskim kodeksem postępowania w zakresie partnerstwa przyjętym przez Komisję Europejską w grudniu 2013 r.

We wrześniu 2012 r. powołano Wspólny Komitet Programujący (WKP), główny organ decyzyjny, oraz dwie Grupy Robocze odpowiedzialne za omawianie wybranych zagadnień. W skład WKP i Grup Roboczych weszli przedstawiciele szczebla krajowego

i regionalnego, a także obydwu euroregionów aktywnych w obszarze Programu: Euroregionu Bałtyk i Euroregionu Pomerania. Koordynatorzy Obszarów Priorytetowych i Liderzy Działań Horyzontalnych Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego zostali zaproszeni na konsultacje i uczestniczyli we właściwych zebraniach powyższych podmiotów.

Ustanawiając krajowe podkomitety, grupy odniesienia i organizując warsztaty na poziomie krajowym, każde państwo członkowskie zapewniło zaangażowanie właściwych interesariuszy zgodnie z obowiązującymi ramami instytucjonalnymi i prawnymi. Regularne konsultacje z WKP i członkami Grup Roboczych umożliwiły partnerstwu krajowym przekazanie swoich propozycji i wkładu na poziomie Programu, gwarantując tym samym uwzględnienie opinii zainteresowanych stron na wszystkich etapach procesu programowania.

W celu określenia wspólnych wyzwań w ramach Programu Południowy Bałtyk 2014-2020, w marcu 2013 r. WS i IZ zorganizowały i przeprowadziły warsztaty tematyczne dla członków WKP i Grup Roboczych. Rezultaty rozmów przekazano i skonsultowano z właściwymi zainteresowanymi stronami w każdym z państw członkowskich, a następnie omawiano je na spotkaniach WKP i Grup Roboczych.

Ponadto podczas prac przygotowawczych uwzględniono właściwe badania, oceny i rezultaty ankiet przeprowadzonych wśród beneficjentów Programu Południowy Bałtyk 2007-2013, potencjalnych beneficjentów oraz właściwych interesariuszy. Obejmowały one m.in. wyniki badania „Ocena efektywności Programu Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk 2007-2013; wyzwania i cele Programu na lata 2014-2020”, rezultaty warsztatów tematycznych zorganizowanych w ramach corocznej konferencji programowej w dniach 23-24 października 2012 r. w Rönneby oraz rezultaty ankiety przeprowadzonej w ramach projektu „Capacity Building project”.

W okresie od czerwca do września 2014 r. przeprowadzono konsultacje społeczne dokumentu programowego. Właściwe zainteresowane strony oraz ogół społeczeństwa mogły wyrazić swoją opinię na temat dokumentu przed jego przedłożeniem do Komisji Europejskiej.

Pełna lista partnerów zaangażowanych w przygotowanie dokumentu programowego zamieszczona została w sekcji 9.3.

Zaangażowanie partnerów na etapie wdrażania programu

Zgodnie z artykułem 5 rozporządzenia 1303/2013 oraz z europejskim kodeksem postępowania w zakresie partnerstwa, państwa członkowskie gwarantują udział właściwych partnerów gospodarczych i społecznych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie w pracach Komitetu Monitorującego.

Państwa członkowskie informują IZ o działaniach podjętych w celu zapewnienia uczestnictwa właściwych zainteresowanych stron w procesach konsultacyjnych i decyzyjnych KM. W oparciu o wieloletnie doświadczenie w zakresie współpracy transgranicznej, obydwie euroregiony aktywne w obszarze Południowego Bałtyku, tj. Bałtyk i Pomerania, reprezentowane będą w Komitecie Monitorującym przez własną, wspólną delegację euroregionalną.

SEKCJA 6. KOORDYNACJA

W celu zwiększenia rozpoznawalności Programu Południowy Bałtyk dąży on do spójności i komplementarności z innymi programami finansowanymi przez UE, funkcjonującymi na tym samym obszarze geograficznym. Obejmuje to wiele EWT, programów w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (EFSI), krajowych instrumentów finansowania, jak również właściwych inicjatyw sektorowych.

Koordinacja z programami EWT

W okresie finansowania 2014-2020 obszar geograficzny Programu Południowy Bałtyk nakłada się na obszar transnarodowego Programu dla regionu Morza Bałtyckiego (Programu BSR). Części tego obszaru pokrywają się również z obszarami czterech programów transgranicznych na wewnętrznych granicach UE, tj.:

- Öresund – Kattegat – Skagerrak,
- Niemcy - Dania
- Meklemburgia-Pomorze Przednie/Brandenburgia – Zachodniopomorskie,
- Litwa – Polska,
- Łotwa – Litwa,

oraz dwóch programów (Litwa – Rosja i Polska - Rosja) współfinansowanych w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa.

Program BSR

W porównaniu z transnarodowym Programem BSR, transgraniczny Program Południowy Bałtyk obejmuje zagadnienia gospodarcze, społeczne i środowiskowe specyficzne dla tego obszaru i wynikające ze wspólnego korzystania z infrastruktury i obiektów, jak również z funkcjonowania ścisłych sieci opartych na bezpośrednich kontaktach międzyludzkich.

Program BSR może wnieść wkład w Program Południowy Bałtyk poprzez ustanowienie transnarodowych ram dla działań transgranicznych oraz poprzez udostępnienie rozwiązań opracowanych w ramach współpracy transnarodowej do przetestowania na gruncie lokalnym. Z drugiej strony, sieci współpracy transgranicznej usprawnione w ramach Programu Południowy Bałtyk mogą dostarczyć praktycznych rozwiązań w odniesieniu do zidentyfikowanych problemów rozwojowych, które mogą mieć zastosowanie nawet w skali całego regionu Morza Bałtyckiego. Rozwiązania takie mogą być promowane w ramach programu BSR i uwzględnione w strategiach i działaniach transnarodowych, tworząc podstawę dla określonych inwestycji.

Wymiana informacji pomiędzy Programem Południowy Bałtyk, Programem Centralny Bałtyk i Programem BSR miała już miejsce na etapie przygotowywania dokumentów programowych. W procesie wdrażania organizowane będą regularne spotkania gwarantujące komplementarność i pozwalające uniknąć podwójnego finansowania.

Inne programy transgraniczne

Program Południowy Bałtyk ma wyraźny profil oparty na transgranicznym i transsektorowym wymiarze przewidywanych działań oraz na precyzyjnym doborze tematyki współpracy, które odpowiadają terytorialnej i socjoekonomicznej specyfice całego obszaru objętego programem. Projekty dwustronne kwalifikowalne także w ramach innych programów EWT mogą uzyskać priorytet wyłącznie wówczas, gdy

prezentują wysoką wartość modelową i/lub gdy więcej państw zaproszonych jest do uczestnictwa jako np. organizacje stowarzyszone.

Pomiędzy działaniami współfinansowanymi w ramach Programu Południowy Bałtyk a niektórymi innymi programami transgranicznymi istnieje potencjalna synergia. Potencjał ten zostanie wykorzystany na potrzeby harmonijnego rozwoju terytorium południowego Bałtyku. Przykładowe obszary współpracy przedstawiono poniżej:

- Program współpracy transgranicznej Öresund–Kattegat–Skagerrak: działania w ramach CT 7 c) – zrównoważony transport, oraz CT 8 (EWT) – integracja transgranicznych rynków pracy.
- Program Współpracy Transgranicznej Niemcy – Dania: ustanowiono podobne priorytety programowe i wybrano w szczególności CT 6 f) i CT 8 aby poprawić sytuację na rynku pracy.
- Program współpracy transgranicznej Meklemburgia-Pomorze Przednie/Brandenburgia–Zachodniopomorskie: przyjęto zbliżone priorytety programowe, w szczególności CT 6 c) oraz CT 7 c); Program ten nie koncentruje się jednak na współpracy w obszarze Morza Bałtyckiego.
- Program Litwa-Polska: działania w ramach CT 8 na rzecz poprawy sytuacji na rynku pracy oraz w ramach CT 6 na rzecz ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego i naturalnego przyczyniają się do poprawy jakości życia.
- Program współpracy transgranicznej Centralny Bałtyk: działania w ramach CT 3 d) na rzecz wzmocnienia potencjału innowacyjnego i internacjonalizacji MŚP, CT 6 c) na rzecz rozwoju miejsc ochrony dziedzictwa naturalnego i kulturowego, CT 6 f) na rzecz promowania innowacyjnych metod i technologii w sektorze gospodarki wodnej oraz CT 7 c) na rzecz wspierania rozwiązań niskowęglowych w dziedzinie transportu i poprawy usług istniejących małych portów.

Synergia i współpraca pomiędzy Programem Południowy Bałtyk a Programem Centralny Bałtyk ustanowiły ramy regularnej wymiany pomysłów projektowych i zatwierdzonych działań, umożliwiając tym samym generowanie działań komplementarnych (np. „projektów lustrzanych”). Ponadto zachęca się do wzajemnej wymiany nt. rezultatów projektów w celu zwiększenia oddziaływania obydwu programów w regionie Morza Bałtyckiego.

Geograficznie i tematycznie Program Południowy Bałtyk częściowo pokrywa się również z dwoma programami współpracy transgranicznej wdrażanymi w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (Polska-Rosja i Litwa-Rosja), dotyczącymi rozwoju współpracy transgranicznej na zewnętrznych granicach UE. Program Południowy Bałtyk może uzupełniać te działania poprzez zachęcanie do współpracy w rejonie Kaliningradu, na warunkach określonych w rozporządzeniu w sprawie EFRR, tj. że przedsięwzięcia takie stanowią korzyść dla regionów UE. Bezpośrednie wsparcie z EFRR dla partnerów spoza UE w ramach Programu Południowy Bałtyk nie jest jednak dozwolone.

Poza nawiązaniem kontaktów dwustronnych, Program INTERACT będzie nadal służyć jako główna platforma koordynacji różnych programów EWT. Będzie wspierać wymianę pomiędzy instytucjami programu i będzie gromadzić informacje na temat projektów finansowanych ze wszystkich odpowiednich programów, co pozwoli wnioskodawcom i decydom sprawdzić poprzednie i trwające projekty współpracy o podobnej tematyce. **Koordinacja z innymi funduszami EFSI i krajowymi instrumentami finansowania**

Program Południowy Bałtyk jest bezpośrednio skorelowany z inwestycjami w ramach

Funduszu Spójności i programów EFRR (krajowych i regionalnych) w obszarze południowego Bałtyku. Usprawnia przygotowanie inwestycji odpowiadających na określone potrzeby rozwoju socjoekonomicznego. Mimo iż zarówno budżety jak i zakres programów inwestycyjnych są znacznie większe niż w przypadku Programu Południowy Bałtyk, Program może je uzupełniać poprzez dodanie perspektywy transgranicznej do procesów planowania i inwestycji (np. dostarczenie pomysłów dotyczących optymalnych przesłanek do umiejscowienia i efektywności inwestycji w szerszej skali geograficznej lub poprzez podkreślenie korzyści transgranicznych działań i inwestycji wspieranych w ramach programów krajowych i regionalnych).

Priorytet 2 Programu Południowy Bałtyk zbliżony jest do Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), ponieważ Fundusz ten realizuje długoterminowe cele strategiczne w zakresie poprawy konkurencyjności rolnictwa, zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi i klimatem oraz zrównoważonego rozwoju terytorialnego obszarów wiejskich. Podobną korelację, w szczególności w odniesieniu do Priorytetów 1, 2 i 4, można zaobserwować w przypadku Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), który m.in. koncentruje się na finansowaniu zintegrowanej polityki morskiej. W tym zakresie EFMR ma na celu promowanie wzrostu gospodarczego, inkluzji społecznej, tworzenie miejsc pracy i wspieranie mobilności pracowników w społecznościach nadmorskich i śródlądowych uzależnionych od rybołówstwa i akwakultury, poprawę konkurencyjności i zasadności ekonomicznej przedsiębiorstw sektora akwakultury, w szczególności MŚP, oraz ochronę i przywracanie różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich.

Priorytety 4 i 5 Programu Południowy Bałtyk, dzięki perspektywie transgranicznej, promują działania komplementarne wobec Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), który ma na celu sprostanie wyzwaniom związanym z zatrudnieniem i wspieranie mobilności siły roboczej. EFS poprawia również potencjał instytucjonalny i efektywność administracji publicznej w zakresie m.in. innowacji społecznych, tj. testowanie i skalowanie innowacyjnych rozwiązań odpowiadającym potrzebom społecznym, dotyczącym zatrudnienia i edukacyjnym. Działania współfinansowane w ramach EFS w znacznej mierze kładą nacisk na walkę z bezrobociem wśród osób młodych.

Program Południowy Bałtyk uzupełnia instrumenty EFRROW, EFMR i EFS funkcjonujące w obszarze południowego Bałtyku poprzez promowanie działań realizowanych w kontekście rozwoju transgranicznego i terytorialnego, z zastosowaniem podejścia międzysektorowego (zintegrowanego). Program Południowy Bałtyk stanowi zatem potencjał komplementarny dla krajowych i regionalnych programów dotyczących:

- modeli biznesowych w zakresie rozwoju MŚP i potencjału MŚP w obszarze procesów wzrostu i innowacji
- ochrony środowiska i efektywności zasobów;
- zrównoważonego transportu i niedoborów przepustowości w działaniu infrastruktury ;
- międzynarodowej mobilności pracowników
- „niebieskiego” i „zielonego” wzrostu w kontekście inteligentnej specjalizacji

Dwa państwa na obszarze objętym Programem (Litwa i Polska) otrzymują ponadto dofinansowanie z EOG i funduszy norweskich – finansowy wkład Norwegii, Islandii i Liechtensteinu – przeznaczone na wyrównanie różnic gospodarczych i społecznych w Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz we wzmocnienie stosunków dwustronnych z 16 państwami członkowskimi UE i EOG w Europie Środkowej i Wschodniej.

W ostatnim okresie (2009-2014) największy sektor stanowiła ochrona środowiska i zrównoważony rozwój, która została objęta istotnym dofinansowaniem związanym ze zmianami klimatycznymi i innowacyjnością przemysłu ekologicznego. Inne kluczowe obszary wsparcia to zdrowie, edukacja, społeczeństwo obywatelskie, nauka i stypendia, sprawiedliwość i dialog społeczny. Jednak w odróżnieniu od Programu Południowy Bałtyk, interwencje w ramach dotacji EOG i funduszy norweskich mają charakter dwustronny i oparte są na bezpośrednich powiązaniach pomiędzy państwem-darczyńcą a państwem-beneficjentem.

Koordinacja z inicjatywami sektorowymi

Program Południowy Bałtyk dodaje wymiar terytorialny do programów sektorowych, patrząc na rozwój obszaru z kompleksowej terytorialnej, socjoekonomicznej i środowiskowej perspektywy. Dzięki zintegrowanemu, międzysektorowemu podejściu, Program stanowi odpowiedź na wspólne wyzwania zidentyfikowane w regionach granicznych i dąży do wykorzystania potencjału na granicach obszaru Południowego Bałtyku.

Priorytet 1 Programu Południowy Bałtyk odpowiada Programowi Horyzont 2020, promującemu inteligentną specjalizację, wspierającego tworzenie przyjaznego dla innowacji otoczenia biznesowego dla MŚP i łączącego nowe centra doskonalenia zawodowego i innowacyjne regiony w mniej rozwiniętych państwach członkowskich z wiodącymi odpowiednikami w innych państwach europejskich. Ponadto Priorytet 1 ma pewne cechy wspólne z COSME (Programem na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz MŚP), który m.in. umożliwi MŚP dostęp do rynków poprzez oferowanie pomocy przy znalezieniu partnera biznesowego za granicą – w UE lub na świecie.

Priorytet 2 Programu wiąże się z LIFE (Europejski program działań na rzecz środowiska i klimatu), wspierającym zintegrowane projekty w obszarze przyrody, gospodarki wodnej, odpadów, powietrza, minimalizacji zmian klimatycznych i dostosowania do zmian klimatycznych. Ponadto program LIFE promuje plany, programy i strategie sektorowe (w tym Priorytetowe Ramy Działań, Plan zarządzania dorzeczem, Plan gospodarki odpadami oraz krajowy plan minimalizacji ryzyka lub strategia adaptacyjna).

Priorytet 3 Programu uzupełnia instrument „Łącząc Europę” (Connecting Europe Facility, CEF), odnosząc się do problemów dotyczących łączności regionalnej i szans utworzonych dzięki podstawowym i kompleksowym sieciom dla obszarów miejskich i wiejskich TEN-T. Ponadto Program uwzględnia wizję konkurencyjnego i efektywnego pod względem zasobów systemu transportu promowaną przez Komisję w białej księdze w sprawie transportu. W przypadku funduszy strukturalnych oznacza to nacisk m.in. na zrównoważone formy transportu i mobilności miejskiej.

Priorytety 4 i 5 Programu Południowy Bałtyk wiążą się z Programem na rzecz przemian i innowacji społecznych, w szczególności w dziedzinie innowacji społecznych i eksperymentów polityki społecznej. W szczególności w Priorytecie 4 Program Południowy Bałtyk zapewnia perspektywę transgranicznej Inicjatywie na rzecz Zatrudnienia Ludzi Młodych, wspierającej ludzi młodych, nieobjętych pracą, nauką ani szkoleniem, z niektórych regionów południowego Bałtyku, w których stopy bezrobocia wynoszą ponad 25% (np. Skania/Blekinge). Priorytet 4 wiąże się również z EURES (siecią europejskich służb zatrudnienia), inicjatywą „Kreatywna Europa” (dla sektora kulturalnego i kreatywnego) oraz „Erasmus +” (mającym na celu podwyższenie umiejętności i potencjału do zatrudnienia, jak również modernizację edukacji, szkoleń i pracy dla ludzi młodych). Z kolei Priorytet 5 odpowiada programowi „Europa dla

Obywateli”, m.in. na rzecz poprawy warunków obywatelskiego i demokratycznego zaangażowania na poziomie Unii.

Mechanizmy koordynacji z odpowiednimi funduszami i instrumentami

Koordynacja i zapobieganie podwójnemu dofinansowaniu w odniesieniu do programów krajowych/regionalnych określone są na podstawie profilu transgranicznego Programu Południowy Bałtyk.

Potencjalna komplementarność z innymi funduszami i instrumentami została uwzględniona przy projektowaniu logiki interwencji i określaniu potencjalnych (indykatorynych) działań.

Ocena możliwych obszarów wspólnych i/lub synergii zostanie przeprowadzona już podczas konsultacji projektów zorganizowanych przez Wspólny Sekretariat i krajowe punkty kontaktowe. Na etapie oceny, zarówno KM, jak i WSocenią strategiczną zasadność i komplementarność wniosków dla Programu w odniesieniu do interwencji finansowanych na poziomie krajowym/regionalnym. Na przykład, organy programu mogą zachęcać partnerstwa projektu, aby zapewnić włączenie rozwiązań opracowanych i testowanych w ramach współpracy transgranicznej poprzez aplikowanie do odpowiednich programów krajowych / regionalnych .K M może zaproponować zmiany do projektów w celu wzmocnienia synergii z określonym odpowiednim programem lub instrumentem.

SEKCJA 7. Zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów

Podsumowanie oceny obciążeń administracyjnych beneficjentów i, w stosownych przypadkach, przedsięwzięcia planowane w celu zmniejszenia tych obciążeń, wraz z orientacyjnym harmonogramem.

Rozpoczęta w ramach Programu Południowy Bałtyk 2007-2013 ocena obciążeń administracyjnych to proces stały, który doprowadził już do konkretnych działań upraszczających zarządzanie projektami dla beneficjentów. M.in. usprawniono procedury zatwierdzania raportów z postępu realizacji projektów, umożliwiając tym samym szybszą refundację kosztów kwalifikowalnych zgłoszonych przez partnerstwa projektowe.

Ponadto WST Programu Południowy Bałtyk aktywnie uczestniczył w procesie opracowywania „Zharmonizowanych Narzędzi Wdrażania” (Harmonised Implementation Tools - HIT), zestawu wzorów, formularzy modelowych, arkuszy i wytycznych sporządzonych pod kierunkiem INTERACT w celu uproszczenia i zharmonizowania zarządzania projektami EWT w okresie programowania 2014-2020. Dostosowane do wymogów Programu Południowy Bałtyk rozwiązania HIT będą w miarę możliwości wykorzystywane przez IZ / JS w okresie programowania 2014-2020.

Ponadto, uwzględniając doświadczenia z wdrażania programów operacyjnych, jak również założenia i wymogi nowej Perspektywy Finansowej 2014-2020, Instytucja Zarządzająca zamierza podjąć następujące kroki w celu zmniejszenia obciążeń

administracyjnych dla beneficjentów w perspektywie 2014-2020:

a) w celu poprawy i lepszej koordynacji wdrażania programu oraz monitorowania i planowania dalszych działań mających na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów:

- system informacji elektronicznej (e-cohesion) będzie stosowany przez wszystkich beneficjentów/partnerów i instytucje programowe (w tym Kontrolerów Pierwszego Stopnia);
- zostaną zorganizowane spotkania pomiędzy kontrolerem a innymi przedstawicielami instytucji wdrażających, umożliwiając wymianę doświadczeń i harmonizację metod;
- zostaną zastosowane uproszczone procedury wyliczania kosztów projektów i weryfikacji wydatków;
- wspierana będzie wymiana doświadczeń pomiędzy podmiotami zarządzającymi innymi Programami EWT, np. poprzez uczestnictwo w networkingu zorganizowanym przez INTERACT.

b) w celu zagwarantowania efektywności informacji i promocji:

- zostanie zorganizowanych więcej spotkań o charakterze otwartym (warsztaty, seminaria, konsultacje) z beneficjentami i potencjalnymi beneficjentami;
- wzmocnione zostaną kompetencje pracowników różnych podmiotów uczestniczących w procesie wdrażania programu.

SEKCJA 8. POLITYKI HORYZONTALNE

8.1. Zrównoważony rozwój

Wymóg uwzględnienia zasady zrównoważonego rozwoju (rozumianego jako odpowiedź na potrzeby obecnego pokolenia bez uszczerbku dla potrzeb przyszłych pokoleń) we wszystkich obszarach polityki europejskiej określony został w Traktacie UE, tak, by mógł przyczynić się w sposób zintegrowany do realizacji celów gospodarczych, środowiskowych i społecznych.

Zasada zrównoważonego rozwoju została w pełni zintegrowana w architekturze i podejściu do wdrażania Programu Południowy Bałtyk dotyczącego atutów i wyzwań w obszarze południowego Bałtyku w kontekście bardziej trwałego, inkluzywnego i spójnego wzrostu. Zasada ta jest wyraźnie widoczna w podejściu programowym do wspierania sektorów niebieskiej i zielonej gospodarki w oparciu o lokalne produkty i endogenne potencjały.

W szczególności, zasada zrównoważonego rozwoju mocno wpisuje się w Priorytet 2 (Wykorzystanie potencjału środowiskowego i kulturowego obszaru Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i zielonego wzrostu), obejmujący kwestie zrównoważonego wykorzystywania dziedzictwa naturalnego i kulturowego obszarów południowego Bałtyku, jak również zielonych technologii i gospodarki środowiskowej. Stanowi również podstawę działań w ramach Priorytetu 3 (Poprawa łączności transgranicznej na rzecz funkcjonalnego obszaru w dziedzinie niebieskiego i zielonego transportu) dotyczących poprawy usług transportowych pomiędzy regionami południowego Bałtyku, m.in. za pośrednictwem działań na rzecz rozwoju ekologicznego transportu. W Priorytetach 1, 4 i 5 program podkreśla ekonomiczne i społeczne elementy zrównoważonego rozwoju.

Program bierze pod uwagę wyzwania wynikające ze zmian klimatu, w szczególności poprzez wybór odpowiednich celów tematycznych, czyli CT6 (6f) i CT7 (7c). W swoim podejściu program ma na celu dostarczenie rozwiązań dla lepszej ochrony środowiska, efektywności energetycznej, jak również zrównoważony rozwój usług transportowych.

Zgodność z zasadą zrównoważonego rozwoju jako zasadą horyzontalną musi zostać zachowana we wszystkich projektach finansowanych w ramach Programu Południowy Bałtyk. Aspekt ten podlega ocenie w procedurze wyboru projektów.

Szczegółowe wytyczne dla wnioskodawców w tym zakresie dostępne będą w Podręczniku Programu.

8.2. Równość szans i niedyskryminacja

Promowanie równych szans i niedyskryminacji ze względu na płeć, rasę czy pochodzenie etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, zostało uwzględnione w Programie Południowy Bałtyk w okresie programowania i zostanie zrealizowane na różnych etapach wdrażania programu. Zostanie również uwzględnione w procedurze wyboru projektów. Beneficjenci projektów muszą zagwarantować przestrzeganie i promowanie zasady równych szans

w okresie wdrażania działań.

Zasada ta w szczególności będzie się stosować do działań programowych dotyczących przedsiębiorczości i kapitału ludzkiego (Priorytet 1 - Wzmocnienie aktywności międzynarodowej oraz zdolności innowacyjnej niebieskiej i zielonej gospodarki Południowego Bałtyku; Priorytet 4 – Wzmocnienie wydajności zasobów ludzkich na rzecz niebieskiej i zielonej gospodarki obszaru; oraz Priorytet 5 (Zwiększenie zdolności do współpracy podmiotów lokalnych na obszarze Południowego Bałtyku na rzecz niebieskiego i zielonego wzrostu). Dotyczy również niedyskryminującego zaangażowania różnych podmiotów we wspólne działania w zakresie turystyki, zarządzania środowiskiem i transportu.

Zgodność z zasadą równych szans jako zasadą horyzontalną musi zostać zachowana we wszystkich projektach finansowanych w ramach Programu Południowy Bałtyk. Aspekt ten podlega ocenie w procedurze wyboru projektów.

Program Południowy Bałtyk jedynie uzupełnia inne instrumenty UE w tym zakresie (w szczególności programy EFS). Wsparcie dla promowania równych szans i niedyskryminacji nie jest głównym celem Programu Południowy Bałtyk.

Szczegółowe wytyczne dla wnioskodawców w tym zakresie dostępne będą w Podręczniku Programu.

8.3. Równouprawnienie kobiet i mężczyzn

Kwestia równouprawnienia ze względu na płeć została uwzględniona w Programie Południowy Bałtyk w okresie programowania (np. udział zarówno mężczyzn, jak i kobiet w strukturach zarządczych Programu) i zostanie zastosowana na różnych etapach wdrażania Programu. Zostanie również uwzględniona w procedurze wyboru projektów. Beneficjenci projektów muszą zagwarantować przestrzeganie i promowanie zasady równouprawnienia płci w okresie wdrażania działań (np. przy rekrutacji personelu).

Zgodność z zasadą równouprawnienia płci jako zasada horyzontalna musi zostać zachowana we wszystkich projektach finansowanych w ramach Programu Południowy Bałtyk. Aspekt ten podlega ocenie w procedurze wyboru projektów.

Program Południowy Bałtyk jedynie uzupełnia inne instrumenty UE w tym zakresie (w szczególności programy EFS). Wsparcie dla promowania równouprawnienia kobiet i mężczyzn nie jest głównym celem Programu Południowy Bałtyk.

Szczegółowe wytyczne dla wnioskodawców w tym zakresie dostępne będą w Podręczniku Programu.

SEKCJA 9. ELEMENTY ODREBNE

9.1. Wykaz dużych projektów, których wdrażanie jest planowane podczas okresu programowania

Tabela23: Wykaz dużych projektów

Nie dotyczy

9.2. Ramy wykonania programu współpracy

Tabela24: Ramy wykonania (zestawienie)

Ramy wykonania opisano w części 2.A.7

9.3 Partnerzy zaangażowani w przygotowane programu współpracy

- Euroregion Bałtyk
- Euroregion Pomerania
- Stowarzyszenie Gmin Kłajpeda, Litwa
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Bałtyk , Polska
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania, Polska,
- The Association of Local Authorities Europaregion POMERANIA e.V. , Germany
- Stowarzyszenie Władz Lokalnych Europaregion POMERANIA eV, Niemcy

- okręgi: Nordwestmecklenburg, Rostock, Vorpommern-Rügen, Vorpommern-Greifswald

- miasta: Rostock, Wismar, Stralsund, Greifswald
- Izba Przemysłowo-Handlowa Schwerin
- Izba Przemysłowo-Handlowa Rostock
- Izba Przemysłowo-Handlowa Wschdna Meklemburgia-Pomorze Przednie
- Izba Rzemieślnicza w Schwerinie
- Izba Rzemieślnicza Wschdna Meklemburgia-Pomorze Przednie
- Federacja Stowarzyszeń Przedsiębiorców Meklemburgii-Pomorza Przedniego , zarejestrowane stowarzyszenie
- Niemiecka Federacja Związków Zawodowych
- Niemiecka Federacja na rzecz środowiska i przyrody, Meklemburgia -Pomorze Przednie
- Stowarzyszenie Dobrobytu Pracowników Meklemburgia-Pomorze Przednie
- Kancelaria Stanu Meklemburgia-Pomorze Przednie
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Sportu Meklemburgii-Pomorza Przedniego
- Ministerstwo Sprawiedliwości Meklemburgii-Pomorza Przedniego
- Ministerstwo Finansów Meklemburgii-Pomorza Przedniego
- Ministerstwo Gospodarki , Budownictwa i Turystyki Meklemburgii-Pomorza Przedniego
- Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Ochrony Konsumentów
- Ministerstwo Edukacji, Nauki i Kultury
- Ministerstwo Energii, Infrastruktury i Rozwoju Regionalnego Meklemburgii-Pomorza Przedniego
- Ministerstwo Pracy , Równouprawnienia i Spraw Socjalnych Meklemburgii Pomorza Przedniego
- Rada Administracyjna Powiatu Blekinge
- Agencja Energii Południowo-wschodniej Szwecji
- Rada Regionalna Blekinge, Szwecja
- Rada Regionalna Powiatu Kalmar, Szwecja,

- Regionalna Rada Południowej Smalandii, Szwecja
- Szwedzka Agencja Leśna
- Rada Administracyjna Powiatu Kalmar
- AF Agencja Zatrudnienia w Kalmar
- Almi/IFS - Kalmar
- Szwedzka Agencja Ubezpieczeń Społecznych – Kalmar
- Szwedzka Federacja właścicieli firm - Kalmar
- Wiejskie Towarzystwo Rolnicze Kalmar - Kronoberg - Blekinge - Östergötlands
- Uniwersytet Linné Kalmar-Växjö
- LO South East Szwedzka Konfederacja Związków Zawodowych
- TCOSzwedzka Konfederacja Pracowników
- LRF South East Federacja Rolników Szwedzkich
- Szwedzka Konfederacja Przedsiębiorstw Szwedzkich
- Izba Handlu i Przemysłu Południowej Szwecji
- Ministerstwo Ochrony Zdrowia Litwy
- Służba Obszarów Chronionych leżących w gestii Ministerstwa Ochrony Środowiska
- Ministerstwo Kultury Litwy
- Forum na rzecz Wzrostu Bornholm
- Danish Business Authority
- Duńska Agencja Przedsiębiorczości
- Rada Regionalna Gminy Bornholm Køge
- Rada Regionu Zealand
- Gmina Guldborgsund
- Zielone Centrum, Lolland
- Gmina Solröd
- Fundacja Monitoringu Środowiska
- Fundacja na rzecz Energetyki Zrównoważonej
- Philips Lighting Poland S.A.
- Ministerstwo Środowiska, Polska
- Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Polska
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Polska
- Ministry of Culture and National Heritage Poland
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Polska
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Polska
- Ministerstwo Finansów, Polska
- Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Polska
- Ministerstwo Sprawiedliwości, Polska
- Ministerstwo Sportu i Turystyki, Polska
- Ministerstwo Obrony, Polska
- Ministerstwo Gospodarki, Polska
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Polska
- Ministerstwo Edukacji, Polska
- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polska
- Ministerstwo Skarbu Państwa, Polska
- Ministerstwo Zdrowia, Polska
- Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej
- Archiwum Państwowe w Koszalinie
- Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych
- Centrum Unijnych Projektów Transportowych, Polska
- Główny Urząd Statystyczny
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Polska
- miasto Gdynia

- miasto Gdańsk
- miasto Sopot
- miasto Elbląg
- Gmina Ostaszewo
- Gmina Lębork
- Gmina Starogard Gdański
- Gmina Osiek
- Gmina Sztum
- Gmina Trąbki wielkie
- Gmina Kurzetnik
- Gmina Ostróda
- Gmina Tolkmick
- Gmina Grodziczno
- Gmina Lelkowo
- Gmina Kurzetnik
- Wojewódzkie urzędy pracy
- Powiatowe Urzędy Pracy
- ARMAAG Stowarzyszenie
- Instytut Morski w Gdańsku
- Pomorska Agencja Rozwoju
- Politechnika Gdańska
- Muzeum Narodowe w Gdańsku
- Polska Izba Gospodarki Morskiej
- Stowarzyszenie Turystyczne Kaszuby
- Polski Rejestr Statków
- Biura policji
- Polskie Stowarzyszenie Wolnej Przedsiębiorczości
- Polski Klaster Morski
- Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna
- Polski Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
- POLCARGO Rzeczoznawstwo i Kontrola Towarów w Gdańsku
- Stowarzyszenie Przedsiębiorczości Elbląg
- Teatr Sewruk
- Regionalne Lasy Państwowe
- Elbląski Park Technologiczny
- Izba Przemysłowo-Handlowa w Elblągu
- Stowarzyszenie Europa Elbląg
- Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej
- Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
- Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego
- Pomorski Urząd Wojewódzki
- Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki
- Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki

9.4 Stosowne warunki wdrażania programu określające zarządzanie finansowe, programowanie, monitorowanie, ewaluację i kontrolę udziału państw trzecich w programach transnarodowych i międzyregionalnych, poprzez wkład środków z EIS lub IPA

Nie dotyczy

ZAŁĄCZNIKI (załączone do systemów elektronicznej wymiany danych jako odrębne pliki):

1. Projekt sprawozdania z ewaluacji ex ante wraz ze streszczeniem (obowiązkowy)
(podstawa: artykuł 55 ustęp 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)
2. Pisemne potwierdzenie zgody na treść programu współpracy terytorialnej (obowiązkowe)
(podstawa: artykuł 8 ustęp 9 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013)
3. Mapa obszaru objętego programem współpracy (w stosownych przypadkach)
4. Streszczenie programu współpracy terytorialnej dla obywateli (w stosownych przypadkach)